

Larvik
kommune

1. kvartalsrapport 2017

Larvik kommune

Innhold

Oppbygging av dokumentet	3
Budsjettvedtak - rapportering	3
Vedtaks punkter knyttet til økonomi og rapportering	3
Verbalvedtak	5
Økonomisk oversikt drift	7
Økonomisk oversikt investeringer	15
Rapport – investeringsprosjekter Interne funksjoner	19
Rapport – investeringsprosjekter Helse og omsorg	20
Rapport – investeringsprosjekter Kultur og oppvekst	20
Rapport – investeringsprosjekter Areal og teknikk	21
Rapport - investeringsprosjekter Eiendom	23
Hovedprofil og prioriteringer - rapportering på mål og planer	30
Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel	30
Hovedutfordringer	30
Planstrategi	31
Organisasjonsutvikling	36
Antall årsverk og ansatte	39
Fravær	40
Interne funksjoner	43
Folkevalgte styringsorganer	45
Revisjon og kontrollutvalg	46
Sentrale administrative funksjoner	47
Fellesutgifter	49
NAV	50
Hovedinntekter	54
Finansielle transaksjoner	55
Overføring til kirkelige fellelråd	56
Overføringer til andre etter vedtak/avtale	57
Helse og omsorg	58
Virksomhet for funksjonshemmede	60
Arbeid og aktivitet	63
Sykehjem	66

Psykisk helse og avhengighet.....	69
Larvik helsehus	73
Hjemmetjenester.....	76
Fellesfunksjoner	80
Kultur og oppvekst.....	83
Skole.....	87
Barnehage.....	91
Barne- og ungdomstjenester.....	94
Larvik læringscenter.....	97
Kultur, idrett og fritid.....	99
Stab Kultur og oppvekst.....	102
Areal og teknikk.....	103
Larvik Brannvesen	106
Landbruk	109
Arealplan	110
KMT-Forvaltning.....	113
KMT Øya	116
Byggesak	118
Geodata.....	120
Stab areal og teknikk	122
Eiendom	124
Renhold	125
Prosjekt, drift og vedlikehold.....	127
Utvikling og forvaltning.....	130
Stab eiendom	132

Oppbygging av dokumentet

Del 1: Budsjettvedtak – rapportering på verbalvedtak

Vedtaket verbalpunkter vedrørende økonomi og rapportering

Verbalvedtak (vedtatt i sak 020/17 15/2-2017)

Økonomiske oversikter drift og investering – forslag til endringer

Investeringsprosjekter

Del 2 Hovedprofil og prioriteringer - rapportering på mål og planer

Del 3 Organisasjon

Det rapporteres på innsatsområder, antall årsverk og fravær

Del 4-8 Tjeneste- og rapporteringsområder

Det rapporteres på mål og økonomi pr tjenesteområde og pr virksomhet.

Tjenesteområdene presenteres i denne rekkefølgen:

- Del 4 Interne funksjoner
- Del 5 Helse og omsorg
- Del 6 Kultur og oppvekst
- Del 7 Areal og teknikk
- Del 8 Eiendom

Budsjettvedtak - rapportering

Vedtaks punkter knyttet til økonomi og rapportering

I tillegg til kommunestyresak 280/16 er også konsekvensene av følgende kommunestyrevedtak tatt med i tabellen over endringer (dette er avklart med kommunerevisjonen):

- KST 162/16 Fleksibel tilskuddsordning
  - KST 252/16 Kartlegging av mobil- og bredbåndsdekning i Larvik kommune
  - KST 259/16 Dykkerberedskap
1. Strategidokument 2017–2020, med mål og økonomiske rammer pr virksomhet, slik det framgår av Strategidokumentet, vedtas i samsvar med rådmannens innstilling.

Status: Vedtaket er detaljbudsjettert av virksomhetsledere og kommunisert i organisasjonen.

2. Det første året i økonomiplanen vedtas som kommunens årsbudsjett for 2017 med en samlet ramme til fordeling drift på 2 086 mill kr, iht Budsjettskjema 1B (side 6) i Rådmannens forslag til Strategidokument, og en brutto utgiftsramme på 715 mill kr for investeringsbudsjettet iht årets finansieringsbehov i «Oversikt investering og finansiering» (side 28) i Rådmannens forslag til Strategidokument.

Status: Vedtaket er detaljbudsjettert av virksomhetsledere og kommunisert i organisasjonen.

3. Rammen for investeringer i anleggsmidler (investeringsrammen) for 2017 fastsettes til 614 mill kr iht sum utgifter i Budsjettskjema 4 – Oversikt investeringer (side 8) i Rådmannens forslag til Strategidokument, og fordelt på enkeltprosjekter i samsvar med spesifikasjonene presentert under de enkelte tjenesteområder.

Status: Vedtaket er detaljbudsjettet av virksomhetsledere og kommunisert i organisasjonen.

4. I henhold til rådmannens forslag kan det tas opp eksterne lån til investeringer med til sammen inntil kr 487 250 000 i 2017. Dette er inkludert gjenbevilgning av kr 120 935 000 fra 2016, iht også punkt 6 i forslaget til vedtaket. Rådmannen gis fullmakt til å bestemme tidspunkt og betingelser for låneopptak. Dette gjelder også valg av långiver og låneform innenfor den låneramme som vedtas av kommunestyret. Lånenes avdragstid settes lik det som maksimalt er mulig etter gjennomsnittlig avskrivningstid for anleggsverdi-porteføljen i kommunens regnskap pr 31.12.2016 (minimumsavdrag).

Status: Det opptas lån i tråd med fremdrift i investeringsprosjektene og i tråd med refinansieringsbehov i øvrig gjeld.

5. Det tas opp lån begrenset oppad til 70 mill kr innenfor ordningen med Startlån i Husbanken i 2017. Oppstår det behov for ytterligere låneopptak i løpet av 2017, tas det opp som egen sak i kommunestyret, eventuelt ved behandlingen av kvartalsrapport 1 eller 2.

Status: Det er tatt opp 70 mill kr. innenfor ordningen Startlån. I tillegg var det midler igjen fra 2016, som ikke var lånt ut. Det er til nå lånt ut nesten 19 mill kr, og det er disponibelt for videreutlån 83 mill kr.

6. Det gjenbevilges brutto kr 165 356 000 til finansiering av tidligere vedtatte investeringer som ikke er fullført eller forventes å være fullført pr 31.12.2016. Rådmannen får fullmakt til å budsjettregulere investeringsbudsjettene i 2016 og 2017 i samsvar med en slik gjenbevilgning (nedregulering i 2016 og oppregulering i 2017).

Status: Gjennomført i tråd med egen kommunestyresak.

7. Kommunale gebyrer, betalingssatser mv skrives i 2017 ut etter satser som fastsettes i særskilte saker. Skatt på inntekt og formue innkreves etter maksimalsatser.

Status: Gjennomført som vedtatt,

8. Rådmannen gis fullmakt til å budsjettregulere avsetninger på tjenesteområde Fellesutgifter knyttet opp mot pensjon og lønnsoppgjør og fordele på virksomhetene/rapporteringsområdene.

Status: Vil bli gjort i tråd med fremdrift av lønnsoppgjør og beregning/betaling av pensjon.

9. Avkastningen av POF fra og med 2017 benyttes til ekstraordinær nedbetaling av lån og til oppgradering av skolebygg. Det tas nærmere stilling til dette når det samlede regnskapsresultatet er klart og avgjør i hvilken grad det er rom for dette.

Status: I 2017 er det ikke budsjettet avkastning fra POF. Avkastningen vil bli foreslått disponert i tråd med fondets vedtekter og vedtaket i punkt 7.

10. I 2017 rapporterer rådmannen kvartalsvis til kommunestyret når det gjelder den regnskapsmessige og driftsmessige utviklingen i kommunen. Kvartalsrapport for første kvartal fremmes til behandling i komiteer/formannskap/kommunestyrets møte i april/mai. Kvartalsrapport 2 (halvårsrapport) legges frem til behandling i komiteer/formannskap/kommunestyrets første møter etter sommeren. Det fremmes ingen 3. kvartalsrapport.

Status: Kvartalsrapport 1/2017 legges frem for kommunestyret i juni. Halvårsrapporten kommer som planlagt i september.

Verbalvedtak

Vedtatt 15/2-2017 i sak 020/17 Strategidokument – oppfølging av stortingets budsjettvedtak og realitetsbehandling av verbalforslag.

1 Sponsorprogram

Larvik kommune vedlikeholder flere park/friområder, herunder lekeplasser. Dette koster kommunen årlig 10,5 mill kr. Rådmannen får i oppdrag å invitere næringslivsaktører til å delta i et sponsorprogram etter prinsippet «adopt an highway», der aktørene adopterer en lekeplass, et friområde eller liknende. Bedriften betaler lokale frivillige lag og foreninger, herunder velforeninger som påtar seg ansvaret for vedlikeholdet. Kommunen skal ha en koordinerende rolle der dette er nødvendig. Rådmannen kontakter Larvik næringsforening for å undersøke muligheten for et samarbeid i tråd med ovenstående.

Resultat:

Koordineres med Kommunaltekniskplan og grønstrukturutredningen.
Kommunalteknisk plan kommer til politisk behandling i kommunestyrets juni møte.

2 Blokkhusene i Stavern

Som en viktig del av den ytre befestningen av Fredriksvern Verft ble 3 blokkhus oppført på strategiske fjelltopper rundt Stavern. Blokkhusene ble oppført i tidsrommet 1788-1790. To av disse er bevart og har lenge vært under kommunalt eie. Byggene er av nasjonal betydning, både forsvarshistorisk og kulturminnefaglig. Det er urimelig at vedlikehold av disse byggene skal belastes kompetanse og kommunale budsjetter. Kommunestyret ber om at det innledes forhandlinger med rette statlige myndighet om overtakelse av byggene.

Resultat:

Forhandlingene om statlig overtakelse av byggene er ikke igangsatt i 1. kvartal. Eiendom planlegger å kunne iverksette forhandlinger med rette statlig virksomhet i løpet av 2. kvartal.

3 Bærekraftig byutvikling

Kommunestyret ønsker å sette «byutvikling» høyt på dagsorden i 2017. Vi går inn i en tid som krever felles løft og alle folkevalgte har et ansvar. Kommunen har klare mål på befolkningsvekst, næringsvekst, økt kompetanse i befolkningen og «grønt skifte», så Kommunestyret mener vi må bygge videre på det som er vårt vekstpotensial. Sørge for god offentlig service til næringslivet, god infrastruktur til næringslivet, grønne næringer, bedre miljøvennlige transportløsninger og kollektivknutepunkt er sentrale elementer i en «byutvikling». Kommunestyret vil fortsatt satse på satsningsområdene i vedtatte bolig og næringsplanen med økt vekt på «grønne» løsninger som gir oss vekst og utvikling og ønsker en bred forankring og deltagelse. Kommunestyret ber rådmann legge frem en sak til politisk behandling i løpet av første kvartal som omhandler og fremmer bærekraftig byutvikling, strategier, satsninger, tiltak og fremdrift for å oppnå vekst og utvikling.

Resultat:

Forberedende arbeider er satt i gang og sak forventes behandlet i kommunestyret i juni.

4 Trepartsamarbeid

Kommunestyret ønsker et konstruktivt samarbeid mellom folkevalgte, administrasjon og tillitsvalgte for fornyelse av kommunesektoren og for å bidra til det grønne skiftet. Kommunestyret vil ha en møteplass der

avtalepartene treffer folkevalgte i den hensikt å gjøre kommunen til en bedre plass å bo og arbeide i. Dette for å gi folkevalgte et bedre beslutningsgrunnlag.

Rådmann bes om å legge frem en sak til politisk behandling i løpet av første kvartal 2017.

Resultat:

Arbeidet er igangsatt. Det er satt ned et partssammensatt utvalg som sammen skal stå for det videre arbeidet. Rådmannen planlegger å fremme en sak for kommunestyret i september der kommunestyret eventuelt kan slutte seg til det partssammensatte utvalgets videre opplegg.

5 Styringssignaler og utviklingsfond

Det opprettes et fond for grønn omstilling. Dersom tiltak under "styringssignaler" eller Klima- og energiplan, når de enkelte sakene fremmes, skulle gi netto kostnad (kostnader minus innsparinger i langtidsbudsjettperioden), forutsettes dette dekket innenfor utviklingsfondets rammer. Dette behandles i detalj i den enkelte sak, eller i kvartals- eller halvårsrapport slik rådmannen foreslår. Fondet opprettes nå og styrkes ved disponering av årlige overskudd, på linje med disposisjonsfondet.

Resultat:

Det er avsatt 5 mill kr til et «Grønt utviklingsfond» ved behandling av KST 069/17 «Årsregnskap for 2016».

6 Eiendomskomité og -oppgaver

Ved nyorganisering fra 01.01.2018 vurderes det å opprette en eiendomskomité, som gis mandat og ansvar for politisk styring av eiendomsavdelingens virksomhet med hensyn til bruk og utvikling av egne og leide eiendommer, planmessig vedlikehold, ENØK-tiltak, vurdering av behov for nybygg veiet mot bruk og vedlikehold av egne bygg, avhending og utvikling før eventuelt salg samt fungere som byggekomité for byggeprosjekter. Det vises til pågående arbeider med plan for disponering av nye og gamle kommunale bygninger, kartlegging og vurdering av mulige ENØK-tiltak, Forvaltningsrevisjonsprosjektet Eiendomsforvaltning og melding om vedlikeholdsetterslep. Komitéen rapporterer til Formannskapet.

Resultat:

Kommunestyret vedtok i sak 071/16 å delegere myndighet til Fellesnemnda til å beslutte antall komitéer i ny kommune. I det ligger det også myndighet til å beslutte «ansvarsområder» for komitéene. Rådmannen ser det derfor ikke som aktuelt å arbeide videre med dette verbalforslaget i 2017.

Økonomisk oversikt drift

Tall i mill kr

2013	2014	2015	2016		Regulert budsjett 2017	Per. budsjett 2017	Regn- skap 1. kvartal	Regnsk i % av per. budsjett
Driftsinntekter								
-92,7	-97,7	-109,6	-114,8	Brukerbetalinger	-118,3	-25,4	-24,2	95,3
-289,6	-313,0	-298,8	-311,8	Andre salgs- og leieinntekter	-336,6	-79,3	-81,3	102,6
-320,9	-312,9	-330,3	-337,3	Overføringer med krav til motytelse	-230,5	-30,3	-59,8	197,1
-1 066,9	-1 118,3	-1 076,2	-1 129,8	Rammetilskudd	-1 132,5	-308,8	-323,9	104,9
-70,1	-73,9	-113,8	-183,5	Andre statlige overføringer	-207,8	-41,1	-18,3	44,6
-5,8	-5,8	-10,8	-18,0	Andre overføringer	-3,0	-0,3	-1,0	349,5
-915,6	-916,1	-1 012,1	-1 084,8	Inntekts- og formuesskatt	-1 124,7	-127,4	-136,8	107,4
-2 761,7	-2 837,7	-2 951,7	-3 180,0	Sum driftsinntekter	-3 153,3	-612,6	-645,3	105,3
Driftsutgifter								
1 334,9	1 408,0	1 500,8	1 590,0	Lønnsutgifter	1 587,7	420,2	440,8	104,9
369,2	408,1	421,1	446,8	Sosiale utgifter	430,0	118,5	107,7	90,9
300,1	353,2	387,4	400,9	Kjøp av varer og tjenester som inngår	496,6	111,9	110,2	98,5
448,4	370,0	345,7	335,7	Kjøp av tjenester som erstatter	327,0	71,6	77,8	108,7
259,3	248,1	197,2	213,7	Overføringer	184,1	56,9	61,5	108,0
66,3	110,2	114,6	120,7	Avskrivninger	140,8	0,0	0,0	
-12,6	-23,1	-26,4	-29,6	Fordelte utgifter	-29,6	-8,7	-8,0	91,4
2 765,5	2 874,6	2 940,4	3 078,2	Sum driftsutgifter	3 136,7	770,5	790,1	102,5
3,8	36,9	-11,4	-101,8	Brutto driftsresultat	-16,6	157,9	144,8	91,7
Eksterne finansinntekter								
-14,5	-19,3	-13,0	-14,6	Renteinntekter og utbytte	-12,5	-3,1	-3,8	122,9
-43,6	-56,2	-55,1	-37,6	Gevinst finansielle instrumenter	0,0	0,0	-13,1	
-0,6	-0,4	-0,3	-0,1	Mottatte avdrag på lån	-0,4	-0,1	0,0	38,7
-58,7	-75,9	-68,4	-52,3	Sum eksterne finansinntekter	-12,9	-3,2	-17,0	527,2
Eksterne finansutgifter								
46,3	84,5	85,8	88,6	Renteutgifter og låneomkostninger	68,5	17,1	21,3	124,3
1,4	2,0	37,9	4,4	Tap finansielle instrumenter	0,0	0,0	0,6	
32,6	60,9	73,8	81,1	Avdrag på lån	95,7	23,9	19,3	80,6
0,1	0,2	0,2	0,1	Utlån	0,1	0,0	0,1	312,4
80,3	147,6	197,6	174,2	Sum eksterne finansutgifter	164,2	41,1	41,2	100,4
21,6	71,7	129,2	121,9	Resultat eksterne finanstrans.	151,4	37,8	24,2	64,1
-66,3	-110,2	-114,6	-120,7	Motpost avskrivninger	-140,8	0,0	0,0	
-40,9	-1,6	3,3	-100,6	Netto driftsresultat	-6,1	195,7	169,0	86,4
Bruk av avsetninger								
-59,6	-50,3	-3,0	0,0	Bruk av tidligere års overskudd	0,0	0,0	0,0	
-4,9	-4,7	-5,9	-6,1	Bruk av disposisjonsfond	-0,5	0,0	0,0	0,0
-45,4	-23,1	-49,8	-34,0	Bruk av bundne fond	-17,2	-13,8	-14,8	107,4
-109,8	-78,0	-58,6	-40,1	Sum bruk av avsetninger	-17,7	-13,8	-14,8	107,4
Avsetninger								
3,9	3,7	1,8	3,2	Overført til investeringsregnskapet	0,0	0,0	0,0	
39,5	3,6	0,0	0,0	Avsatt til dekning av tidl. underskudd	0,0	0,0	0,0	
29,4	38,2	26,6	27,0	Avsatt til disposisjonsfond	23,6	0,0	0,0	0,0
29,3	31,2	27,0	43,2	Avsatt til bundne fond	0,1	0,0	-0,1	-1 677,0
102,1	76,7	55,3	73,4	Sum avsetninger	23,7	0,0	-0,1	-1 676,6
-48,7	-3,0	0,0	-67,4	Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0,0	181,9	154,1	84,7

Økonomikommentarer - drift

Det mest sentrale begrepet i driftsregnskapet er netto driftsresultat. Det forteller om kommunen har greid å dekke sine løpende utgifter, inkl. renter og avdrag, med de ordinære driftsinntektene. Driftsregnskapet pr 1. kvartal viser et positivt netto driftsresultat på 169 mill kr. Avviket i forhold til periodisert budsjett er 26,7 mill kr. I 1. kvartal er det ikke ført avskrivninger, dette føres i periodene april, august og desember. Marginene i kommunens økonomi er fortsatt lave og noen enheter opplever utfordringer knyttet til å overholde rammene.

Rådmannens prognose og mål for årets samlede resultat er fortsatt at regnskapet skal være minst i balanse med budsjett, også når en ser isolert på økonomien i kommunens tjenesteproduksjon og administrasjon. De områdene som opplever utfordringer knyttet til de vedtatte rammene er nærmere omtalt i saken og i denne rapporten. Dette gjelder særlig Helse- og omsorg, NAV og Barnehage.

Andre økonomiske oversikter

Beholdning av likvide midler

Tall i mill kr

	01.01.2017	31.03.2017
Kasse/bank	571,2	637,5
Obligasjoner *	214,0	215,7
Rentefond*	320,9	303,5
Utenlandske Aksjefond*	72,9	77,4
Norske aksjefond*	26,4	26,4
Eiendomsfond*	58,5	58,4
Sum likvide midler	1263,9	1318,9
- POF*	-692,8	-681,4
- Skattetrekk	-59,1	-36,6
Netto beholdning	512,0	600,9

Beholdningen av likvide midler er korrigert for kapitalen som ligger i Primæroppgavefondet (Obligasjoner, aksjefond, rente- og eiendomsfond i tabellen over) og avsatt skattetrekk.

Likviditeten er god da kommunen har tatt opp nytt lån i mars 2017 for å finansiere årets investeringer, og refinansierer lån som har forfalt, og da investeringsprosjektene ligger etter budsjettet fremdrift i 2017.

*POF er forkortelse for primæroppgavefondet. Fondet ble opprettet i forbindelse med salg av kraftforetak på begynnelsen av 2000-tallet. Plassering av fondskapitalen er gjort i henhold til finansstrategi vedtatt av kommunestyret. Ved utgangen av året var fondet plassert i norske og globale aksje- og rentefond, samt anleggsobligasjoner og eiendomsfond.

Langsiktig lånegjeld

Tall i mill kr

	2013	2014	2015	2016	31.03.2017
Brutto lånegjeld pr 01.01.	1 231,2	2 455,3	2 683,2	3 102,6	3 479,2
Nye lån og refinansiering	157,6	1080	560	840,0	500,0
-Avdrag/innfrielse	-70,5	-852,1	-140,6	-463,4	-267,6
Brutto lånegjeld pr. periodeslutt	1 318,3	2 683,2	3 102,60	3 479,2	3 711,6
-Utlån	-318,6	-344,4	-362,2	-382,0	-375,6
Netto lånegjeld pr periodeslutt	999,7	2 338,8	2 740,30	3 097,3	3 336,0
Antall innbyggere	43 200	43 258	43 867	44 082	44 082
Lånegjeld pr innbygger i kr	23 141	54 066	62 469	70 262	75 677

Samlet netto lånegjeld pr 31.03 er på 3 336 mill kr, og tilsvarer kr 75 677 pr innbygger. I 2017 er det refinansiert et lån på til sammen 230 mill kr, i tillegg refinansieres det rullerende to sertifikatlån på til sammen 180 mill kr hver 3. måned.

Samlet låneopptak i 2017 er 500 mill kr, hvorav 70 mill kr er Startlån fra Husbanken til videre utlån. 230 mill kr er refinansiering av lån som ble innfridd til forfall, mens 200 mill kr er nye lån for å finansiere årets investeringer.

Kommunestyret vedtok i møte 12.12.2001, sak 155/01 Reglement for finansforvaltning i Larvik kommune. Tabellene nedenfor viser låneportefølje pr 31.03.2017 eksklusiv formidlingslån fra Husbanken, sammenlignet med vedtatt strategi:

Verdsettelsestidspunkt 31.03.2017

PORTEFØLJE	
Utestående gjeld (finansieringslån unntatt lån til Husbanken) i mill kr.	3 327
Låneporteføljens gjennomsnittlige løpetid	4,23 år
Gjennomsnittlig rente inkl. derivater	2,29 %
Forfall fastrente - rentebindingsperioder	
Mindre enn 1 år	66,43 %
Mellom 1 år og 3 år	17,62 %
Mellom 3 år og 5 år	11,02 %
Over 5 år	4,93 %

Minimum	Normal	Maksimum
30 %	40 %	50 %
10 %	20 %	30 %
15 %	25 %	35 %
5 %	15 %	25 %

Låneporteføljene har pr. 31.03 en gjennomsnittlig løpetid på 4,23 år. Det har vært et bevisst valg å øke tid til forfall for å redusere refinansieringsrisikoen, ved i større grad å velge nedbetalingslån med lang løpetid og bulletlån med lengre løpetid enn tidligere. Larvik kommune har totalt lån på over 1,1 milliard kr som forfaller til betaling i løpet av 2017. Disse lånene må refinansieres, i tillegg til nye lån for å finansiere nye investeringer i 2017.

Porteføljens normale posisjon betegnes som «referanseportefølje». Referanseporteføljene har en gjennomsnittlig bindingstid på 2,5 år. De tillatte avviksrammene medfører at låneporteføljens gjennomsnittlige rentebindingstid kan svinge mellom 1,5 år og 3,5 år.

Lånegjelden pr 31.03.2017 har en gjennomsnittlig rentebinding på 1,42 år og ligger innenfor de rammer for bindingstid som er vedtatt i finansstrategien. Totalt er 1 320 mill kr av kommunens samlede lånegjeld sikret ved rentederivater og 112,2 mill kr er fastrentelån. Kommunen har en stor andel av gjelden som er rentebundet innenfor ett år, denne er noe høy sammenlignet med gjeldende strategi.

Andelen som er rentebundet mellom 2 og 5 år er noe lavere enn vedtatt strategi. Forslag til ny finansstrategi for gjeld vil bli behandlet av Kommunestyret i løpet av andre halvår 2017 i forbindelse med kommunesammenslåingen med Lardal kommune.

Lånekostnader og renteinntekter

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Rente- og lånekostnader i mill kr	21,2	17,1	4,1
Renteinntekter i mill kr	3,8	3,1	0,7

Rente- og lånekostnadene er høyere enn budsjettet med 4,1 mill kr. Gjennomsnittlig innlånsrente i porteføljen var 2,29 %, denne er høyere enn pengemarkedsrenten på grunn av rentebindinger.

Stresstest: Økning av rentekostnad med 1 % på finansieringslån

	Andel av gjeld	Balanse mill kr	Endringsparameter	Beregnet tap i mill kr
Gjeld med p.t flytende rente	52 %	1 895	1 %	18,95
Gjeld med fast rente (inkl. rentebindingsavtaler)	48 %	1 432		

Dersom rentesatsen øker med 1 % vil rentekostnaden øke med 18,95 mill kr. i året med den rentebindingensandelen Larvik kommune har pr 31.03.

Forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Tall i 1 000

Interne funksjoner:	
Folkevalgte Styringsorganer, Valg, tiltak ifm Valg lagt feil i økonomiplanen	108
Fellesutgifter, økt ramme til formannskapetets tilleggsbevilgningskonto	300
Hovedinntekter: Rammetilskudd økt, innlemming av øremerket tilskudd	-1 257
Hovedinntekter: Regionmidler	-8 000
Hovedinntekter: Kompensasjon for skatteomlegging	-1 111
Hovedinntekter: Ressurskrevende tjenester, økt refusjon for 2016	-1 790
Finansielle transaksjoner: Bruk av disposisjonsfond	-1 389
Helse og omsorg	
Fellestjenester Helse og omsorg, DNAS, økt driftstilskudd	1 100
Sykehjem, tiltak fra økonomiplanen Trivselstiltak for eldre tas ut, er bevilget for 4 år i Strategidokumentet 2016-2019	-100
Sykehjem/Hjemmetjenester, endring av rammer, Sykehjem reduseres	-7 607
Hjemmetjenester/Sykehjem, endring av rammer, Hjemmetjenester økes	7 607
Kultur og oppvekst	
Stab/støtte, økt ramme for økonomirådgivere fra virksomhetene Barnehage, Skole og Barne- og ungdomstjenester	883
Skole, redusert ramme for flytting av økonomirådgiver til stab/støtte	-260
Barnehage – tidligere øremerket tilskudd er innlemmet i rammetilskuddet	1 257
Barnehage, økt tilskudd til ikke-kommunale barnehager	5 990
Barnehage, redusert ramme for flytting av økonomirådgiver til stab/støtte	-173
Barne- og ungdomstjenester, redusert ramme for flytting av økonomirådgiver til stab/støtte	-450
Kultur, idrett og fritid, økning tilskudd til religiøse formål	500
Areal og teknikk	
KMT Forvaltning, tiltak ifm Valg 2017 er lagt til "veg", flyttes til Folkevalgte styringsorganer, Valg	-108
KMT Forvaltning, Vei - Asfaltering - flyttes fra investering til drift	4 000
Eiendom	
Grunnforurensningslokaliteten Bukta-Stavern	500
Sum endringer	0

Kommentarer til endringer i driftsbudsjettet:

Interne funksjoner

Folkevalgte styringsorganer, Valg

Økonomiplantiltak ifm Valg 2017 er lagt til KMT forvaltning, en misforståelse.

Fellesutgifter, økt ramme til formannskapets tilleggsbevilgningskonto

Tiltaket (FSK 042/17) Kommunikasjonsbistand utflytting statlige arbeidsplasser er tilført 1 mill kr fra formannskapets tilleggsbevilgningskonto. Dette er kr 100 000 mer enn det som lå igjen etter at 17. mai-komiteén hadde fått korrigert sitt budsjett i samme formannskapsmøte. Denne kontoen må/bør derfor tilføres midler for resten av året, rådmannen foreslår kr 300 000.

Hovedinntekter – Økning i rammetilskuddet, innlemming av øremerket tilskudd

Økt satsning på barnehage, tidligere tilskudd innlemmet i rammetilskuddet fra høst 2017.

Hovedinntekter - Regionsenter

I kommuneproposisjonen for 2017 ble det foreslått et nytt tilskudd til mellomstore kommuner som slår seg sammen, og som dermed vil utgjøre et sterkere tyngdepunkt i sin region. Det ble varslet at det settes av 100 mill kr til ordningen i 2017 (halvårsvirkning). Fra 2018 vil tilskuddet utgjøre 200 mill kr. Fordelingen av tilskuddet har inntil nå ikke vært klart og rådmannen har derfor ikke budsjettert med dette i strategidokumentet for 2017-2020.

Det foreslås at tilskuddet tildeles dels med en sats per innbygger, dels med en sats per sammenslåing. Satsene settes slik at 40 % av det samlede tilskuddet fordeles med lik sats per innbygger, mens 60 % fordeles med lik sats per sammenslåing. Satsene vil bli endelig beregnet når de nasjonale vedtakene om sammenslåing er fattet i 2017. Telemarksforskning har foreløpig beregnet den samlede virkningen for Larvik kommune i 2017 til å være 8 mill kr. Rådmannen foreslår nå at dette legges inn som en økning av rammetilskuddet i 2017.

Hovedinntekter – Kompensasjon for skatteomlegging

Lavere lønnsvekst medfører lavere vekst i skatteinntektene til kommunesektoren. Sammenliknet med saldert budsjett 2017 er anslaget på kommunesektorens skatteinntekter nedjustert med 850 mill kr. Vel 160 mill kr av nedjusteringen skyldes endringer i skatteopplegget i revidert budsjett. Dette kompenseres gjennom økning i rammetilskuddet. Virkning for Larvik er 1,111 mill kr i 2017.

Hovedinntekter - Refusjon for 2015, ressurskrevende tjenester

Etter gjennomgangen av refusjonskravet sammen med revisjonen i forbindelse med revisjonens godkjenning av grunnlaget for refusjon for ressurskrevende tjenester, har rådmannen økt refusjonskravet med ca 1,8 mill kr. Dette vil være en merinntekt i 2017 (refusjon for 2016).

Finansielle transaksjoner – Finansiering fra disposisjonsfond

Differansen på ca 1,4 mill kr, av de forskjellige tiltakene som foreslås i denne rapporten, foreslås finansiert fra disposisjonsfond. Det er gjort betydelige avsetninger til disposisjonsfondets frie del de siste årene. Formålet med et robust disposisjonsfond er bl.a. at denne typen situasjoner kan gis budsjettmessig dekning uten at andre enheter må dekkes inn.

Helse og omsorg

Fellestjenester – overføring til DNAS – økning driftstilskudd med 1,1 mill kr

I strategidokumentet er det tilført kr 800 000 i økt driftstilskudd til Det nasjonale aldershjem for sjømenn i Stavern (DNAS). Det ble opplyst at anslaget var foreløpig, og at en eventuell justering ville bli innarbeidet ved 1. kvartal 2017. Gjennomgangen av timer for utførte hjemmetjenester, og dermed avtalt tilskudd iht kontrakt medfører økt driftstilskudd med 1,1 mill kr årlig.

Sykehjem/Hjemmetjenester

I forbindelse med omorganisering vedtatt i oktober 2016 mellom virksomheten Sykehjem og virksomheten Hjemmetjenester er det gjort en feil i forhold til fordeling av midler mellom disse to virksomhetene for 2017. Feilen har ført til at Virksomhet Sykehjem har fått kr 7 607 280 for «mye» i rammene og tilsvarende for lite for Hjemmetjenestene.

Sykehjem

Tiltak vedtatt i Strategidokument 2017-2020 med kr 100 000 i 2017, «Tilskudd trivselstiltak for eldre». Tiltaket er også bevilget for perioden 2016-2019 med kr 100 000 i hvert av årene i Strategidokument 2016-2019. Det foreslås derfor å ta kr 100 000 bevilget ekstra i 2017.

Kultur og oppvekst

Skole, Barnehage, Barne- og ungdomstjenester og Stab Kultur og oppvekst

Endring av rammer mellom virksomhetene. Økonomirådgivere samles organisasjonsmessig i stab. Midler følger fra Skole, Barnehage og Barne- og ungdomstjenester.

Barnehage – ikke kommunale barnehager, økt tilskudd i 2017

Tilskudd til private barnehager estimeres i oktober, før rammene for strategidokumentet skal avklares. Da beregnes budsjett for tilskudd etter beste estimat på antall barn, og andre kjente faktorer. Det er årlig store endringer i tildelt budsjett for tilskudd til private barnehager.

I strategidokument for 2017-2020 utgjorde reduksjon i budsjett til tilskudd 2,5 mill kr.

I februar 2017, da faktiske enkeltvedtak om tilskudd ble fattet, ble det meldt om forventet merforbruk 6 mill kr. Det skulle derfor ikke ha vært en reduksjon i budsjettet med 2,5 mill kr, men en økning på 4 mill kr.

Virksomheten melder om store utfordringer knyttet til å dekke opp forventet merforbruk i private barnehager gjennom redusert budsjett til kommunale barnehager.

Barnehage – tidligere øremerket tilskudd er innlemmet i rammetilskuddet

I budsjettavtalen som ble gjort desember 2016, før vedtatt statsbudsjett for 2017 – ble det gjort endringer som skulle gi *øremerket* tilskudd til å øke andelen av barnehagelærere i barnehagene fra høsten 2017.

Bevilgningen har halvårseffekt (kr. 172,2 mill kr) – og helårseffekt fra 2018 (415 mill kr).

Dette er omtalt i Kommuneproposisjonen 2018, side 19, punkt 3.2.1, det planlagte øremerkede tilskuddet til flere barnehagelærere (kap. 231, post 60) foreslås allerede fra høsten 2017 flyttet til rammetilskuddet til kommunen. Disse midlene er ment å kompensere økte krav til bemanning i barnehagene, samt tilhørende økninger i tilskudd til private barnehager.

Tilskuddet er beregnet til kr 1 467 000 for Larvik kommune i 2017 og kr 3 535 000 som helårsvirkning i 2018.

Midlene foreslås lagt inn på barnehage i kvartalsrapporten for 2017 og helårsvirkningen vil bli lagt inn i strategidokumentet for 2018 og samordnet med tilsvarende ordning for Lardal.

Kultur, idrett og fritid, Tilskudd til religiøse formål

Kultur, idrett og fritid har i de senere år forvaltet tilskudd til de ulike religiøse trossamfunnene i kommunen. De seneste årene har antall medlemmer innenfor flere trossamfunn økt betraktelig. Den økonomiske rammen har vært konstant i denne perioden noe som har medført et merforbruk på dette ansvaret, senest i regnskapet for 2016 der rammen på 1,8 mill kr ble overskredet med ca kr 300 000. Det har vært en klar stigning i medlemstallene i de religiøse trossamfunnene de senere årene. Rådmannen foreslår en økning av den økonomiske rammen på kr 500 000 for å dekke opp for denne utviklingen.

Areal og teknikk

KMT Forvaltning – Vei

Økonomiplantiltak ifm Valg 2017 er lagt til KMT forvaltning, en misforståelse.

KMT vei Asfaltering investeringer/drift

Revisjonen har i forbindelse med avslutningen av 2016-regnskapet tatt opp spørsmålet om føring av kostnader knyttet til asfaltering. Larvik kommune har gjennom flere år ført utgifter til asfaltering over investeringsbudsjettet. Rammen for asfaltering har i 2016 og 2017 ligget på 9,5 mill kr. Revisjonen peker nå på at asfaltering som hovedregel er en driftsutgift og at kostnadene til dette derfor skal føres i driftsregnskapet. Enkelte prosjekter som innebærer en heving av opprinnelig standard kan føres som investering. Etter en samlet vurdering foreslår rådmannen i denne rapporten at 4 mill kr av årets ramme til asfaltering flyttes fra investering til drift. Dette betyr at rammen for investeringer reduseres med 4 mill kr, mens driftsutgiftene økes tilsvarende. For 2018 og årene fremover vil det måtte gjøres en ny vurdering av denne bevilgningen i forhold til føring i driftsregnskap eller som investering.

Eiendom

Utvikling og forvaltning – Grunnforurensningslokaliteten Bukta-Stavern

I november 2016 ble Larvik kommune pålagt av Fylkesmannen å gjennomføre supplerende undersøkelser og utarbeide en tiltaksplan for dette området. Tiltaksplanen skal sendes Fylkesmannen innen 1. oktober 2018. For å iverksette planleggingen og foreta første del av prosjektarbeidet, vil det være behov for kr 500 000 i prosjektmidler i 2017. Behovet for resterende prosjektmidler vil fremkomme i strategidokumentet for 2018.

Det vises til vedlagte kvartalsrapport med utfyllende opplysninger og kommentarer. I rapporten fremkommer også rapportering for verbalvedtakene, fattet av kommunestyret ved behandling av Strategidokument 2017-2020. Disse vedtakene er tatt inn i del 1 Budsjettvedtak – rapportering.

Rådmannens vurdering pr 1. kvartal når det gjelder oppfølging av innsatsområder og vedtak i Strategidokumentet for 2017-2020, inkludert planstrategien og verbalvedtak, er at det er god framdrift på de fleste områdene. Når det gjelder oppfølging av planstrategien, henvises til del 2 i rapporten. Rådmannen vil for øvrig vise til mer detaljerte kommentarer til det enkelte mål og oppfølgingen av disse i vedlagt kvartalsrapport.

Økonomisk oversikt investeringer

Investeringsbudsjettet/-regnskapet gir en oversikt over kommunens investeringer, utlån, aksjekjøp og avsetninger og hvordan disse utgiftene er finansiert.

								Tall i mill
2013	2014	2015	2016		Opprinne lig budsjett 2017	Regulert budsjett 2017	Regn- skap 1. kvartal	Regnsk i % av reg. budsjett
Inntekter								
-0,6	-3,0	-0,3	-9,1	Salg driftsmidler og fast eiendom	-6,5	-6,5	-0,2	2,4
-0,3	0,0	-0,6	-0,3	Andre salgsinntekter	0,0	0,0	0,0	
-0,6	-2,5	-2,6	-8,9	Overføringer med krav til motytelse	0,0	-0,6	-2,9	484,7
0	-30,8	-69,1	-49,1	Kompensasjon for merverdiavgift	-81,3	-92,6	-12,9	14,0
-0,5	-6,1	-5,3	-16,7	Statlige overføringer	-39,4	-42,7	0,0	0,0
-15,8	-3,7	-10,3	-16,4	Andre overføringer	-2,8	-24,6	-11,8	48,2
-0,1	-0,1	-0,1	0,0	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0,0	0,0	0,0	0,0
-17,9	-46,2	-88,3	-100,5	Sum inntekter	-130,0	-167,0	-27,9	16,7
Utgifter								
0,0	3,4	5,8	6,3	Lønnsutgifter	0,0	0,0	1,8	
0,0	1,0	1,8	2,0	Sosiale utgifter	0,0	0,0	0,6	
98,7	273,8	406,1	364,4	Kjøp varer og tjenester som inngår	510,4	588,9	92,9	15,8
0,2	36,6	0,0	0,0	Kjøp av tjenester som erstatter	0,0	0,0	0,0	
11,4	0,1	83,4	57,3	Overføringer	96,8	108,1	27,0	24,9
0,0	0,4	0,0	0,0	Renteutgifter og omkostninger	0,0	0,0	0,0	
0,0	0,0	0,1	0,0	Fordelte utgifter	0,0	0,0	-0,1	
110,3	315,4	497,2	430,1	Sum utgifter	607,2	697,0	122,2	17,5
Finansieringstransaksjoner								
39,1	44,2	41,3	71,3	Avdrag på lån	24,0	24,0	3,2	13,2
80,7	45,7	63,0	97,8	Utlån	70,0	70,0	12,1	17,3
5,5	6,2	8,5	8,1	Kjøp av aksjer og andeler	6,5	6,5	0,0	0,0
0,0	20,4	7,5	0,0	Dekning av tidligere års underskudd	0,0	0,0	0,0	
0,0	0,0	0,0	4,1	Avsatt til ubundne investeringsfond	0,0	0,0	0,0	
0,3	2,4	0,1	5,5	Avsatt til bundne fond	0,0	0,0	0,0	
125,5	119,0	120,4	186,8	Sum finansieringstransaksjoner	100,5	100,5	15,2	15,2
217,9	388,1	529,2	516,3	Finansieringsbehov	577,7	630,5	109,6	17,4
Finansiering								
-169,5	-323,8	-479,0	-420,4	Bruk av lån	-551,4	-598,6	-12,1	2,0
0,0	0,0	0,0	-1,9	Salg av aksjer og andeler	0,0	0,0	0,0	
-38,6	-42,6	-46,0	-77,6	Mottatte avdrag på utlån	-25,0	-25,0	-18,5	73,9
-3,9	-3,7	-1,8	-3,2	Overført fra driftsregnskapet	0,0	0,0	0,0	
0,0	0,0	0,0	0,0	Bruk av tidligere års udisponerte	0,0	0,0	0,0	
0,0	0,0	0,0	-1,1	Bruk av disposisjonsfond	-1,3	-1,3	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	-1,1	Bruk av bundne driftsfond	0,0	0,0	0,0	
-5,5	-10,2	-1,8	-7,0	Bruk av ubundne investeringsfond	0,0	-1,7	0,0	0,0
-0,5	-0,4	-0,7	-4,0	Bruk av bundne investeringsfond	0,0	-4,0	0,0	0,0
-217,9	-380,6	-529,2	-516,3	Sum finansiering	-577,7	-630,5	-30,6	4,8
0,0	7,5	0,0	0,0	Udekket / Udisponert	0,0	0,0	79,1	-

Økonomikommentarer – investering

Det er i 1. kvartal gjenbevilget fra 2016 47,3 mill kr på tjenesteområdet Eiendom og 11,5 mill kr på tjenesteområdet Areal og teknikk. I tillegg er det bevilget midler til en biogassfylllestasjon på 4,5 mill kr og i forbindelse med forprosjektet Larvik Gjestehavn 2,1 mill kr.

Det er også lagt inn selvfinansierende prosjekter (utbyggingsavtaler) innen KMT forvaltning der kostnadene dekkes av private, 21,5 mill kr.

Forslag til endringer i investeringsbudsjettet:

	Tall i 1000
Interne funksjoner	
Stab/støtte, Internlån, økt ramme	2 500
Finansielle transaksjoner, bruk av ubundet investeringsfond	-1 180
Finansielle transaksjoner, kompensert mva reduseres	505
Finansielle transaksjoner, låneopptak økes	-300
Helse og omsorg	
Sykehjem, ny buss	1 000
Areal og teknikk	
Larvik Brannvesen	350
KMT Forvaltning, Stedsutvikling i Nevlunghavn koordinert med VA-prosjekter	1 125
KMT Forvaltning, Vei - Asfaltering - flyttes fra investering til drift	-4 000
Eiendom:	
Prosjekt, drift og vedlikehold, flytte midler fra ett prosjekt til ett annet	00
Sum endringer	00

Kommentarer til endringer i investeringsbudsjettet:

Interne funksjoner

Stab/støtte, Internlån, øke rammen

Ved behandling av Strategidokument 2008-2011 vedtok kommunestyret i sak 279/07, punkt 9:

"Det tas opp lån på 10 mill kr til en intern låneordning. Låneordningen er rettet mot kommunens resultatenheter og benyttes til lønnsomme investeringer/anskaffelser i området kr 100 000-500 000. Kommunens kostnader til renter og avdrag dekkes sjablonmessig innenfor enhetens egne budsjettrammer. Det legges til grunn en kalkulasjonsrente på 6 %. Avdragstiden skal minimum være 3 år og maksimum 10 år. Søknader behandles fortløpende og avgjøres av rådmannen. Rådmannen kan også kreve et mindre administrasjonsgebyr."

Senere er den årlige rammen for internlån redusert til 2,5 mill kr pr år. Fra og med 2016 er renten satt til 2 %. De siste årene har ordningen i hovedsak vært brukt ifm kjøp av kjøretøy/innløsning av tidligere leasede kjøretøy, noe som vurderes som økonomisk lønnsomt. I tillegg kommer noen ombyggingsprosjekter der virksomhetene ikke klarer å dekke kostnadene innenfor sin årlige budsjettamme. I 2017 er rammen på 2,5 mill kr allerede lånt ut og det foreslås å øke rammen med ytterligere 2,5 mill kr. Videre foreslås det at øvre grense for internlån økes fra kr 500 000 til kr 800 000, slik at søknadsramme blir fra kr 100 000 – 800 000.

Finansielle transaksjoner - finansiering investeringsprosjektene

Økt ramme til brannvesenets båt og Stedsutvikling Nevlunghavn foreslås dekket av ubundet investeringsfond, mens reduksjonen, summen av økt ramme til internlån og redusert ramme til asfaltering «finansieres» ved redusert låneopptak.

Helse og omsorg

Rådmannen har foreslått å legge inn inntil 1 mill kr til ny buss for transport av brukere. Den gamle bussen er ikke lenger tilfredsstillende teknisk stand.

Areal og teknikk

Larvik Brannvesen – Ny beredskapsbåt

Larvik Brannvesen har over flere år søkt midler til å erstatte en eldre beredskapsbåt. Det ble bevilget kr 400 000 til dette i desember 2015 i forbindelse med strategidokumentet for 2016-2019. Tidlig 2016 kom forslaget om redningsdykkerberedskap opp og brannvesenet har avventet båtkjøpet og tilpasset anbudet noe etter nye behov som følge av redningsdykkerberedskap.

Etter 2 anbudsrunder viser det seg at et relativt nøkternt båtvalg blir kr 350 000 dyrere enn det bevilgede beløpet. Båtkjøpet er ikke omtalt i saken om redningsdykkerberedskap, da brannvesenet ikke forventet denne prisen for aktuell båt. Rådmannen innstiller derfor på en utvidelse av investeringsrammen med kr 350 000 for å kunne anskaffe en båt som dekker både behovet for ordinær beredskap og behovet som følger av vedtaket om redningsdykkerberedskap.

KMT Forvaltning. Stedsutvikling Nevlunghavn koordinert med VA-prosjekter

Planlagt og igangsatt VA-prosjekt i Nevlunghavn, etappe 0, berører nedre del av Havna, Blåbakken, langs havnefronten.

1. Reasfaltering av alle oppgravde arealer og utskifting av trelist langs havnefront. Gatebelysning skiftes ut, havnebelysning bevares som i dag.
2. Gjenoppretting av antikvarisk verdi ved etablering av grusdekker i kombinasjon med bryggedekker langs havnefronten samt tilbakeføring av mindre plassdannelser langs gateløpet.

En oppgradering av veg-/havneanlegget utover «normal» standard (alternativ 2) er beregnet å ha en merkostnad pålydende kr 950 000 ekskl mva. Utskifting av havnebelysning (eies og driftes av båtforeningen) vil gi en tilleggskostnad på ca kr 200 000 ekskl mva.

Larvik Havn har vedtatt å bevilge kr 250 000 som bidrag til prosjektet. Dette er dog ikke tilstrekkelig for å dekke merkostnadene ved alternativ 2.

Prosjektet mangler pt kr 1 125 000 inkl mva for å kunne realisere alternativ opparbeidelse.

VA-prosjektet har utviklet seg fra å være et rent kommunalteknisk prosjekt til å kunne bli noe mer; et stedsutviklingsprosjekt, en havnepromenade, et prosjekt som kan løfte frem noe av den gamle

kulturhistorien i Nevlunghavn og samtidig tilrettelegge for ny bruk og nye brukere. Rådmannen går derfor inn for å øke den økonomiske rammen til prosjektet slik at dette kan la seg realisere.

KMT vei Asfaltering investeringer/drift

Revisjonen har i forbindelse med avslutningen av 2016-regnskapet tatt opp spørsmålet om føring av kostnader knyttet til asfaltering. Larvik kommune har gjennom flere år ført utgifter til asfaltering over investeringsbudsjettet. Rammen for asfaltering har i 2016 og 2017 ligget på 9,5 mill kr. Revisjonen peker nå på at asfaltering som hovedregel er en driftsutgift og at kostnadene til dette derfor skal føres i driftsregnskapet. Enkelte prosjekter som innebærer en heving av opprinnelig standard kan føres som investering. Etter en samlet vurdering foreslår rådmannen i denne rapporten at 4 mill kr av årets ramme til asfaltering flyttes fra investering til drift. Dette betyr at rammen for investeringer reduseres med 4 mill kr, mens driftsutgiftene økes tilsvarende. For 2018 og årene fremover vil det måtte gjøres en ny vurdering av denne bevilgningen i forhold til føring i driftsregnskap eller som investering.

Eiendom

Prosjekt, drift og vedlikehold, flytte midler fra ett prosjekt til ett annet.

Prosjekt 04407 Fagerli barnehage – inventar, flytte mindreforbruket på kr 340 000 til prosjekt 04446 Byskogen barnehage, inventar.

Rapport – investeringsprosjekter Interne funksjoner

Prosjekt- nummer	Prosjektnavn	Tall i 1 000 kr	
		Budsjett 2017	Forbruk 1.kvartal 2017
Sentral stab/støtte			
04450	Fiber Bommestad-Svarstad	7 000	0
Det er inngått kontrakt. Kostnad totalt er 7,5 mill kr i 2017 inkl mva.			
04574	Mattepark i Hamnerdalen, installasjoner	1 000	0
Vedtak i KST 069/17 Regnskap 2016. Midlene er gitt som tilskudd til stiftelsen i driftsregnskapet. Investeringsprosjektet utgår.			
05109	Oppgradering Tele- og datanettet	2 000	138
Prosjekt iht plan.			
05310	Innføring konkurransegjennomføringsverktøy	625	0
VOIS utarbeider konkurransegrunnlag.			
05346	Web utviklingsprosjekter	2 837	192
Prosjekt iht plan.			
05362	Websak, ny funksjonalitet og integrasjon	200	0
Prosjekt iht plan.			
05364	Tolkeprogram (fagsystem)	400	0
Det er foreløpig ikke foretatt noen anskaffelse.			
05368	Agresso versjon Milestone 3	400	418
Versjonen er installert.			
05369	Bølgen, investeringer	1 490	0
Midlene overføres i 2. kvartal.			
05899	Rammebevilgning, inventar og utstyr diverse bygg	1 000	49
Møterom i Romberggata er oppgradert.			
05997	Intern låneordning	2 500	1 417
Hele årets ramme er lånt ut pr 1. kvartal.			
Fellesutgifter			
05048	Egenkapitalinnskudd KLP	6 500	0
Midlene overføres i periode 06.			
Overføring til kirkelig fellesråd			
04462	Vedlikehold middelalderkirker	5 000	5 000
Midlene er overført LKFR.			
04573	Tjølling kirkegård	5 000	5 000
Midlene er overført LKFR.			
04575	Kvelde kirkegård, prosjektering	500	500
Midlene er overført LKFR.			
05120	Rehabilitering kirkegårder	3 500	3 500
Midlene er overført LKFR.			

Rapport – investeringsprosjekter Helse og omsorg

Prosjekt- nummer	Prosjektnavn	Tall i 1 000 kr	
		Budsjett 2017	Forbruk 1.kvartal 2017
Larvik helsehus			
05381	Lydlogg – nødnett	150	0
System for lydlogg er nå klar for levering fra sentrale myndigheter. Lydlogg til Nødnett vil bli iverksatt i løpet av høsten 2017			
Fellestjenester Helse og omsorg			
05356	Ny omsorgsteknologi	7 000	460
Investeringer foretas fortløpende. Det forventes store investeringer høsten 2017, ny lokaliseringsteknologi, elektronisk medisineringsstøtte, forskrivningsmodulen.			
05378	Alarmanlegg – sykehjem	668	0
Valg av type anlegg er i ferd med å bli foretatt. Anskaffelsen planlegges gjennomført i løpet av 2017.			

Rapport – investeringsprosjekter Kultur og oppvekst

Prosjekt- nummer	Prosjektnavn	Tall i 1 000 kr	
		Budsjett 2017	Forbruk 1.kvartal 2017
Skole			
04452	SIKT 3 – Digitalt hamskifte i skolen – Investeringer midler	3 266	1 503
1. kvartal 2017 er brukt til å forberede utrulling av iPads fra skolestart 2017/2018. Larvikskolen har opparbeidet et godt samarbeid med leverandør og tilrettelegger, slik at leveransen av ca 4 000 iPads går etter planen i august. Planen som er lagt for kabling av alle klasserom gjennomføres etter planen. Det er kartlagt hvilke rom som kan bruke Apple TV og hvilke rom som skal ha kabel, og gjennomført et minianbud på dette utstyret. Den siste opplæringen av D-pedagogene skal gjennomføres før skoleferien.			
04522	Skoleadministrativt program	1 033	0
Anbudsdokumenter for nytt skoleadministrativt system ble lagt ut på Doffin i januar, og frist for å levere tilbud var 19.04.2017.			
05191	Grunnskole – oppretthold IKT-standard	500	0
Parallelt med prosjektet SIKT3 jobbes det med generelle tiltak på skolene. Midlene brukes til fornyelse av bærbare PCer til lærerne. PCene som er fornyet bærer preg av alder og slitasje. Plan for framdrift og innkjøp gjøres mellom fellesfunksjoner skole og IT avdelingen.			
Kultur, idrett og fritid			
05388	Etterbruk av E18	1 220	0
Investeringsprosjektet har en framdrift i henhold til plan.			

Rapport – investeringsprosjekter Areal og teknikk

Tall i 1 000 kr

Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Budsjett 2017	Forbruk 1.kvartal 2017
Larvik Brannvesen			
01533	Brann, ny beredskapsbåt	400	0
Anbud på ny beredskapsbåt ble utsatt i påvente av sak om dykkerberedskap og eventuell behov for ny spesifikasjon. Etter vedtak om dykkerberedskap og to anbudsrunder er prisen på en hensiktsmessig båt økt med kr 350 000. Dette skyldes i hovedsak behov for en mer robust båt med større vektkapasitet enn opprinnelig planlagt. Det har også vært prisstigning i perioden.			
01534	Brann, ny stigebil	5 500	0
Investeringene er iht plan.			
01563	Brann, utvikling av dykkerberedskap	2 000	0
Investeringene er iht plan.			
Arealplan			
05352	Digitalt eiendomsarkiv	5 450	733
Investeringene er iht plan.			
KMT forvaltning			
01389	KMT, ny gjenvinningsstasjon for husholdningsavfall	1 475	347
Bygging av gjenvinningsstasjonen startet sommeren 2015 og stod ferdig og ble åpnet i desember 2016. VESAR stod for utbyggingen. Ble billigere enn budsjettet. Opprinnelig ramme var 69 mill. Ny forventet kostnad blir 58 mill. Kun enkelte avsluttende regninger gjenstår.			
01467	Hølen pumpestasjon ombygging	0	9
Ombygging av pumpene ble gjennomført i 2015. Da arbeidene var ferdige erfarte vi at pumpene vibrerte for mye. Utbedringer startet i 2015/2016. To pumper er skiftet ut og vibrasjonene på disse er redusert til avtalt nivå. Den tredje pumpen skal forbedres i 2017. Pumpene er ikke overtatt av Larvik kommune.			
01476	Utskifting AC 2013 - 2015	8 000	2 791
Kommunestyret har vedtatt å forsere dette arbeidet ved å bevilge 8 mill. kr ekstra hvert år. I 2017 skiftes følgende strekninger: Katrineborg – Brunla - Snekkenes, Brunlaveien, Tanumveien, Skreppestad.			
01482	Ula VA	10 750	2 322
Arbeidene startet i august 2016 og avsluttes våren 2017. VA arbeidene er ferdige, mens det gjenstår noe overflatearbeid.			
01490	Fagerli – Torstvedt syd, ny skole trafikkløsning	0	957
Det er bevilget 15 mill. kr. til trafikksikkerhetstiltak ved og rundt Fagerli skole. Planleggingen startet i 2014 og bygging startet i 2015. Følgende tiltak er ferdige: G/S vei langs Frostvedtveien og G/S veier rundt skolen. Signallysene i Nansetgata og tiltakene i Yttersøveien var ferdige til bruk 2. januar 2017. Det gjenstår fremdeles noe jobb før anlegget er slutført. Resterende arbeider er ferdigstillelse av asfaltering og etablering av fartshumper i Nansetgata og fortau mot Nordbyen. Oppmerking av vei og fotgjengerfelt. Nedsetting av de siste lysstolpene og intensivlys ved fotgjengerovergangen. Statens vegvesen har krevd at arbeidene i Nansetgata utføres om natten. Dette har kostet ca. 2 mill. ekstra i forhold til å utføre arbeidene på dagen. De samlede kostnadene ser ut til å bli 4 mill. kr. dyrere enn totalrammen på 15 mill. kr. 4 mill. ekstra foreslås bevilget i Halvårsrapporten for 2017.			
01493	Ferdige VVA prosjekter etter-kostnader	0	33
Kostnader på prosjekter som er avsluttet føres her. Årets forbruk dekkes innenfor Kommunalteknikk sin ramme.			

01495	Agnes Sjøparken utbyggingsavtale	0	713
Utbygger betaler alle kostnadene.			
01498	Nevlunghavn VA	4 500	402
Prosjektet er igangsatt.			
01515	Gopledal – Bjørndalen vannledning	2 800	1 090
Utskifting av gammel ledning, det meste av prosjektet ble gjennomført i 2016. Enkelte etterarbeider blir utført i 2017. Prosjektet blir dyrere enn først antatt.			
01520	Saltbrygga utbyggingsavtale	0	26
Utbygger dekker kostnadene. Kommunen har overtatt parken og turstien gjennom boligområdet. Vann- og avløpsledninger er under bygging og overtas når de er ferdige.			
01522	Nordkvelde VA	0	0
Nytt avløpsanlegg og rehabilitering av noen gamle vann og avløp ledningsstrek. Anlegget er forsinket på grunn av økte krav til grunnundersøkelser og problemer med grunneieravtaler. Arbeidene starter i løpet av 2017.			
01523	Ladestasjoner EI-bil	1 226	9
Det er bygd 2 doble ladestasjoner ved Bøkeskogen.			
01528	Fortau - Parkering Bøkeskogen	3 500	844
Byggingen startet høsten 2016 og vil bli ferdig til 17. mai 2017. Det er bevilget til sammen 4 mill. kr. i 2016 og 2017. Prosjektet blir dyrere enn budsjettet. Merforbruket for 2016 er dekket innenfor KMT sin budsjetttramme.			
01530	Ny feiebil Øya	2 500	0
Innkjøpsprosessen for ny feiebil er igangsatt.			
01538	Solstad syd VA etappe 2	10 750	2 285
Rehabilitering av vann- og avløpsledningene. Arbeidene startet i 2016 og er ferdige i løpet av oktober 2017.			
01539	Nordgata/Barkeveien VA	8 500	352
Prosjektet er igangsatt.			
01540	Løveskogen avløp	4 000	94
Nytt ledningsnett skal legges. Arbeidene blir ferdige i løpet av sommeren 2017.			
01541	Gamle brannstasjon VA	6 900	1 806
Nytt ledningsnett skal legges i forbindelse med byggingen av et nytt leilighetsbygg. Arbeidene startet i 2016 og blir ferdige i løpet av mai 2017.			
01543	Reipbanegata VA	6 900	19
Nytt ledningsnett skal legges i forbindelse med at Statens vegvesen skal oppgradere veien fra Dronningensgate til Hoffsgate. Anleggsarbeidene skal starte i januar 2018.			
01544	Kaupangåsen VA	2 100	21
Nytt ledningsnett skal etableres. Arbeidene utføres høsten 2017.			
01545	Herregården – Karistranda VA etappe 2	16 000	6 438
Prosjektet startet i august 2016 og blir ferdig i løpet av september 2017.			
01548	Brunlanesveien – Strandebakken avløp	0	10
Anlegget skal legge til rette for å knytte eksisterende boliger til avløpsnettet. Det er bare prosjektering som er utført i 2016. Anlegget vil bli utført i 2018.			
01549	Trafikksikkerhetstiltak Gamle Stavensvei	3 400	245
Det skal bygges nytt fortau på en strekning forbi Lysheim barnehage. Vann- og avløpsledninger vil også bli skiftet ut. Tiltaket ble planlagt i 2016 og gjennomføres i 2017. Statens vegvesen har gitt tilskudd til trafikksikkerhetstiltaket.			
01552	Greveveien VA	7 400	366
Nytt ledningsnett skal legges. Arbeidene gjennomføres i 2016 og 2017.			
01554	Solstad – Varden etappe 3	8 400	102
Anlegget er en utvidelse av rehabiliteringen som foregår i området. Arbeidene skal være ferdige i løpet av oktober 2017.			

01557	Fontene torget 2017	2 000	0
Skadene på fontenen vil bli kartlagt i mai/juni og utbedret deretter.			
01558	Park Indre havn – midlertidige tiltak	1 000	15
Innkjøp av utstyr har vært ute på anbud.			
01562	Ula Camping innløsning av bygg	1 300	2 200
Byggene er innløst. Forslag til dekning av merforbruket vil bli tatt opp i 1. kvartalsrapport.			
01564	Solstad Vest boligfelt VVA - utbyggingsavtale	0	-73
Utbygger betaler alle kostnadene.			
01565	Jahreagen hyttefelt VA - utbyggingsavtale	0	-286
Utbygger betaler alle kostnadene.			
01566	Utstyr Øya 2017	2 000	0
Midlene brukes til å skifte ut utrangerte maskiner.			
01567	Veilys 2017	3 000	62
Midlene brukes til utskifting av gammelt lysanlegg. Strømkabler legges i grunnen istedenfor de gamle luftstrekke, det etableres også nye måleskap for gatelys.			
01570	Arealplan, Larvik gjestehavn	2 100	0
Grunnundersøkelser.			
01571	Nevlungen VVA - utbyggingsavtale	0	1 473
Utbygger betaler alle kostnadene.			
01572	Bommestad – Hølen avløp etappe 1	5 800	0
Anlegget er en rehabilitering av avløpet for å øke kapasiteten.			
01573	Asfaltering 2017 KMT	8 500	0
Asfaltprogrammet gjennomføres etter planen. 5 mill kr er ekstra bevilgning hvert år i økonomiplanperioden 2017-2020.			

Rapport - investeringsprosjekter Eiendom

Prosjekt-nummer	Prosjektnavn	Budsjett 2017	Tall i 1 000 kr
			Forbruk 1. kvartal 2017
Prosjekt, drift og vedlikehold			
04124	Solstad barnehage - ombygging og utvidelse	46	7
Innvendige dørrnummerskilt gjenstår. Dette ligger nå i bestilling.			
04128	Mesterfjellet skole - ny 1-10 skole	139	1 384
Det er avholdt 2 års befaring. Det gjenstår noe utomhus arbeid.			
04264	Torstvedt - ny 1-7 skole	39 004	27 182
Oppstart av prøvedrift skjedde 11.1.2017 og pågår frem til 11.1.2018. Prøvedriften er i dag som forventet, men følges tett av eget driftspersonell og eksterne BH ledere.			
04269	Valmueveien 9 - nye utleieboliger	2 326	186
Prosjektet ble ferdigstilt juni 2016. Bygget er i prøvedriftsår og noen kostnader kommer på mindre ting.			
04282	Guriskogen Vest - kjøp og regulering av tomter	16 927	463
Anleggsvei for makeskifte på eiendommen er ferdig opparbeidet. Gjennomgang av VA-tegninger ble gjennomført uke 13. Overvann fra feltet skal ut i bekkeløp nedstrøms. Vannets videre vei kartlegges og kapasiteten i vannveien må vurderes. Kryssområdet inn på feltet må strammes opp m.h.t fortau, kantlinjer, adkomst til lærer-parkering og gang og sykkelvei.			

04335	Hedrum u-skole - Hybrid ventilasjon	125	25
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet blir ferdigstilt i april.			
04336	Byskogen - ny barnehage	48 103	1 320
Totalentreprisekontrakt er signert med Backe Vestfold Telemark AS. Kontraktfestet ferdigstillelse er 5.2.2018. Prosjektering/samspillsfase avsluttes i april 2017. Rammesøknad er sendt byggesak, og skal opp til behandling i planutvalget i april. Tillatelse til rivearbeid er godkjent. Rivningsarbeider er startet og vil pågå frem til mai 2017.			
04337	Torstvedt barnehage	3 473	30
Prøvedrift vil pågå frem til 1.9.2017. Prøvedriften går i dag som forventet, men følges tett av eget driftspersonell og eksterne BH ledere. Prosjektet leveres innenfor budsjett.			
04355	Husebyjordet - nye omsorgsboliger	63 464	9 312
Konkurranse med totalentreprise er gjennomført og leverandør er innstilt. Kontrakten er signert. Grunnarbeidene er gjennomført og reising av bygg startes opp 2. kvartal 2017.			
04357	Stavernhallen – energiøkonomiserende tiltak	1 800	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "ENØK tiltak i kommunale bygg". Prosjektet er planlagt påbegynt våren 2017.			
04358	Brunla/Stavern skoler, samlokalisering	0	6
Utredningsarbeider skolebruksplan.			
04359	Utskifting av oljefyrer	417	309
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er ferdigstilt.			
04362	Festiviteten - investeringer 2014 - 2016	40	24 700
Anskaffelse av prosjektering igangsatt.			
04364	Solstad Vest - regulering og salg av tomter	47	2 181
Forbelastningen er ferdigstilt, innmålinger foretas fortløpende. Infrastruktur er ferdig opparbeidet.			
04386	Dronningensgate 17	4 419	21 119
Bygget er ferdig utvendig og innredningsarbeid pågår. Alle arbeider går som planlagt og prosjektet blir ferdigstilt høsten 2017.			
04389	Hoffsgt. 35 C - nye utleieboliger	80	469
Ferdigattest vil bli utstedt i april. Prosjektet er ferdigstilt.			
04403	Torstvedt skole - inventar og utstyr	4 630	2 240
Supplerende innkjøp planlegges ut året.			
04407	Torstvedt barnehage - inventar og utstyr	389	40
Supplerende innkjøp er foretatt. Resterende midler søkes overført til Byskogen barnehage – Inventar.			
04414	Borgejordet barnehage - Nytt ventilasjonsanlegg	1 800	41
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjekteringen er igangsatt. Det har vært forsinkelse p.g.a. at ventilasjonsanlegget måtte flyttes opp på loft. Planlagt ferdigstillelse sommer/høst 2017.			
04419	Tjodalung barneskole - Rømningsvei fra bassengkjeller	510	177
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Arbeid med grunnmurer er ferdig, vindeltrapp og takoverbygg i gang.			
04420	Grevle sykehjem - Nytt kjøleanlegg Rakke og SD anlegg	180	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er ferdigstilt. Midler overføres til andre prosjekter.			
04421	Tjølling sykehjem - Nye lyskilder	6	6
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er ferdigstilt.			
04422	Furuheim sykehjem - Ny brannsikring og kjøling ventilasjon	1 480	47
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjekteringen er påstartet og arbeidene gjennomføres i 2. kvartal.			

04423	Stavern sykehjem - Nytt ventilasjonsaggregat med kjøling	725	42
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet går etter planen og ferdigstilles i mai 2017.			
04427	Østre Halsen skole - Nye vinduer og dører	180	224
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Prosjektet er ferdigstilt.			
04430	Mellomhagen u-skole - Nye dører	91	310
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Prosjektet er ferdigstilt.			
04431	Tjodalyng u-skole - Nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer	1 277	277
Midlene i prosjektet kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Prosjektet er ferdigstilt.			
04445	Investeringer i fm EPC-kontrakter	14 900	45
Kontrakten med Siemens inngått og kartleggingen av tiltakene i formålsbygg er startet. Kartleggingen forventes ferdig i august.			
04446	Ny barnehage i Byskogen, inventar	2 000	0
Prosjektet startes opp i 2. kvartal og fremdrift følger utbyggingen av barnehagen.			
04455	Jerpeveien - Småhus	0	202
Selvfinansierende utleieboliger. Konkurransen for byggingen er avholdt og utbygger er valgt.			
04456	Rabben - Småhus	0	199
2 selvfinansierende boliger. Konkurransen for byggingen er avholdt og utbygger er valgt.			
04457	Dolvenhøyda 2 - nye boenheter	0	25
2 selvfinansierende utleieboliger. Det er bedt om tilbud på grunnundersøkelse. Har startet på konkurransegrunnlaget.			
04466	Nanset skole – ombygging/rehabilitering	0	1
Prosjektet står på vent i påvente av avklaringer rundt lokasjon og bruk.			
04468	Rødbøl skole – salg av skoledelen	0	90
Det gjenstår kun oppgjør for salget.			
04470	Berg Skole, nytt brannalarmanlegg, nye garderober og dusjer	1 437	738
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Arbeid med kjøkkenmontering er ferdig, gjenstår rørleggerarbeid og elektrikerarbeid.			
04471	Frøy Skole, oppgradering svømmehall	8 300	947
Midlene i prosjektet kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Rivearbeidet er avsluttet og gjenoppbyggingen er i gang. Prosjektet forventes ferdig sommeren 2017.			
04472	Hvarnes skole, Oppgradering av lysarmaturer og sikringsskap	456	264
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Arbeidet er ferdigstilt og befart.			
04473	Østre Halsen Skole, Nytt held. brannalarmanl. og innv dører	0	1
Prosjektet er avsluttet.			
04475	Jordet Skole, Nye dusjer/gard, utg-dører, utv brannalarmanl.	105	14
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Prosjektet er ferdigstilt.			
04476	Mellomhagen u-skole, Nytt heldekkende brannalarmanlegg	117	30
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Prosjektet er ferdigstilt.			
04479	Bergeskogen Bhg, ny drenering, nye lysstoffarmaturer	143	176
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er ferdigstilt.			
04480	Jegersborg Bhg, Oppføre vognskjul	0	5
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er avsluttet.			
04481	Byskogen sykehjem, Utvidelse av nødstrøm	1 615	317
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Monteringsarbeid pågår og prosjektet ferdigstilles sommer 2017.			

04482	Grevle sykehjem, Nye nødlys, ny belysning Rakke	480	40
Midlene kommer fra rammebevilgningen i "Investeringer Eiendom". Mini-konkurranse utført, arbeid ble tildelt Hafa elektro as som eneste anbyder. Oppstart er planlagt begynnelse av mai.			
04484	Kveldssol, nytt brannalarmanlegg	28	6
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er ferdigstilt.			
04485	Rekkevik Sykehjem, Ny belysning	330	25
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er ute på anbud. Frist er i april måned.			
04486	Tjølling Sykehjem, Legionella sikring. Tekn inst for vannrensing	313	862
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04487	Furuheim Sykehj, Legionella sikring. Tekn innst for vannrensing	313	2
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04488	Byskogen sykehj, Legionella sikring. Tekn innst for vannrensing	313	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04489	Grevle sykehjem, Legionella sikring. Tekn innst for vannrensing	310	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04490	Stavern sykehjem, Legionella sikring. Tekn innst for vannrensing	310	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04491	Rekkevik sykehj, Legionella sikring. Tekn innst for vannrensing	310	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04492	Presteløkka sykehj, Legionella sikr. Tekn innst for vannrensing	310	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prøvetaking av vann og analyse er gjennomført. Det pågår installasjon av renseanlegg. Arbeidene forventes ferdige høsten 2017.			
04493	Farrishallen, Nye garderober, dusjer, og badstuer i svømmehall	0	1
Prosjektet er ferdigstilt.			
04494	Herregården, nytt tåkesprinkelanlegg + utvendig sprinkling	4 652	16
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektering av sprinkling pågår og en ser på alternative løsninger på slukkemetoder og alarmer.			
04495	Munken, Brannsikringstiltak	1 372	36
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjekteringen er mer omfattende enn først antatt. Det må i tillegg tegnes opp fasader og søkes om fasadeendring da det skal opprettes flere rømningsveier.			

04496	Brannstasjonen, Ombygging for å tilfredsstill HMS krav	68	293
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom" og Brannstasjonens eget budsjett. Prosjektet er ferdigstilt.			
04498	Gjærdal 12, Nye garderober hos IT	638	4
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Prosjektet er satt på vent i påvente av avklaringer vedrørende arealbruken internt i kommunen.			
04511	Nanset Allè 7 - Nye familieboliger	0	46
Selvfinansierende boliger. Det er avholdt forhåndskonferanse med utarbeidet skisseprosjekt.			
04528	Kvelde skole – Etterisolering og ny utvendig kledning	800	35
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Entreprenør er valgt og oppstart av arbeidene blir i begynnelsen av juni.			
04530	Brannsikring Dr. Holmsvei	2 000	0
Det er planlagt oppstart i juni 2017.			
04538	Frøytunet – utvidelse med nye boenheter	6 000	0
Planlagt oppstart er høsten 2017.			
04539	Gunnar Reiss Andersensgt 8 – 4 nye leiligheter	0	43
Selvfinansierende boliger. Det er utarbeidet et skisseprosjekt.			
04542	Etablere fyllestasjon for biogasskjøretøy	4 500	12
Prosjektet startes opp i 2. kvartal 2017.			
04544	Tjodalyng B og U skole – nytt brannalarmanlegg	400	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i juni 2017.			
04545	Tjodalyng B og U skole – nytt dusjanlegg lærere	150	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i juni 2017.			
04546	Østre Halsen Skole – solavskjerming	250	5
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04547	Brunla skole – solavskjerming	250	2
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04548	Hedrum u skole – solavskjerming	250	2
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04549	Jordet skole – solavskjerming	250	2
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04550	Berg skole – nye el.tavler	200	1
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Arbeid med prosjektering påbegynt.			
04551	Østre Halsen skole – etterisolering og ny kledning 1907 bygg	700	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Avventes til man ser resultat av skolebruksplanen.			
04552	Frøy skole – nytt heldekkende brannalarmanlegg etc.	320	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i september.			
04553	Bergeskogen barnehage – nytt vognskul, nytt kjøkken etc.	900	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04554	Borgejordet barnehage – nytt kjøkken	150	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04555	Helgeroa barnehage – nytt kjøkken	150	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i mai 2017.			

04556	Byskogen sykehjem – ny heis	3 500	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i september.			
04557	Farrishallen – nye v.v tanker, ny led belysning svømmehall	800	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i juni 2017.			
04558	Stavernhallen – etterisolering gml tak, nytt brannalarmanlegg	1 800	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i september.			
04559	Furuheim sykehjem – nytt kjøkken, nytt låsesystem	2 550	9
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04560	Grevle sykehjem – utvendig solavskjerming Rakke 2	150	3
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04561	Stavern sykehjem – branntiltak, nye dører omsorgsleiligheter	200	1
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i juni 2017.			
04562	Jegersborg barnehage – nye dører med klemsikring	200	5
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i juni 2017.			
04563	Larvik bibliotek – ny avfallsstasjon i grunn	350	1
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i september.			
04564	Rekkevik sykehjem – ny avfallsstasjon i grunn	350	1
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i september.			
04565	Bøkeskogen eldresenter – ny avfallsstasjon i grunn	350	1
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i september.			
04566	Kvelde sykehjem – nytt kjøkken	250	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". P.g.a omprioriteringer vil midlene bli flyttet til Tjølling sykehjem og nytt kjøkken der.			
04567	Søbakken sykehjem – nytt kjøkken	250	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Investeringer Eiendom". Planlagt oppstart i juni 2017.			
04568	Mellomhagen skole – solavskjerming	150	0
Midlene kommer fra rammebevilgning "Oppgradering skolebygg". Planlagt oppstart i mai 2017.			
04904	Rammebevilgning - investeringer Eiendom	13 653	0
Gjenstående midler til fordeling pr. 31.3.17 Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet.			
04908	Rammebevilgning - oppgradering skolebygg	4 698	0
Gjenstående midler til fordeling pr. 31.3.17 Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet.			
04909	Rammebevilgning – ENØK investeringer kommunale bygg	3 200	0
Gjenstående midler til fordeling pr. 31.3.17 Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet.			
05159	Formidlingssenter Kaupang	8 150	0
Reguleringsarbeider pågår.			
05210	Torpefeltet - grunnerverv	0	163
Gjennomgang av VA-tegninger er gjennomført i uke 13. Adkomstveien inn på området er bratt. Det vurderes å flytte adkomstveien, dette vil medføre et lavere fall.			
05211	De fem kulturhus/Herregården	528	29
Arbeidene går som planlagt.			
05355	Stavern Idrettspark Kaken	58 539	5 956
Totalentreprenøren er nå ferdig med sprenging og mobilt knuseverk på stedet. De starter opp med betong arbeidet i april.			

Utvikling og forvaltning			
04312	Glassverktunet 26C seksjon nr. 2 - kjøp	806	0
Seksjonen søkes i omgjort til omsorgsbolig og andel i borettslaget.			
04313	Glassverktunet 26D seksjon nr. 3 - kjøp	806	0
Seksjonen søkes omgjort til omsorgsbolig og andel i borettslaget.			
04453	Bredochs gate 6 B	84	0
Selvfinansierende bolig.			
04526	Oberst Petersvei 8B	31	70
Selvfinansierende bolig.			
04527	Heiberggate 32	0	119
Selvfinansierende bolig.			
04529	Kjøp av Alders borettslags eiendom	0	1 065
Selvfinansierende boliger.			
04533	Regulering av arealer på Tagtvedt	200	0
Del av reguleringsarbeider som utføres av eier av nabotomt.			
04534	Legevakt – Prosjektering 2017	500	0
Forprosjektet er godt i gang, og ledes av kommunelegen. Prosjektgruppe er opprettet, prosjektbeskrivelse er utarbeidet og karlegging av de involverte virksomheters behov er utarbeidet. Kommunikasjonen med SIV er etablert og arkitekt engasjert. Kontakten med saksordfører er etablert og han blir kontinuerlig informert om utviklingen i prosjektet.			
04535	Cort Adlersgate 5 – kjøp av eiendom	1 024	1 000
Kjøpet er gjennomført. Prosjektet er ferdigstilt.			
04540	Vestbyåsen 6D	0	1 111
Selvfinansierende bolig.			
04541	Kysthospitalveien 13	0	1
Selvfinansierende bolig.			
04543	Nordre Hagavei 13 A andel nr. 18	0	1 749
Selvfinansierende bolig.			
04906	Rammebevilgning - kjøp av kommunale utleieboliger	30 000	0
Det har i perioden vært noe lavere kjøpsaktivitet. I 1. kvartal er det ervervet 1 bolig. Følgende prosjekt er under utvikling: 2 boenheter i Jerpeveien, 2 boenheter i Rabben, 4 boenheter i GRA gate og 2 boenheter på Dolvenhøyda. Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet.			
04907	Rammebevilgning - kjøp av kommunale flyktningeboliger	30 000	0
Det har vært noe lavere kjøpsaktivitet i 1. kvartal i år i forhold til fjoråret. Det er i perioden ervervet 1 flyktningebolig. En 4 manns familiebolig er under prosjektering i Nanset Alle. Det er i april ervervet et større utleiebygg i Hospitalgata med 17 boenheter. Her vil det etableres et differensiert bomiljø. Det regnskapsføres ikke på dette prosjektet.			
05019	Boligområder	0	-9
Salg av små parseller ved grensejusteringer.			

Hovedprofil og prioriteringer - rapportering på mål og planer

Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel

Hovedutfordringer

I tillegg til ståstedsanalysen for Larvik kommune, oppdatert pr november 2016, og vurdering av prognoser ved fremleggelse halvårsrapport for 2016, bygger Strategidokumentet 2017-2020 på vedtatt overordnet og langsiktig Kommuneplan.

Kommunestyret vedtok ved behandling av Kommuneplanens samfunnsdel i mai 2013 at følgende to hovedmål skal oppnås i planperioden frem til 2020:

- Det skal oppnås en årlig vekst på 1,5 % i befolkning i Larvik kommune
- Langt flere av innbyggerne over 16 år skal ha høyere utdanning og faglig kompetanse

I det følgende beskrives hvordan rådmannen mener det bør arbeides med disse hovedmålene i perioden 2017-2020.

Det spesielle ved behandling av Strategidokumentet 2017-2020 er at det er et nytt kommunestyre for ny kommune fra 2018 som skal behandle Strategidokumentet 2018-2021, og at det i føringer for ny felles planstrategi for Larvik og Lardal kommuner er fastlagt tidsrammer for endringer av styrende dokumenter for den nye kommunen.

Det rapporteres ikke kvartalsvis på hovedutfordringene.

Fire målområder

I tillegg til de to hovedmålene trekker vedtatt samfunnsdel for 2012-2020 opp langsiktige mål innen fire målområder. Det fokuseres på følgende tema innen hvert av disse områdene i planperioden 2017-2020, og hvor rådmannen presiserer hvilke mål det blir fokusert på første år i planperioden - 2017:

- Engasjement og alles deltakelse
- Natur-, miljø- og kulturarven er mitt og ditt ansvar
- Et like verdig liv for alle
- Vekst og verdiskaping som forutsetning for god velferd

Kommuneplanens effektmål

Kommuneplanens Samfunnsdel 2012-2020 opererer med ni effektmål som i sum skal vise om utviklingen går i den retning som er satt i målene. Her settes ambisjon for disse effektindikatorene for utgangen av 2020.

Det rapporteres ikke på effektmålene i kvartalsrapporteringen.

Planstrategi

Sak 222/16 Planstrategi Larvik og Lardal kommuner samt nye Larvik kommune, vedtatt 07.12.2016.

a. Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel rulleres ikke i de to kommunene, men gjelder som to sidestilte overordnede styringsdokumenter for den nye kommunen fra 1. januar 2018.

Prosess med utarbeiding av Kommuneplanens samfunnsdel startes opp 1 halvår 2018, mens planen sluttbehandles av kommunestyret som tiltrer i oktober 2019.

b. Planer for samfunnsutvikling

Lardal kommune kobles administrativt på pågående planprosesser etter gjeldende planstrategi i Larvik kommune.

I perioden fram til ny kommune er etablert 1. januar 2018 behandler Fellesnemnda planer som er under arbeid i Larvik kommune før disse sluttbehandles i Larvik kommune.

Fullføre planer under arbeid - ROS-analyse for Lardal og Larvik

Status:

Gjennomført. Vedtak i kommunestyret 15. februar 2017.

ROS-analyse med handlingsprogram for Lardal og Larvik

Status:

Gjennomført. Handlingsplan vedtatt i kommunestyret 15. februar 2017. Alle prioriterte tiltak er lagt inn i kommunens beredskapsverktøy og følges opp derfra.

Logistikkplan iht KST 190/14

Status:

Det er etablert en arbeidsgruppe som inkluderer Larvik Havn, Larvik Næringsforening, Vestfold Fylkeskommune og Høgskolen Sørøst-Norge. Det tas sikte på å legge frem en sak for kommunestyret i løpet av høsten 2017.

c. Arealplaner

Kommuneplanens arealdel rulleres ikke i de to kommunene, men gjelder som to sidestilte overordnede styringsdokumenter for den nye kommunen fra 1. januar 2018.

Prosess med utarbeiding av Kommuneplanens arealdel startes opp 1. halvår 2018, mens planen sluttbehandles av kommunestyret som tiltrer i oktober 2019.

Prosjektleder/Rådmannen ivaretar at faglig samordning av arealplaner som skal gjelde for den nye kommunen fra 1. januar 2018 blir vurdert og ved behov for tilpasninger blir lagt fram for Fellesnemnda til behandling.

Hvilke arealplaner (kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner) som inngår i PLANGRUNNLAGET for den nye kommunen skal fremgå av rådmannens forslag til KOMMUNEPLANENS KORTSIKTIGE DEL (HANDLINGSPLAN OG ØKONOMIPLAN/BUDSJETT 2018-2022), som fremmes til politisk behandling november 2017.

Fullføre arealplaner under arbeid

Kommunal områdeplan Faret/Nordby

Status:

Et forslag til områdeplan med konsekvensutredning ble lagt ut til offentlig ettersyn av kommunestyret den 15.02.2017. Høringsfristen gikk ut den 18.04.2017. Det foreligger innsigelser. Disse vil håndteres ved at planforslaget legges ut til nytt offentlig ettersyn.

Kommunal områdeplan Indre Havn

Status:

Forslaget til planprogram ble vedtatt av kommunestyret i juni 2015. Prosjektleder ansatt i 2015 men ressurser omrokkert til arbeidet med reguleringsplan for ny gjestehavn i Indre havn. Områdeplanens framdrift må koordineres med Bane Nors arbeid med kommunedelplan for ny jernbane gjennom Larvik. Her har forslag til planprogram vært på høring.

Kommunal områdeplan Martineåsen

Status:

Planprogrammet for Martineåsen ble vedtatt i kommunestyret den 21.10.2015. Nødvendige fagutredninger er gjennomført og det er utredet en modell for grunneiersamarbeid. Prosjektleders ressurser benyttes pt i KMTs Nevlunghavnprosjekt. Et planforslag kan legges ut til offentlig ettersyn i løpet av 2017.

Kommunal områderegulering Kaupang

Status:

Planen forventes ferdigbehandlet i løpet av 2017.

Kommunal områdeplan Tenvik

Status:

Et forslag til planprogram kommer til politisk behandling juni 2017. Arkeologiske undersøkelser pågår i mai 2017 i regi av Vestfold fylkeskommune.

Kommunedelplan for ny jernbanetrasé gjennom Larvik by, inkl. stasjonslokalisering.

(høy prioritet mulig oppstart årsskiftet 2016/2017). Kan utløse behov for ny sentrumsplan for Larvik.

Status:

Bane Nor har ansvaret for arbeidet med den nevnte kommunedelplanen. Et forslag til planprogram har ligget ute til offentlig ettersyn. Kommunestyret har kommet med sin uttalelse i sak 027/17. Bane Nors framdrift viser en sluttbehandling av planprogrammet for strekningen Tønsberg – Farriseidet i løpet av høsten 2017.

Rullering av kommuneplanens arealdel Larvik kommune

(Generelle bestemmelser i gjeldende kommuneplan og kommunedelplaner revideres i løpet av 2016).

Status:

Et forslag til justerte bestemmelser lå ute til offentlig ettersyn fram til 10.02.2017.

Det har kommet inn flere merknader. Det har også kommet innsigelser fra regional og statlig myndighet knyttet til etablering av rene kontorvirksomheter i kommunens næringsområder.

En tilleggshøring av et justert forslag av bestemmelsene knyttet til kontor behandles i kommunestyret den

10.05.2017, sak 055/17.

Bestemmelsene forutsettes sluttbehandlet i kommunestyret i september.

Nye arealplaner som utarbeides i perioden

Kommunedelplan for småbåthavner – registreringsarbeider er igangsatt

Status:

Kommunedelplanen er ikke gitt gjennomføringsår i vedtatt kommunal planstrategi for perioden 2017 - 2020. Det er ikke bevilget midler til planarbeidet. Arealplan har ikke satt av ressurser til denne planen inneværende år.

Bevaringsplan/ny reguleringsplan for Nevlunghavn

Status:

Planarbeidet er ikke gitt gjennomføringsår i vedtatt kommunal planstrategi for perioden 2017 - 2020. Det er ikke bevilget midler til planarbeidet. Arealplan har ikke satt av ressurser til denne planen inneværende år.

Områdeplan for buffersonen mellom bolig og havnerelatert industri på Torstrand

Status:

Planarbeidet er ikke gitt gjennomføringsår i vedtatt kommunal planstrategi for perioden 2017 - 2020. Det er ikke bevilget midler til planarbeidet. Arealplan har ikke satt av ressurser til denne planen inneværende år.

Kommunal områdeplan for Kvadraturen og Pumpeparken

Status:

Planarbeidet er ikke gitt gjennomføringsår i vedtatt kommunal planstrategi for perioden 2017 - 2020. Det er ikke bevilget midler til planarbeidet. Arealplan har ikke satt av ressurser til denne planen inneværende år.

Sentrumsplan for Larvik inkl. gatebruksplan

Status:

Planarbeidet er ikke gitt gjennomføringsår i vedtatt kommunal planstrategi for perioden 2017 - 2020. Det er ikke bevilget midler til planarbeidet. Arealplan har ikke satt av ressurser til denne planen inneværende år.

d. Tjenesteplaner

Lardal kommune kobles administrativt på pågående planprosesser i Larvik etter gjeldende planstrategi i Larvik kommune.

Prosjektleder/Rådmannen ivaretar at faglig samordning av tjenesteplaner/fagplaner som skal gjelde for den nye kommunen fra 1. januar 2018 blir vurdert og ved behov for tilpasninger blir lagt fram for Fellesnemnda til behandling. Målet er tydelighet i hva som er gjeldende PLANGRUNNLAG for ny kommune fra 1. januar 2018.

Hvilke temaplaner og fagplaner som inngår i PLANGRUNNLAGET for den nye kommunen skal fremgå av rådmannens forslag til KOMMUNEPLANENS KORTSIKTIGE DEL (HANDLINGSPLAN OG ØKONOMIPLAN/BUDSJETT 2018-2022), som fremmes til politisk behandling november 2017.

Fullføre tjenesteplaner under arbeid

Kulturplan for nye Larvik kommune

Status:

Fellesnemnda har vedtatt at planen skal legges frem for det nye kommunestyret i Larvik i 2018. Det er tilsatt prosjektleder for arbeidet, og det er blant annet avholdt folkemøte i Lardal.

Det arbeidet som allerede var gjort i Larvik, brukes som innspill i den videre utarbeidelse av planen.

Plan for helhetlig oppvekst Larvik kommune

Status:

Planen ble vedtatt i kommunestyret i februar/mars 2017.

Grønnstrukturplaner for byplanområdene Stavern og Larvik, med fokus på forbindelser til og mellom større naturområder, parker, trygge skoleveier, sikring av verdifull vegetasjon og trær.

Status:

Grønnstrukturutredningen skal være ferdig før vi begynner på rullering av arealplanene i 2018. Arealplan holder nå på å digitalisere og koble tilhørende beskrivelse til områdene innenfor KDP Larvik. Områdene innenfor KDP Stavern er ferdig digitalisert.

Kommunalteknisk plan Larvik kommune

(skal erstatte eksisterende KOU-er innenfor tjenesteområdet)

Status:

Planen kommer til behandling i kommunestyret i juni.

Plan for integrering av innvandrerbefolkningen Larvik kommune

(Skal erstatte gjeldende plan)

Status:

Ble behandlet i desember 2016.

Rullering av «Kvalitet i skolen»

Status:

Planen ble rullert i 2016.

Rullering av barnehagebruksplan

Status:

Planen ble rullert i september 2015.

Plan for legetjenester

Status:

Planen er under oppstart og vil bli lagt frem for politisk behandling i løpet av 2017.

Oppstart av Skolebruksplanen Larvik kommune

(Rådmannen fremskynder oppstart av Skolebruksplanen, slik at den kan legges frem til endelig politisk behandling i kommunestyrets junimøte i 2017.)

Status:

Skolebruksplanen ble lagt frem til politisk behandling i april 2017. Forventet vedtak blir gjort i kommunestyret i juni.

e. Utredningsbehov

Mulighetsstudie for et helhetlig transportsystem for Larvik by (2016).

Status:

Arbeidet med mulighetsstudiet for vegnettet er avsluttet og Statens vegvesen har levert en sluttrapport som kommer til politisk behandling i juni 2017. Det er gjort et omfattende og godt analysearbeid som legger grunnlaget for Larviks transportdiskusjoner og framtidige løsninger for vegnettet i Larvik by.

Mulighetsstudie for ny jernbanetrasé gjennom Larvik kommune og Larvik by fra Sandefjord grense til Farriseidet (2015- 2016).

Status:

Arbeidet er slutført.

Utredning av byggehøyder i Larvik sentrum

Status:

Arbeidet er startet opp ved at Gehl arkitekter bistår kommunen i drøftinger om identitet/arrangert workshop. Det må avklares om utredningen skal inngå som en del av en sentrumsplan for Larvik.

Utrede behovet for omkjøringsveg forbi Tjøllingvollen

Status:

Arbeidet er ikke startet opp og ikke gitt gjennomføringsår i kommunal planstrategi. Det er ikke bevilget midler til utredningen. Det er heller ikke satt av ressurser i Arealplan til arbeidet.

Formingsveileder for bygninger, gater og byrom i Stavern

Status:

Arbeidet er ikke startet opp og ikke gitt gjennomføringsår i kommunal planstrategi. Det er ikke bevilget midler til utredningen. Det er heller ikke satt av ressurser i Arealplan til arbeidet.

Behovet for fastlegehjemler i Lardal og Larvik utredes og inngår som en del av kunnskapsgrunnlaget til plan for legetjenester

Status:

Arbeidet er i gang og vil inngå i Plan for legetjenester som legges frem for behandling høsten 2017.

Analyse og mulighetsavklaring for nye Larvik kommune

Status:

Dette er vedtatt i ny felles planstrategi for Larvik og Lardal kommuner, iht KST 222/16.

Av kapasitetsmessige årsaker i begge kommuner blir ikke denne utredningen påbegynt før i 2018. Den bør da vurderes å inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med samfunnsdelen i ny kommuneplan.

Organisasjonsutvikling

Overordnet organisasjonsutvikling

Innsatsområder - Prioriterte utviklingstiltak i perioden:

Innsatsområde 1: Ledelse og organisering

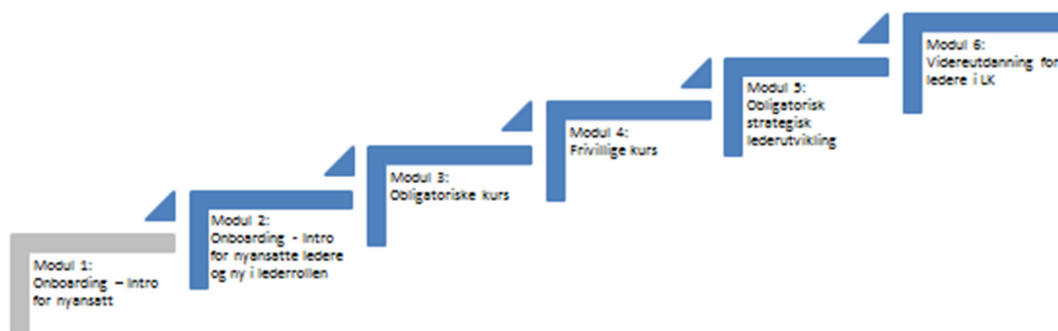
Videreutvikle programmet for lederutvikling for styringsnivå 2 og 3.

Benytte tverrfaglige nettverk til utvikling og samordning på prioriterte tema fra rådmannen.

Resultat:

Lederskolen var et prosjekt som ble opprettet i september 2014 med Rådmannen som bestiller og rådmannens ledergruppe som styringsgruppe. I forbindelse med etablering av HR-avdelingen i 2016, er Lederskolen lagt under HR sitt ansvarsområde.

HR-avdelingen har gjennom 2016 videreutviklet Lederskolen og fornyet læringsplattformen, samt utviklet trinnbaserte moduler som sikrer og ivaretar utvikling av lederne i Larvik kommune.

Beskrivelse av nivåene:

Modul 1: Onboarding – introduksjon for nyansatt.

Onboarding er en helhetlig måte å ta imot og ta vare på nyansatte. Onboarding er en strategisk prosess designet for å tiltrekke og engasjere nye medarbeidere. Det skal gi en bekreftelse av at avgjørelsen om å skifte jobb var riktig, få den nyansatte fort inn i organisasjonens kultur og det sosiale liv, og trene de nyansatte til å bidra på et ønsket nivå så fort som mulig.

God onboarding er en suksessfaktor for å beholde talentene i virksomheten.

Et onboarding-program skiller seg vesentlig ut i fra vanlige introduksjonsprogrammer, fordi de har en helhetlig tenkning. Man kan si at onboarding begynner i fra det øyeblikket den nyansatte signerer ansettelseskontrakten og gjennom det første året. I motsetning til et ordinært introduksjonsprogram som varer i inntil til 3- 6 uker.

Hensikten med modul 1 er å sikre at alle våre nyansatte får den samme og en helhetlig introduksjon om å jobbe i Larvik kommune. Våre nyansatte skal få kunnskap om organisasjonens visjoner og mål, samt kompetanse om de ulike plattformer og systemer som benyttes for å nå disse målene. Likeledes skal den nyansatte oppleve at de får god kompetanse og trygghet til å mestre sin nye jobb. Lederskolens første modul starter derfor likt både for ledere og medarbeidere.

Modul 2: Intro for nyansatte ledere og ny i lederrollen.

Hensikten med denne modulen er å gi våre ledere en helhetlig innsikt, og forståelse for lederskap og ledelsesstrategier som ligger til grunn i Larvik kommune. Likeledes kompetanse på lederverktøy og systemer som benyttes i lederutøvelsen. Videre skal programmet gi kunnskap og trygghet slik at lederne opplever mestring i sin nye lederrolle.

Modul 3: Obligatoriske driftskurs.

Modul for obligatoriske driftskurs sikrere opplæring av lederne på de oppgaver, systemer og rutiner som det forventes av våre ledere rapporterer på eller følger opp.

Modul 4: Frivillige kurs.

Modul for frivillige kurs gir tilbud til lederne om kurs i ulike ledertemaer. Kursene er frivillige, men allikevel relevante for lederrollen.

Modul 5: Obligatorisk strategisk lederutvikling.

Fra og med 2015 benyttes en nyutviklet forskningsbasert medarbeiderundersøkelse fra Kommunalforlaget/KS. Undersøkelsen heter 10-Faktor og ble første gang gjennomført høsten 2015. Undersøkelsen gjennomføres hvert annet år, slik at organisasjonen får tid til å jobbe med forbedringer. 10-Faktor er et ledd i en strategisk arbeidsgiverpolitikk og bygger på nasjonal og internasjonal forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater i forhold til organisasjonens mål og kvalitet på tjenestene. Undersøkelsen er også i tråd med KS' arbeidsgiverpolitiske satsing Skodd for framtida og er et sentralt verktøy for utvikling i KS' Guide til god ledelse.

En godt planlagt og gjennomført medarbeiderundersøkelse, som blir fulgt opp på en god og systematisk måte, kan gi organisasjonen flere gevinster. Det kan være økt motivasjon, økt bruk av kompetanse, bedre arbeidsmiljø, forebygging av sykefravær, styrket omdømme og bedre ledelse.

Kursprogrammet i Lederskolen tar for seg de nødvendige trinnene og faktorene i medarbeiderundersøkelsen for at våre ledere skal få den nødvendige kompetansen i forkant av selve gjennomføringen, samt for å sikre kvalitet i etterarbeidet.

Modul 6: Videreutdanning

Høyskole utdannelse styrt av kommunen som gir studiepoeng. Denne modulen er under utvikling. Programmet adresserer aktuelle utfordringer som møter en leder i kommunal sektor og bygger videre på deltakernes realkompetanse. Utdannelsen skal gi deltakerne bedre forståelse for sin rolle og oppgaver som leder i offentlig sektor.

Innsatsområde 2: Kvalitet og effektivitet

Benytte rollestyrt kvalitetssystem integrert med intranett.

Et videreutviklet kvalitetssystem som ivaretar en god internkontroll.

Forsterket opplæring i kommunens sentrale IKT-systemer for å oppnå høy effektivitet.

Resultat:

Nytt elektronisk kvalitetssystem ble ferdig implementert i hele organisasjonen i løpet av 2016. Siste fase er implementering og bruk av modul for avvik og modul for risikovurdering. Dette implementeres i hele organisasjonen i løpet av 2017.

Nytt intranett er lansert og er utviklet av kommunen selv, på grunn av eksterne leveranseproblemer.

Det jobbes videre med å utvikle søkemotorer som gjør det mulig å søke på intranett etter dokumenter som gjør navigeringen mellom kvalitetssystemet, servere og intranett mer brukervennlig.

Innsatsområde 3: Kompetanse

Dilemmatrening i alle tjenester med fokus på elementene i kommunens etiske retningslinjer. Utvikle LEAN- og DI-kompetanse i alle virksomheter som metode for forbedring av arbeidsprosessene i kvalitetssystemet. (DI=Diversity Icebreaker)

Resultat:

Det ble utarbeidet materiell og avholdt kurs for lederne for gjennomføring av dilemmatrening i etiske spørsmål i alle virksomheter og avdelinger i 2016. Dette arbeidet fortsetter nå gjennom kommunens onboardingprogram/introduksjon for nyansatte. Alle nye ansatte får informasjon om kommunens etiske retningslinjene og at disse må signeres. Signeringen foregår lektronisk og lagres i den enkeltes personalmappe. HR-avdelingen følger opp gjennomføringsgrad av signeringen gjennom rapportering til både den ansatte og til leder.

Larvik kommune har valgt K-Lean som en av flere metoder for utvikling og forbedring av tjenestene.

K- LEAN handler om å:

- skape bedre flyt i arbeidsprosessene ved å fokusere på det som har verdi for brukerne eller innbyggerne, og fjerne unødvendige operasjoner og ledd
- lytte til brukernes erfaringer med tjenesten og til hva som er viktig for dem
- gi den enkelte medarbeider helhetsforståelse, overblikk og direkte innflytelse over arbeidsprosessene
- ta i bruk en strukturert verktøykasse for å innhente, utvikle, velge ut og implementere ideer som kan forbedre prosessene og skape bedre resultater for brukeren
- arbeide for å utføre LEAN metoden i egen virksomhet, og/ eller i samarbeid med andre når arbeidsprosessene går på tvers av flere virksomheter, eller involverer andre organisasjoner.

Dette arbeidet vil i mai 2017 starte opp igjen mer systematisk via HR-avdelingen med en plan om videre fremdrift.

HR-avdelingen vil i juni 2017 bli sertifisert som «Advanced Diversity Icebreaker users».

Den avanserte formen innebærer å bruke DI i videre systematisk arbeid, for eksempel DI i team- og prosjektarbeid, DI og ledelse, Kryss-kulturell bruk av DI, Mangfoldsledelse med DI, Selvforståelse og coaching med DI, DI i konfliktløsningsprosesser etc.

Diversity Icebreaker® (papirversjon) er sertifisert av DNV GL som utviklingsverktøy for bruk i seminarer.

Verktøyet tilfredsstillt kravene til Sertifiseringsrådet for Testbruk i Norge i tråd med europeiske standarder (EFPA).

Dersom lederne ønsker å kjøre DI sesjoner i sine ledergrupper høsten 2017 vil man kunne bestille fasilitatorer via HR-avdelingen. Kurs i DI vil også bli gitt via Lederskolen.

Innsatsområde 4: Sykefravær

Månedlig sykefravær rapport og analyse fra HR-avdelingen til rådmannen og kommunalsjefene.

Oppfølgingsbehov avklares i månedlige møter mellom medlemmene i rådmannens ledergruppe og leder av HR-avdelingen.

Resultat:

Det er avtalt at det legges frem sykefraværstall til rådmannens ledergruppe hver andre måned fra HR.

Sykefravær og nærværstall gjennomgås også i partssammensatte møter i kommunen. Det gjennomføres også månedlige møter mellom HR-avdelingen og NAV for å jobbe strukturert med tiltak for og ytterligere redusere sykefraværet, samt å øke nærværet i kommunen.

Antall årsverk og ansatte

Område	Virksomhet	Antall årsverk	Antall ansatte
Interne funksjoner	Totalt	167	178
	Stab-støtte	91	93
	Fellesutgifter	10	13
	NAV	66	72
Helse og omsorg	Totalt	1045	1609
	Fellestjenester	89	129
	Virksomhet for funksjonshemmede	193	315
	Arbeid og aktivitet	60	73
	Psykisk helse og avhengighet	68	92
	Sykehjem	290	482
	Larvik helsehus	106	164
	Hjemmetjenester	239	354
Kultur og oppvekst	Totalt	1143	1374
	Stab-støtte	6	6
	Kultur, idrett og fritid	53	85
	Skole	663	798
	Barnhage	225	257
	Barn- og ungdomstjenester	134	153
	Larvik læringscenter	62	75
Areal og teknikk	Totalt	164	165
	Stab-støtte	4	4
	Larvik Brannvesen	35	35
	Landbruk	4	4
	Arealplan	11	11
	KMT Forvaltning	54	54
	KMT Øya	34	34
	Byggesak	13	14
	Geodata	9	9
Eiendom	Totalt	104	122
	Stab	5	5
	Renhold	67	83
	Prosjekt, drift og vedlikehold	29	31
	Utvikling og forvaltning	3	3
Totalt		2623	3448

Fravær

Fravær i Larvik kommune fordelt etter alder og kjønn:

Alle tall i %

1. kvartal 2016				1. kvartal 2017			
Kjønn	Alder	Sykefraværsprosent	Fraværsprosent	Kjønn	Alder	Sykefraværsprosent	Fraværsprosent
K	20-29	7,66	15,89	K	0-29	8,11	15,76
M	20-29	2,73	4,31	M	0-29	4,98	5,13
K	30-39	9,07	17,56	K	30-39	8,36	17,64
M	30-39	2,71	4,48	M	30-39	4,17	7,67
K	40-49	8,71	9,90	K	40-49	8,16	9,71
M	40-49	4,39	5,40	M	40-49	3,15	4,17
K	50-59	9,88	10,20	K	50-59	10,19	10,53
M	50-59	6,49	6,68	M	50-59	5,21	5,39
K	Over 60 år	10,97	11,43	K	Over 60 år	12,56	12,71
M	Over 60 år	7,39	8,67	M	Over 60 år	6,59	6,59

Ulike typer fravær for hele kommunen og innenfor tjenesteområdene:

Alle tall i %

Tjenesteområde	Egenmelding	Sykemelding 1-16 dgv	Sykemelding >16 dgv	Perm m/lønn	Annen permisjon u/lønn	Sykefravær totalt	Fravær totalt*
Interne funksjoner	0,86	0,61	2,77	2,04	0,00	4,24	6,50
Eiendom	1,11	0,37	5,96	0,98	0,03	7,44	8,59
Kultur og oppvekst	1,43	1,03	6,06	2,50	0,12	8,52	11,57
Helse og omsorg	1,52	1,35	6,65	2,42	0,20	9,53	12,39
Areal og teknikk	1,21	0,62	2,76	1,22	0,04	4,60	6,27
Larvik kommune totalt	1,41	1,08	5,89	2,30	0,14	8,38	11,16

* Fravær totalt er inkl. sykt barn og permisjoner.

Alle tall i %

Type fravær totalt Larvik kommune 1. kvartal 2017 sammenlignet med 1. kvartal 2016							
Tjenesteområde	Egenmelding*	Sykemelding 1-16 dgv	Sykemelding >16 dgv	Perm m/lønn	Annen permisjon u/lønn	Sykefravær totalt	Fravær totalt**
1. kvartal 2016	1,49	0,86	6,00	2,07	0,00	8,36	10,76
1. kvartal 2017	1,41	1,08	5,89	2,30	0,14	8,38	11,16

Kommentarer til fraværet:

Det er liten økning i totalfraværet fra 10,76 % til 11,16 %. Når det gjelder sykefraværet er det en marginal økning fra 8,36 % til 8,38 % i kommunen for første kvartal 2017, dette sammenlignet med første kvartal i 2016.

Det som er verdt å legge merke til, er nedgangen i fraværet i kommunalområdet Eiendom. Dette er en nedgang som er betydelig. Nedgangen har gått fra 12,55 % i første kvartal 2016 til 8,59 % i første kvartal 2017. Helse og omsorg ligger ca. likt med totalfravær på 12,39 % i første kvartal 2017, mot 12,40 % i første kvartal 2016. Det betyr at det tre gjenstående kommunalområder Areal og teknikk, Kultur og oppvekst og Interne funksjoner har alle hatt en liten stigning i det totale fraværsbildet det første kvartalet i 2017 mot første kvartal 2016.

Kommunen fokuserer på det forebyggende arbeidet i virksomhetene og oppfølging av sykmeldte. Rutiner for oppfølging av fravær gjennomgås i årlig opplæring for ledere, tillitsvalgte og verneombud. Sentralt i dette arbeidet er tydeliggjøring av arbeidsgivers tilretteleggingsplikt og ansattes medvirkningsplikt i henhold til lov- og avtaleverk.

Tiltak som er igangsatt og som skal være med på å styrke ansattes helse miljø og sikkerhet er:

- Forflytningsopplæring i omsorgssektoren, oppfølging og tilrettelegging på arbeidsplassen i samarbeid med fysioterapeut for ansatte som er sykemeldt eller som står i fare for å bli syke. Opplæring foregår i grupper i egnet kurslokale, oppfølging og tilrettelegging foregår på den enkeltes arbeidsplass.
- Arbeidet med å få startet opp kurs i forebygging av vold og trusler er etablert. Det planlegges regelmessig opplæring for ansatte i håndtering og forebygging av vold og trusler på jobb. Dette er en fortsettelse av prosjektet «Trygg i jobb». Arbeidet er startet i samarbeid med ansatte i Larvik kommune, som har kunnskap i dette fagområdet både praktisk og teoretisk, med NAV og BHT.
- I samarbeid med NAV og iFokus fortsetter tiltaket «Jeg gjør forskjellen». Det er et tiltak som retter seg mot ansatte som står i fare for å bli syke, og eller allerede er sykemeldte fra arbeidet.
- Gjennom Frisklivssentralen samarbeider kommunen med sykehuset i Vestfold, Kysthospitalet, NAV og iFokus om et prosjekt «Frisk i Larvik» der målet blant annet er tidligere innsats for å hindre sykdom.
- Larvik Kommune søker å være en aktiv IA-virksomhet med konkrete forebyggingstiltak som er viktig for et arbeidsmiljø, og det er etablert et eget IA-utvalg som bistår partene med å finne løsninger i enkeltsaker de står «fast» i.

Kommunen har et utstrakt og konstruktivt samarbeid med NAV, både i individuelle saker, generell opplæring og spesielt tilpassede opplegg i virksomhetene. Det ble inngått en ny avtale med ekstern bedriftshelsetjeneste 1.2.17. Her får Larvik kommune dekket hele den lovpålagte oppfølgingen av alle ansatte etter behov for bistand. Bedriftshelsetjenesten bistår blant annet i organisatoriske utfordringer, kartlegginger av arbeidsmiljø både det fysiske arbeidsmiljøet og det psykososiale arbeidsmiljøet. De bistår med tiltak i henhold til ergonomi og i oppfølging av fravær. De er godt i gang med å implementere avtaler for å ivareta kravet til helseovervåking og helsekontroller. Helseovervåking er et tiltak for å forebygge sykefravær. Helseundersøkelser gjennomføres for de ansatte som etter lov og forskrift skal ha det.

Tiltak fra HR-avdelingen:

- Fører statistikk over sykefraværet og følger opp dette ved å holde kontakt med virksomheter som har høyt fravær. Det er etablert flere prosjekter i kommunen, hvor det jobbes med lederstøtte og individoppfølging.

- Fortløpende oppfølging av arbeidsmiljøutfordringer. Dette i tett samarbeid med NAV og Bedriftshelsetjenesten. I tillegg er det også et godt samarbeid med vernetjenesten og de tillitsvalgte.

HR avdelingen koordinerer IA-utvalget med det mandatet som ligger i det. Deltar på samarbeidsmøte med Nav og Nav Arbeidslivssenter Vestfold månedlig. Koordinerer og gjennomfører opplæring i HMS-arbeid til verneombud og ledere der sykefraværarbeid er vektlagt.

- Kurs i konflikthåndtering.
- Oppfølging av fravær bl.a. ved deltakelse i dialogmøter og andre oppfølgingsmøter etter behov.
- Deltar så ofte som mulig i møtene i virksomhetenes arbeidsmiljøutvalg. Der er sykefravær alltid et tema. Her blir fraværstallene gjennomgått og man drøfter eventuelle tiltak på generell basis. Deltar så ofte som mulig på møtene med verneombudene i regi av hovedverneombudet. Arbeidsmiljø og sykefravær er faste temaer på disse møtene.
- HR bistår med lederstøtte i vanskelige enkeltsaker, hvor ledere får individuell veiledning og oppfølging i enkeltsaker. Sammen med NAV, bedriftshelsetjenesten og andre aktører vil kommunen i 2017 arbeide videre med tiltak for å redusere sykefraværet. Fokuset er å være i aktiv og tett dialog med den ansatte som er sykemeldt, og samtidig ha fokus på helheten og drift i den avdelingen de har ansvar for.

Larvik kommune fortsetter det systematiske og langsiktige arbeidet med nærvær- og HMS-arbeid i 2017. Dette for å få ned sykefraværet og å videreutvikle nærværskulturen i kommunen.

Larvik Kommune har i strategidokumentet for 2017 fremdeles et mål om å være under 7 %.

IA avtalen: Samarbeid med NAV Arbeidslivssenter Nærværarbeidet henger sammen med nedfelte tiltak i IA avtalen og resultat- og aktivitetsmål innenfor de tre målområdene i avtalen. I 2014 ble det undertegnet ny avtale for perioden 2014 – 2018. Denne blir fulgt opp gjennom arbeidet for og rapporteringen til kommunens hovedarbeidsmiljøutvalg. Kompetanseheving er et sentralt tiltak i avtalen. Det er etablert et nært samarbeid med NAV arbeidslivssenter hvor hensikten er å ha et godt samarbeid om gode løsninger og tiltak for nærværarbeidet i kommunen.

Sykefravær/nærvær: En viktig brikke i det systematiske arbeidet med arbeidsmiljøarbeidet er å overvåke fraværstall/ nærværstall. Dette kan gi oss informasjon om hvor det er viktig å være i dialog om bistand og støtte. Rådmannen med sin ledergruppe får annenhver måned gjennomgang av sykefraværet på tjeneste-/ virksomhetsområde. Nærværet for første kvartal i Larvik kommune 2017 var 88,84 %.

Det var store variasjoner i fraværprosent, det vil si at noen avdelinger har ligget høyt, mens andre avdelinger har ligget lavt.

En tett statistisk overvåkning sammen med de arbeidsmiljøtiltak som er iverksatt, et kontinuerlig fokus og samarbeid om nye virkemidler og tiltak, er med på å styrke nærværet og de mål som er satt for nærvær.

Interne funksjoner

Rapporteringsområdet består av

- Folkevalgte styringsorganer
- Revisjon og kontrollutvalg
- Sentrale administrative funksjoner
- Fellesutgifter
- NAV
- Hovedinntekter
- Finansielle transaksjoner
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføringer til andre etter vedtak/avtale

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
11-Folkevalgte styringsorganer	Netto	2 566	2 762	-196	-7,7 %	9 501	0
12-Revisjon og kontrollutvalg	Netto	803	882	-79	-9,8 %	3 196	0
13-Sentrale administrative funksjoner	Netto	23 633	25 200	-1 567	-6,6 %	77 905	0
14-Fellesutgifter	Netto	6 409	7 858	-1 449	-22,6 %	38 811	0
15-NAV	Netto	32 724	37 088	-4 364	-13,3 %	122 475	-15 000
16-Hovedinntekter	Netto	-436 464	-461 182	24 718	5,7 %	-2 274 360	0
17-Finansielle transaksjoner	Netto	36 360	24 230	12 130	33,4 %	167 272	0
18-Overføring til kirkelige fellesråd	Netto	11 902	12 065	-163	-1,4 %	25 658	0
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	Netto	5 192	8 053	-2 861	-55,1 %	13 992	0
Sum	Netto	-316 875	-343 043	26 169	8,3 %	-1 815 550	-15 000

Interne funksjoner inneholder en rekke større og mindre områder som rådmannen i varierende grad har kontroll over.

Folkevalgte styringsorganer dekker utgiftene til politiske møter, lønn og godtgjørelser knyttet til politisk aktivitet osv. Revisjon og kontrollutvalg dekker utgiftene for Larvik kommune til revisjon ved Telemark kommunerevisjon og kontrollutvalgssekretariat (Vestfold interkommunale kontrollutvalgssekretariat). Fellesutgifter inneholder bl.a. avsetning til lønnsoppgjør og sentrale reserver knyttet til pensjon.

Hovedinntekter består av skatt og rammetilskudd. Her har inntektene ligget over det budsjetterte så langt i 2017. I revidert nasjonalbudsjett/kommuneøkonomiproposisjonen er anslaget for skatteinntekter nedjustert i 2017 med 850 mill kr for kommunesektoren. Denne reduksjonen er ennå ikke kommet til uttrykk i den faktiske skatteinntekten så langt i 2017. Regnskapsførte inntekter fra skatt og rammetilskudd ligger så langt ca 20 mill kr over et periodisert budsjett. Rådmannen legger derfor til grunn at inntektene i 2017 samlet blir som budsjetterte.

Finansielle transaksjoner består av renter, avdrag og avkastning av Primæroppgavefondet. Så langt i 2017 ligger inntektene fra Primæroppgavefondet på noe under 20 mill kr (ved utgangen av april). Det er ikke budsjettert avkastning fra Primæroppgavefondet i 2017.

NAV yter kommunale tjenester etter NAV loven, lov om sosiale tjenester i NAV og introduksjonsloven. Per 1. kvartal rapporterer virksomheten om utfordringer knyttet til sosialhjelpsutbetalinger og utbetaling av kvalifiseringstønad. Se nærmere om tale under virksomhet NAV.

Folkevalgte styringsorganer

Rapporteringsområdet består av

- Godtgjørelser og utgifter i forbindelse kommunestyre, formannskap, komitéer, råd og utvalg
- Utgifter i forbindelse med valg
- Støtte til kommunestyregruppene
- Tilskudd til æresborgere

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
11-Folkevalgte styringsorganer	Netto	2 566	2 762	-196	-7,7 %	9 501	0
Sum	Netto	2 566	2 762	-196	-7,7 %	9 501	0

For 1. kvartal rapporteres det om balanse for 2017. Det er ingen overskridelser i utbetaling av godtgjøringer. Omfanget av politisk møtevirksomhet ut over de årlige faste godtgjørelsene og vedtatt møteplan styres i liten grad av rådmannen. Variable utgifter knytter seg i hovedsak til ekstramøter på dagtid hvor også tapt arbeidsfortjeneste kompenseres, slik det er mulighet for etter reglement.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose i kr	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd kaninhopp	20	20	0	Ferdig		
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd mat festival - lokal mat	50	50	0	Ikke startet		
Sum nye tiltak		70	70	0			

Revisjon og kontrollutvalg

Rapporteringsområdet består av

- Godtgjørelser og utgifter til Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (sekretariat for kontrollutvalget i Larvik kommune)
- Overføring til Telemark kommunerevisjon IKS

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
12-Revisjon og kontrollutvalg	Netto	803	882	-79	-9,8 %	3 196	0
Sum	Netto	803	882	-79	-9,8 %	3 196	0

Forventer ikke avvik.

Sentrale administrative funksjoner

Rapporteringsområdet består av

- Rådmann
- Kommuneadvokaten
- Økonomiavdelingen
- HR-avdelingen
- Samfunnskontakt
- Stabsavdelingen
- IT-avdelingen

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
13-Sentrale administrative funksjoner	Netto	23 633	25 200	-1 567	-6,6 %	77 905	0
Sum	Netto	23 633	25 200	-1 567	-6,6 %	77 905	0

Rådmannen ser ikke på nåværende tidspunkt at det blir avvik samlet for Sentrale administrative funksjoner.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Kvalitet og kapasitet i forhold til forventede støttetjenester internt	Resultat for Kvalitet og kapasitet i forhold til støttetjenester internt vil bli rapportert på årsbasis.
Innsatsområde 2: Kvalitet og kapasitet i forhold til ekstern informasjon	Resultat for Kvalitet og kapasitet i forhold til ekstern informasjon vil bli rapportert på årsbasis.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Virkemidler for økt tilflytting	100	100	0	Ikke startet		
Nye tiltak	KST 280/16 Vekstprogram for gründerbedrifter for morgendagens næringsliv og innovasjon	100	100	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 280/16 Smartby strategi	100	100	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 252/16 IT. Kartlegging av mobil- og bredbåndsdekning i LK	100	100	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 280/16 Anskaffelser, kompetanseutvikling livsløpsanalyser og miljøvurderinger	200	200	0	Ikke startet		
Nye tiltak	KST 280/16 Virkemidler for økning av arbeidsplasser, fagbrev for alle	300	300	0	Ikke startet		
Nye tiltak	Lisens styringsverktøyet Framsikt for planlegging, budsjettering og rapportering	650	650	0	I arbeid		
Nye tiltak	Styrking av innkjøpsseksjon	800	800	0	Ferdig		
Sum nye tiltak		2 350	2 350	0			

Tiltakene er fordelt på virksomhetenes rammer.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,81 %	1,19 %	3,00 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,81 %	1,19 %	3,00 %

Virksomheten har forholdsvis lavt sykefravær. Langtidssykefraværet følges opp etter gjeldende rutiner.

Fellesutgifter

Rapporteringsområdet består av

- Pensjonsutgifter
- Avsetning til lønnsoppgjør
- Kommunestyrets tilleggsbevilgningskonto
- Andre fellesutgifter (hovedtillitsvalgte/verneombud, porto, KS-kontingenter, felles lisenser/annonser)

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
14-Fellesutgifter	Netto	6 409	7 858	-1 449	-22,6 %	38 811	0
Sum	Netto	6 409	7 858	-1 449	-22,6 %	38 811	0

Per 1. kvartal 2017 forventes det ikke avvik innenfor Fellesutgifter. Den største usikkerheten knytter seg til lønnsoppgjøret og pensjonsutgiftene.

Status økonomiplantiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose 2017	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd vennskapsbyer	200	200	0	Ikke startet		
Sum nye tiltak		200	200	0			

NAV

Virksomheten består av

- Opplysning, råd og veiledning
- Økonomisk sosialhjelp
- Kvalifiseringsprogram
- Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger
- Gjeldsrådgiving
- Midlertidig botilbud

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
15-NAV	Netto	32 724	37 088	-4 364	-13,3 %	122 475	-15 000
Sum	Netto	32 724	37 088	-4 364	-13,3 %	122 475	-15 000

NAV Larvik har ved utgangen av 1. kvartal et regnskap som totalt viser et merforbruk på 4,3 mill kr. Korrigeres det for en feil periodisert budsjettpost på 1,5 mill kr på inntektssiden så er det reelle merforbruket pr 1. kvartal på 5,8 mill kr. Merforbruket knytter seg i all hovedsak til sosialhjelpsutbetalinger og utbetaling av kvalifiseringstønad.

Ved utgangen av 1. kvartal viser regnskapet et merforbruk på sosialhjelp på totalt 5,9 mill kr. Dette fordeler seg med kr 890 000 på kvalifiseringstønad og 5 mill kr på økonomisk sosialhjelp. Det har vært et økende antall deltagere i kvalifiseringsprogrammet (KVP), og dette er i henhold til nasjonale satsinger. Forventninger nasjonalt er at Larvik skal ha 85 deltagere på KVP, og det er omtrent det antall deltagere som er på KVP i dag. Utgiftsnivået på økonomisk sosialhjelp holder seg fortsatt høyt. Både boutgifter og støtte til livsopphold ligger høyere enn budsjettet, selv med noe styrking av budsjettet for 2017. NAV Larvik ble styrket med 8 mill kr, men ble trukket 3 mill i forbindelse med kommunestyrebehandlingen av strategidokumentet. NAV har deretter fått bevilget kr 300 000 som skal brukes for å spare 3 mill kr på et tiltak som skal øke antall arbeidsplasser for unge. Pr 1. kvartal er det ingenting som tyder på at dette tiltaket vil gi ønsket effekt.

Utbetalingen i mars var unormalt stor og det var den også i andre sammenlignbare kommuner. En analyse av KOSTRA-tallene viser at økningen i sosialhjelp ikke er begrenset til Larvik. De kommunene som vi sammenligner oss med, har i stor grad en økning som er identisk med Larvik. Andelen sosialhjelpsmottakere, utbetaling per stønadsmåned og samlet stønadssum har vært økende de siste årene. Brukere med sosialhjelp som hovedinntekt har økt siden samme periode i 2016.

Årsprognosen for ansvaret er svært usikker, men foreløpig prognose for resten av året viser totalt et merforbruk på omlag 15 mill kr. Dette fordeler seg med 3,5 mill kr på kvalifiseringstønad og ca. 11,5 mill kr på økonomisk sosialhjelp, dersom nivået på utbetalingene fortsatt vil ligge høyt.

Det bosettes mange flyktninger i henhold til kommunestyrets vedtak. Nytt for 2017 er at NAV Larvik ikke får integreringstilskuddet ført i sitt regnskap, men har fått en ramme å styre etter. Per mars viser regnskapet et merforbruk på kr 150 000. Merforbruket er knyttet til utbetaling av introduksjonsstønad og økonomisk sosialhjelp. Dersom det blir økt bosetting vil det gi økte sosialhjelpsutgifter på ansvaret, da flyktningene

mottar sosialhjelp i påvente av introduksjonsprogram. Det utbetales også mer i introduksjonsstønad, da antall mottakere øker og flere får forlenget sin programperiode. Bosettingstallet for 2017 er nedjustert i forhold til opprinnelig vedtak, men med økt antall deltagere i program forventes høye kostnader i 2017. Det forventes at ansvaret vil være i balanse ved årsslutt.

Tiltak:

NAV Larvik vil i større grad kartlegge hva som var situasjonen til nye brukere, før de fikk innvilget økonomisk sosialhjelp. For eksempel om bruker har hatt en statlig ytelse, har mistet delvis arbeidsinntekt, eller ikke har andre rettigheter. Resultatet vil bli presentert i neste kvartalsrapport.

Kontoret har iverksatt interne tiltak for å gå igjennom strukturer, systemer og rutiner. Dette arbeidet har startet, og vil pågå framover.

Det kan også nevnes at det samtidig pågår en kartlegging/analyse med utgangspunkt i KOSTRA - tallene, av hvordan det jobbes med økonomisk sosialhjelp i de største kommunene i Vestfold. Larvik er en av disse. Resultatene er ikke presentert enda, så kontoret vet foreløpig ikke noe om funnene.

Når det gjelder nedtrekket på 3 mill kr, har NAV fått kr 300 000 til å iverksette tiltak som skal føre til innsparingen. NAV jobber med oppdraget, og tiltak legges fram til høsten. De tiltakene som kommer inn her, vil ikke føre til en innsparing på 3 mill kr slik intensjonen med tiltaket er.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Deltagere i kvalifiseringsprogram	Ved utgangen av 1. kvartal er NAV Larvik nær opptil målet når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen.
Innsatsområde 2: Innvandrere	Ved utgangen av 1. kvartal ligger NAV Larvik langt unna målsettingen for 2017. Det er få deltagere som er skrevet ut av programmet. Det er kun 2 deltagere som er avsluttet per 1. kvartal, og de har ikke gått til arbeid eller utdanning.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Deltagere i kvalifiseringsprogram	Styrke den enkeltes mulighet til å komme i arbeid og aktivitet. Effekten er flere i arbeid og færre på stønad.	Andel deltakere på KVP med overgang til arbeid eller utdanning. Måles hver måned ved å se på forholdet mellom antall deltagere som avslutter programmet, og hvor mange av disse som går til arbeid eller utdanning etter avsluttet program. I snitt deltar 80-85 deltagere i programmet hver måned.	56%	56%	54%	Ved utgangen av 1. kvartal er NAV Larvik nær opptil målet når det gjelder overgang til arbeid eller utdanning for denne gruppen.
Innsatsområde 2: Innvandrere	Styrke den enkeltes mulighet til å komme i arbeid og aktivitet. Effekten er flere i arbeid og færre på stønad.	Andel deltakere på introduksjonsprogram med overgang til arbeid eller utdanning. Måles hver måned ved å se på forholdet mellom antall deltagere som avslutter programmet, og hvor mange av disse som går til arbeid eller utdanning etter avsluttet program.	58%	58%	0	Ved utgangen av 1. kvartal er det få som er skrevet ut av introduksjonsprogrammet. Det er 2 deltagere, og disse har ikke gått videre til arbeid eller utdanning. Grunnen til dette er manglende erfaring som kan omsettes til norske forhold, og at de har for dårlig helse til å fortsette i programmet. Årsaken til at det er så få som blir avsluttet er at flere får innvilget programtid ut over 2 år, for å kvalifiseres i et arbeidsmarked hvor det er få ufaglærte jobber igjen.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Nye arbeidsplasser: NAV (Øk sosial hjelp)	-3 000	0	-3 000	Ikke startet	🟢	
Nye tiltak	Midlertidig botilbud	0	0	0	Ikke startet	🟢	
Nye tiltak	Statsbud. 2017: Aktivitetsplikt sosialhjelpsmottakere	505	0	505	Ikke startet	🟢	
Sum nye tiltak		-2 495	0	-2 495			

Innsparingstiltaket som omhandler rammekutt drift, er iverksatt for 2017.

Tiltaket med nye arbeidsplasser vil ikke gi den effekten man håper på, innsparing på 3 mill kr. Spesielt ikke når det samtidig er en økning på omfanget av økonomisk sosialhjelp.

Når det gjelder midlertidig botilbud er ikke dette tiltaket iverksatt på grunn av manglende finansiering.

Aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år ble iverksatt i januar. En person er ansatt som styrking i avdeling oppfølging under 30 år. Aktivitetsplikten inngår som et ordinært aktivitetskrav i avdelingen, og er tilpasset den enkelte bruker. Aktivitetskravet fremkommer da i den enkelte brukers individuelle plan og følges opp av veiledere. Det er i forbindelse med aktivitetsplikten inngått et samarbeid med frivillige lag og foreninger.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,02 %	4,33 %	5,35 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,02 %	4,33 %	5,35 %

Sykefraværet ved Nav Larvik har hatt en nedgang de siste årene, og ligger nå på et akseptabelt nivå. Det jobbes godt med sykefravær og HMS-tiltak ved kontoret.

Sykmeldte ved kontoret får en tett og god oppfølging av leder og HR rådgiver. Kontoret tilrettelegger ut i fra individuelle behov, og søker hjelp hos BHT og HR avdelingen i kommunen ved behov.

NAV Larvik er generelt gode på individuelle tilrettelegginger for å hindre sykefravær og øke nærværsgraden ved graderte sykmeldinger.

I tillegg har kontoret mange sosiale aktiviteter som skaper et godt arbeidsmiljø.

Hovedinntekter

Rapporteringsområdet består av

- Skatt
- Rammetilskudd fra staten
- Rentekompensasjonsinntekter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
16- Hovedinntekter	Netto	-436 464	-461 182	24 718	5,7 %	-2 274 360	0
Sum	Netto	-436 464	-461 182	24 718	5,7 %	-2 274 360	0

Den positive utviklingen i skatteinntektene fra 2016 har fortsatt inn i 1. kvartal 2017 og ligger over vedtatt budsjett. Høyere inntektsutjevning gjør også at rammetilskuddet ligger noe over vedtatt budsjett.

Finansielle transaksjoner

Rapporteringsområdet består av

- Rente- og avdragsutgifter på kommunens egne lån
- Rente på inn- og utlån av Husbankmidler (Startlån)
- Internlån, refunderte renter og avdrag fra enheter
- Renter på bankinnskudd
- Andre renteutgifter, forsinkelsesrenter mv
- Avkastning av Primæroppgavefondet
- Avsetninger til disposisjonsfond
- Finansiering av investeringer

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
17-Finansielle transaksjoner	Netto	36 360	24 230	12 130	33,4 %	167 272	0
Sum	Netto	36 360	24 230	12 130	33,4 %	167 272	0

Renter og avdrag følger utviklingen i kommunens gjeld og de rentekonsekvensene som kan beregnes ut fra utviklingen i rentemarkedet og tilpasningene innenfor kommunens strategi for forvaltning av gjeld. Rådmannen legger til grunn at det ikke vil bli vesentlige avvik i forhold til budsjettet i 2017. Primæroppgavefondet har hatt en avkastning på 12 mill kr hittil i år. Utviklingen resten av året vil være avgjørende for hva avkastningen endelig blir i 2017. Det er ikke mulig å gi noe anslag på dette på nåværende tidspunkt.

Overføring til kirkelige fellesråd

Rapporteringsområdet består av

- Overføring til kirkelige fellesråd

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
18-Overføring til kirkelige fellesråd	Netto	11 902	12 065	-163	-1,4 %	25 658	0
Sum	Netto	11 902	12 065	-163	-1,4 %	25 658	0

Overføres i samsvar med vedtak.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose i kr	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Økning drift kirker, inkl ENØK- tiltak	200	200	0	Ikke startet		
Sum nye tiltak		200	200	0			

Overføringer til andre etter vedtak/avtale

Rapporteringsområdet består av

- Tilskudd for å stimulere til økt nærings- og samfunnsutvikling
- Overføringer til interkommunale selskaper
- Kjøp av VTA-plasser
- Overføring av driftstilskudd som følge av statlige og interkommunale avtaler
- Andre avtaler

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
19-Overføringer til andre etter vedtak/avtale	Netto	5 192	8 053	-2 861	-55,1 %	13 992	0
Sum	Netto	5 192	8 053	-2 861	-55,1 %	13 992	0

Forventer ikke avvik.

Status økonomiplantiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd til dyrebeskyttelsen	30	30	0	Ikke startet		
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd Poesipark	200	200	0	Ikke startet		
Sum nye tiltak		230	230	0			

Helse og omsorg

Tjenesteområdet består av

- Virksomhet for funksjonshemmede
- Arbeid og aktivitet
- Sykehjem
- Psykisk helse og avhengighet
- Larvik helsehus
- Hjemmetjenester
- Fellesfunksjoner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
31-Virksomhet for funksjonshemmede	Netto	42 019	42 147	-128	-0,3 %	130 638	0
32-Arbeid og aktivitet	Netto	14 092	13 720	372	2,6 %	44 619	0
33-Sykehjem	Netto	57 793	59 219	-1 426	-2,5 %	208 684	-2 000
34-Psykisk helse og avhengighet	Netto	16 832	16 949	-117	-0,7 %	58 647	800
35-Larvik helsehus	Netto	22 348	22 941	-593	-2,7 %	83 099	-1 500
36-Hjemmetjenester	Netto	51 003	53 711	-2 708	-5,3 %	180 589	-6 000
37-Fellesfunksjoner	Netto	28 672	29 302	-631	-2,2 %	110 192	-3 000
Sum	Netto	232 759	237 990	-5 231	-2,2 %	816 469	-11 700

Tjenesteområde - som helhet:

Tjenesteområdet ligger som helhet med et merforbruk på 5 mill kr pr 1. kvartal. Årsprognosen er usikker, men anslås til 8 - 11 mill kr. Dette skyldes i hovedsak flere brukere med behov for tjenester, økt utskrivning fra sykehus og dermed økt press spesielt på Hjemmetjenester, Sykehjem og Larvik helsehus. Denne utviklingen møtes hele tiden med tiltak som tar sikte på å redusere de løpende utgiftene samtidig som en opprettholder et lovpålagte tilbud. Dersom utviklingen fortsetter må det vurderes å redusere ikke lovpålagte tilbud.

Anslaget for refusjon ressurskrevende tjenester er usikkert. Dette er avhengig av antall brukere og omfanget av tjenestene noe som kan variere og dermed gi store utslag på resultatet. De enheter som berøres mest av refusjonen er Tjenester for funksjonshemmede, Psykisk helse og avhengighet, samt Arbeid og aktivitet. Den økonomiske situasjonen i forhold til å justere budsjettet blir tatt opp til ny vurdering i Halvårsrapporten.

DNAS: I strategidokumentet ble det tilført kr 800 000 til økte driftsutgifter til DNAS. Det ble opplyst at anslaget var foreløpig, og evt justering ville bli innarbeidet i 1. kvartal 2017. Gjennomgangen av timer for utført hjemmetjenester, og dermed avtalt tilskudd i hht kontrakt, medfører ytterligere økte driftsutgifter på kr 1 100 000.

Dette kan ikke dekkes innenfor Tjenesteområdet.

Tjenesteområdet arbeider med tiltak for å redusere merforbruket. Bl.a. ved å holde stillinger vakante, samt innsparinger på stillinger der det er mulig. Redusere overtid og sykefravær, gjennomgang av rutiner for mer effektiv utnyttelse av ressursene.

I 2016 ble det vedtatt en tiltakspakke for å redusere overliggerdøgn. Det viktigste tiltaket var å åpne 7 nye plasser på Presteløkka Rehabiliteringssenter. En høyere andel pasienter skrives nå direkte ut fra Sykehus til Presteløkka, og tiltaket har således bidratt til å redusere overliggerdøgn. Disse plassene har vært med på å redusere overligger døgn totalt sett, men tiltaket har sammen med øvrige tiltak, foreløpig ikke gitt tilstrekkelig effekt.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Forsterket forebyggende innsats	Friskliv og mestring har etablert flere lavterskel gruppetilbud for tidlig intervensjon og forebygging av livsstilssykdommer. Økt livskvalitet og mestring på tross av plager er målet i arbeidet med deltakerne på Friskliv og mestring.
Frivillige, pårørende, familie og lokalmiljø som ressurs	Pårørendekoordinatoren arbeider kontinuerlig med å skape oversikt samt synliggjøre kommunens pårørendetilbud, både for innbyggerne i Larvik, for personer utenfor Larvik som er pårørende for innbyggere i Larvik og for kommunens ansatte og deres samarbeidspartnere. Friskliv og mestring har flere frivillige som bidrar i enhetens tjenestetilbud. Det arbeides med å gi disse opplæring og oppfølging i arbeidet de utfører. Det er etablert samarbeid med Frivilligsentralen.
Innbyggere opplever livsglede og mestring i alle livsfaser. Hverdagsmestring og fokus på «Hva er viktig for deg?» skal prege helse og omsorgstjenestens møte med alle brukere, pasienter og pårørende	"Hva er viktig for deg?" Fokus på pasientens egne ressurser og ønsker for eget liv er grunnleggende i møte med pasienten. Det opprettholdes fokus og kompetansepåfyll inn mot egenmestring, medvirkning og rehabilitering. Et endret tanke sett er i ferd med å bre om seg, og gi resultater i form av økt egenmestring og aktiv deltagelse i «eget liv». Motiverende intervju som verktøy er i utvikling og implementering/opplæring, og kurs og spill- teknologi er utviklet til bruk i dette arbeidet. Hverdagsrehabilitering har ført til at ca 40 % av nye bruker ikke trenger noen tjenester fra Helse og omsorg, etter oppfølgingsperioden.

Virksomhet for funksjonshemmede

Virksomheten består av

- Praktisk bistand/opplæring (ambulansert eller i samlokalisert bolig)
- Praktisk bistand
- Helsetjenester i hjemmet (ambulansert eller i samlokalisert bolig)
- Avlastning (avlastningsbolig eller privat)
- Koordinering av hjelpetiltak
- Veiledning til pårørende og foreldre

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
31-Virksomhet for funksjonshemmede	Netto	42 019	42 147	-128	-0,3 %	130 638	0
Sum	Netto	42 019	42 147	-128	-0,3 %	130 638	0

Virksomhet funksjonshemmede er pr. 1. kvartal i balanse. Flere avdelinger har et betydelig merforbruk, som delvis skyldes endringer i behov hos enkeltbrukere og nye brukere som er kommet i 2017. Mens noen avdelinger har noe mindreforbruk, som totalt sett gjør at virksomheten styrer mot balanse på årsbasis.

Det er ikke grunnlag for tiltak i forhold til økonomi pr. 1. kvartal. Prognose i forhold til refusjon av ressurskrevende tjenester følges nøye.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Botiltak med bemanning	Pr. 1. kvartal er vi godt på vei til måloppnåelse.
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon	Pr. 1. kvartal har vi måloppnåelse. Vi regner med at antallet vil stige utover i året.
Innsatsområde 4: Hverdagsmestring	Pr. 1. kvartal har vi hatt en økning i antall brukere og har oppnådd måltallet for 2017.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Botiltak med bemanning	Brukere som venter på botiltak med bemanning reduseres. Tallene hentes fra Profil.	Antall brukere	35	30	29	God måloppnåelse. Virksomheten har i tillegg gitt flere søkere tilbud om bolig, som har takket nei. Nye er også kommet på søkerlisten siden forrige måling.
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon	Tidlig intervensjon i familier bidrar til økt mestring i familien og mindre behov for alternative tjenester inn mot barnet. Tallene hentes fra Profil.	Antall familier	0	12	19	Pr. 1.kvartal er virksomheten i gang med tidlig intervensjon og målsetting for 2017 er oppnådd, regner med at antallet for hele 2017 vil bli noe høyere.
Innsatsområde 4: Hverdagsmestring	Kontinuerlig tjenesteutvikling i enheten med fokus på kvalitet og effektiv ressursutnyttelse, med særlig fokus på hverdagsmestring. Tallene hentes fra Profil.	Antall brukere med praktisk bistand.	180	185	191	Pr. 1.kvartal har virksomheten hatt en økning i antall brukere og har oppnådd måltallet for 2017.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	Gyda - nye plasser for eldre funksjonshemmede	0	0	0	I		arbeid
Nye tiltak	KST 280/16 Gyda - oppstart 2017	1 400	1 400	0	I		arbeid
Sum nye tiltak		1 400	1 400	0			

Virksomhet funksjonshemmede er godt i gang med planlegging av tiltaket "Gyda,- nye tiltak for eldre funksjonshemmede". Det er kartlagt langt flere brukere med behov enn antall plasser, og virksomheten arbeider med en god prosess i forhold til flytting og etablering av nye plasser for mennesker med behov for

heldøgnsomsorg. Tiltaket må sees opp mot innsatsområde om å redusere antall mennesker med funksjonshemming på venteliste.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	3,39 %	6,90 %	10,29 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	3,39 %	6,90 %	10,29 %

Sykefraværet er omlag 1 % lavere enn tilsvarende periode 2016. Reduksjonen i fraværet fordeler seg både på kort og langtidssykefravær.

Virksomheten har kontinuerlig fokus på fravær og oppfølging av sykefravær. I tillegg til at virksomheten følger kommunens retningslinjer for oppfølging, er det gjennomført omfattende kompetansehevingstiltak i samtaleteknikker rundt sykefraværsoppfølging. Kompetanseheving på samtaler med sykemeldte er et viktig bidrag til å få redusert fraværet på sikt.

Arbeid og aktivitet

Virksomheten består av

- Arbeids-/aktivitetstilbud til personer med nedsatt funksjonsevne
- Aktivitetstilbud til mennesker med psykiske helseutfordringer
- Støttesamtaler til begge grupper
- Kompetanseheving til begge grupper
- Samarbeid med virksomhet for Funksjonshemmede, spesielt når det gjelder personer med farlig adferd
- Samarbeid med virksomhet Psykisk helse og avhengighet når det gjelder tilbud til denne målgruppen
- Sosial arena for eldre og andre (nærmiljøsentrene)
- Veiledning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
32-Arbeid og aktivitet	Netto	14 092	13 720	372	2,6 %	44 619	0
Sum	Netto	14 092	13 720	372	2,6 %	44 619	0

Virksomheten har et mindreforbruk målt pr 1. kvartal. Innslagspunktet i forhold til refusjoner for ressurskrevende tjenester økes og dermed vil kommunens egenandel øke. Det er usikkerhet knyttet til konsekvensene av dette. Prognose for året er balanse.

I første kvartal har fem nye arbeidstakere fått vedtak om plass. I tillegg har virksomheten oversikt over fem nye søkere fra videregående skole som kommer til å søke om plass til høsten.

Virksomheten foretar ombygging av lokaler for å skaffe tilfredsstillende arealer til de nye arbeidstakerne. Huset har en økning av antall brukere, også yngre. Et samarbeidsprosjekt med Distriktspsykiatrisk senter og Virksomhet Psykisk Helse og Avhengighet i forhold til unge "ny-syke" med psykoser, er svært vellykket. Noen av brukerne har søkt seg inn på tiltak i regi av Arbeid og Aktivitet. Prognose i forhold til refusjon av ressurskrevende tjenester følges nøye.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Etablere arbeids/aktivitetsplasser til unge med rusutfordringer	Det skal i samarbeid med A-larm og virksomhet Psykisk helse og avhengighet igangsettes ett prosjekt i mai som rettes seg mot unge med rusutfordringer. Dette er finansiert av prosjektmidler fra fylkesmannen og har en varighet på 1 år.
Innsatsområde 3: Etablere nærmiljøsentre	Eldresentrene har i hovedsak endret navn og funksjon til nærmiljøsentre. Dette for å gi dette tilbudet til flere grupper
Innsatsområde 4: Kompetanseheving	Ansatte tar del i e-læringsprogram innenfor de nye feltene som er nødvendig. Noen er obligatoriske, mens andre er avdelingsvis prioritert. Arbeidstakerne gjennomgår opplæring i forhold til bruk av maskiner og utstyr, de får kompetansebevis på dette. Enkelte arbeidstakere tilbys også å reise på kurs som tar opp relevante temaer.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Etablere arbeids/aktivitetsplasser til unge med rusutfordringer	Etablere tilbud for unge som er i fare for å etablere et varig rusmisbruk. Larvik har minst 25 som trenger tilbudet pr 2015.	Telle antall personer som benytter et slikt aktivitetstilbud	0	25	0	Igangsettes i mai-juni med 10 brukere
Innsatsområde 3: Etablere nærmiljøsentre	Ansette ungdom fra videregående skole som gir tjenester på eldresentre i helgene	Telle antall unge ansatt på eldresentre. Personalstatistikk.	3	4	4	Målet er i prinsippet nådd. Virksomheten ønsker allikevel flere unge inn da særlig i forhold til helgene
Innsatsområde 4: Kompetanseheving	Utvide kompetansen blant brukerne av tjenesten slik at de i størst mulig grad kan arbeide/leve mest mulig selvstendig. Måles i prosent av brukere som kan utføre enkeltoppdrag på egenhånd.	Spørsmål innarbeides i brukerundersøkelsen om selvmestring fra 2017. Lokal brukerundersøkelse utarbeidet i samarbeid med virksomhet for funksjonshemmede.		Grunnlagsmåling		Brugerundersøkelsen er foreløpig ikke laget, men arbeidet med selvstendigjøring er i gang

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Transport for eldre	200	200	0	I		arbeid
Nye tiltak	KST 280/16 Reversere redusert aktivitet på Huset	350	350	0	I		arbeid
Sum nye tiltak		550	550	0			

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	2,46 %	6,12 %	8,58 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	2,46 %	6,12 %	8,58 %

Virksomheten har høyt sykefravær tatt i betraktning av at arbeidstiden er på dagtid uten helgearbeid. Sykefraværet er på mer normalt nivå dersom arbeidsoppgavene tas i betraktning.

HR, Nav, Hovedverneombud, Hovedtillitsvalgt samt Bedriftshelsetjenesten er nå inne for å se på Virksomhetens samlede sykefravær og arbeidsforholdene spesielt ved to avdelinger. Rapport og tiltak vil framkomme etter hvert som dette arbeidet skrider frem.

Det er bekymringsfullt at det er en høy nettotilvekst av nye brukere hvert år. Dette året er det varslet minimum 10 nye brukere som vil få vedtak om tjenester. Noen av disse er brukere som også vil trenge tett oppfølging. I og med at Virksomheten over lengre tid har effektivisert og har hatt en høy netto tilvekst av nye brukere (14 og 17) to siste år fører dette til en svært krevende arbeidssituasjon i noen av avdelingene

Sykehjem

Virksomheten består av

- Sykehjemmene Yttersølia, Rekkevik, Furuheim, Byskogen, Kvelde, Tjølling, Stavern og Grevle
- Faglig oppfølging av Det Nasjonale aldershjem for sjømenn (DNAS)
- Korttidsplasser i institusjon
- Avlastning i institusjon
- Langtidsplasser i institusjon
- Avdelinger for personer med demens
- Hjemmetjenester i Kvelde, knyttet til sykehjemsdrift
- Dagsentra
- Dagsentra for personer med demens
- Dagaktivitetstilbud «Inn på tunet»
- Dagaktivitetstilbud «Villa kveldssol»
- Demensteam; utredningsteam
- Felles produksjonskjøkken (LKC)
- Driftsfunksjon alle kommunens sykehjemsavdelinger
- Felles vaskeri
- Helsehus - all drift på Byskogen, kommunale akutt plasser, avklaringsplasser, lindrende plasser og korttidsplasser som ligger under Helsehuset i 2017

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
33-Sykehjem	Netto	57 793	59 219	-1 426	-2,5 %	208 684	-2 000
Sum	Netto	57 793	59 219	-1 426	-2,5 %	208 684	-2 000

Virksomhet sykehjem har pr. 1 kvartal et merforbruk på 1,4 mill kr. Prognose 2 -2,5 mill kr på årsbasis i merforbruk. Prognosen er usikker, og påvirkes av blant annet økte lønnskostnader knyttet til oppfølging av pasienter, fastvakt og overbelegg i avdelinger. Så langt i 2017 er det et gjennomsnitt på 4 pasienter i overbelegg på generelle sykehjems plasser.

Faglig forsvarlige tjenester, spesielt knyttet til pasienter med demenssykdom, er en stor utfordring.

Sykefraværet i virksomheten har vært høyt og følges tett opp. Sykefraværet er på vei ned ved utgangen av mars.

Korrigerende tiltak er tett oppfølging og vurdering av ressursbruk i alle avdelinger. Tiltakene må sees i sammenheng med kvalitet i tjenesten, tilgjengelig kompetanse og ressursutnyttelse. Pasientene har i økende grad behov for 1:1 oppfølging.

Virksomheten jobber systematisk for best mulig å møte behovet for institusjonsplass. Det gjør det mulig å ta imot pasienter fra hjemmet og fra sykehus, og dermed begrense overliggedøgn ved Sykehuset i Vestfold.

Områdene i Helse og Omsorg jobber helhetlig, slik at pasienter ivaretas på riktig omsorgsnivå med riktig kompetanse. Slik at pasientforløp ivaretas hensiktsmessig.

Noen av avdelingene i Virksomhet Sykehjem er med i prosjektet Ressurscenter (Vikarpool). Det forventes at dette fører til reduksjon i lønnskostnader, og økt kvalitet på tjenestene.

Rådmannen har foreslått å legge inn inntil 1 mill kr til ny buss for transport av brukere. Den gamle bussen er ikke lenger tilfredsstillende teknisk stand.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samhandlingsreformen	Økning av differensierte dagtilbud er påbegynt og trappes opp gradvis.
Innsatsområde 2: Økt fokus og konkret satsning på pårørendesamarbeid.	Er en viktig del av kvalitetsarbeidet i institusjonstjenesten, konkrete tiltak iverksatt.
Innsatsområde 3: Enhetlig pasientforløp	Konkret arbeid med systematisk vurdering og oppfølging av kvalitetsmål i tjenesten er etablert, felles for alle institusjonsplasser i virksomheten.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Må oppnådd	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samhandlingsreformen	Øke antall plasser i differensierte dagtilbud for eldre og personer med demens. Lavterskeltilbud Villa Kveldsol iberegnet.	Antall differensierte plasser hentes fra Profil og avdelingsstatistikk. Tallene er samlet dagtilbud pr. uke.	290	350 314	Det er så langt oppnådd gjennom økning av differensierte dagtilbud på kvelder og i helg.
Innsatsområde 2: Økt fokus og konkret satsning på pårørendesamarbeid.	Systematisk gjennomføring av brukerundersøkelser i sykehjem hvert annet år.	Gjennomføring av brukerundersøkelser i sykehjem hvert annet år. Rapporteres i tekstformat i standardisert analyse av resultat brukerundersøkelser	Ja	Ja	Planlegges høst 2017
Innsatsområde 3: Enhetlig pasientforløp	Kvalitet i tjenesten. Sikre en faglig god og etterprøvbartjeneste gjennom etablering av konkrete kvalitetsmål for tjenesten.	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	95	100 100	For virksomhet Sykehjem har det vært pasienter på overbelegg i hele rapporteringsperioden. Gjennomsnittlig 4 plasser på overbelegg i 2017. Enkelte brukere har derfor ligget på dobbelt rom i perioder.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	3,17 %	6,14 %	9,30 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	3,17 %	6,14 %	9,30 %

Sykefraværet i virksomheten har fra årsskiftet vært høyt, men er nå vei ned ved utgangen av mars. Rapporteringsområdene innad i virksomheten har en stor variasjon i størrelse, hvilket gir uforholdsmessig store utslag i rapportering. Det er derfor nødvendig å se virksomheten samlet. Det er ikke rapportert om arbeidsrelatert sykefravær i denne rapporteringsperioden.

Det er et stort lederfokus på oppfølging av sykefravær, med spesielt fokus på tilrettelegging av arbeidssituasjon for hensiktsmessig arbeidsrelatert kontakt og tilknytning. Det jobbes tett med sykefraværsoppfølging i virksomhetens avdelinger fra ledelsesperspektiv. Oppfølgingsamtaler, individuell tilrettelegging og miljøtiltak er viktige tiltak. Gjennom tett oppfølging av sykemeldte, erfares også en økt satsning på nærværarbeid.

Psykisk helse og avhengighet

Virksomheten består av

- **Tidlig intervensjon**
  - o Mestringskurs/-program
  - o Korttids kognitiv terapi
- **Ambulerende tjenester**
  - o Praktisk bistand og/eller opplæring
  - o Helsetjenester i hjemmet
  - o Støttekontakt
  - o Motivasjonssamtaler, støttesamtaler og koordinering av hjelpetiltak
  - o Lavterskel- og skadereuserende helsetjenester med feltpleie
- **Botiltak med del-/heldøgns bemanning**
  - o Praktisk bistand og/eller opplæring
  - o Helsetjenester i hjemmet
  - o Motivasjonssamtaler, støttesamtaler og koordinering av hjelpetiltak
- **Heldøgns omsorgsplasser korttid og langtid i institusjon**
- **Pårørendearbeid**

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
34-Psykisk helse og avhengighet	Netto	16 832	16 949	-117	-0,7 %	58 647	800
Sum	Netto	16 832	16 949	-117	-0,7 %	58 647	800

Virksomheten er i balanse pr 1 kvartal.

Virksomheten har fått tildelt tilskudd fra Fylkesmannen på 1 584 000 kr til kommunalt rusarbeid for videreføring av stillinger. Dette er midler som virksomheten ikke kunne forutse ved fastsettelse av årets budsjett. Tilskuddsmidlene vil avkortes i 2018.

Virksomheten forventer å få et mindreforbruk på 0,8 mill kr på årsbasis grunnet tilskudd fra Fylkesmannen.

Virksomheten har satt inn ulike tiltak når det gjelder sykefraværs-oppfølging, arbeidsmiljø, kompetanseutvikling og heltidskultur. Arbeidet er forankret hos leder, tillitsvalgt, verneombud og ansatte i de ulike avdelingene.

Prognose i forhold til refusjon av ressurskrevende tjenester følges nøye.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Hverdagsmestring	Ambulerende tjenester i turnus ble iverksatt 1.mars 2017. Tjenesten skal først og fremst jobbe med pasienter med sammensatt bistandsbehov, som trenger oppfølging utover ordinær dagtid. Samtidig skal tjenesten sikre trygging av pasienter som opplever økt uro/vansker, forhindre unødige innleggelse og tilrettelegge for at flere kan bo lengst mulig i egen bolig. Erfaringene så langt med turnus viser at virksomheten i større grad gir tjenester på riktig tjenestenivå og skaper en bedre og klarere samarbeidslinje med de øvrige helsetjenestene i kommunen, samt spesialisthelsetjenesten. I 1.kvartal har virksomheten utarbeidet sitt eget faglig grunnlagsdokument. Grunnlagsdokumentet forankrer den daglige utøvelsen av tjenestene virksomheten leverer, beskriver dagens praksis og utvikling av framtidige tjenester. Virksomheten er også i gang med å utarbeide en egen veileder for alle ansatte om recovery. Veilederen skal gi en retning på hvordan virksomheten kan jobbe recoveryorientert, der målet er økt brukermedvirkning.
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon psykisk helse	Så langt i år har virksomheten nesten hatt like mange henvendelser til korttids kognitiv terapi, som totalt antall personer som fikk behandlingen i 2016. Virksomheten har planlagt å implementere feedback informerte tjenester(FIT)i løpet av 2017. FIT er et evidensbasert tilbakemeldingsverktøy som gir et bilde av lidelsestrykk og hvordan brukeren har det, samt omhandler relasjonen mellom bruker/pasient og behandler. Psykolog 2 begynte i virksomheten i mars og vil være en viktig ressursperson i implementeringsarbeidet med FIT Virksomheten planlegger angstmestringskurs med oppstart høsten/vinteren 2017.
Innsatsområde 3: Tidlig intervensjon rus	Virksomheten forsetter samarbeidet med politiet om ruskontrakter og det rusforebyggende arbeidet. Det er en nedgang i henvendelser vedrørende unge voksne med rus utfordringer, mens det har vært en økning av henvendelser fra unge voksne med psykiske utfordringer.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måløppnåelse
Innsatsområde 1: Hverdagsmestring	Ambulerende tjenester jobber i turnus på kveld og helg i nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten.	Antall personer med behov for heldøgns bemanning reduseres. Tallgrunnlaget hentes fra søkerlisten på bemannet bolig og Profil.	6	20 %	67 %	Antall personer på søkerlisten til heldøgns bemannet bolig er redusert fra 6 til 2 personer ved 1. kvartal.
Innsatsområde 2: Tidlig intervensjon psykisk helse	Virksomheten gir tilbud om lavterskel helsetilbud individuelt og i gruppe til personer med depresjoner, angst og lette traumelidelser.	Øke antall personer som får tilbud om korttids kognitiv terapi. Tallgrunnlaget hentes fra Profil.	56	50 %	36 %	Ved 1. kvartal har virksomheten mottatt 76 henvendelser til korttids kognitiv terapi. Av disse har 52 fått et tilbud om oppfølging. Den resterende gruppen har enten blitt overført til ambulerende tjenester eller blitt anbefalt oppfølging annet sted. I tillegg har det vært avholdt et kurs i belastninger(KIB).
Innsatsområde 3: Tidlig intervensjon rus	Forebygge utvikling av rusmiddelproblemer hos ungdom og unge voksne ved å tilby dem ruskontrakt i samarbeid med politiet.	90 % av alle ungdommene på ruskontrakt fullfører i henhold til kontrakten. Tallgrunnlaget hentes fra Profil.	80,0 %	90,0 %	94,0 %	Ved 1. kvartal er det 12 ungdommer på ordinær kontrakt i samarbeid med politiet og 5 ungdommer på frivillig kontrakt. Det har vært et brudd på ruskontrakt så langt i år.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	Ambulerende tjenester i turnus	600	600	0	I		arbeid
Nye tiltak	Statsbud. 2017: Opptrappingsplan for rusfeltet, videreføring	2 572	2 572	0	I		arbeid
Sum nye tiltak		3 172	3 172	0			

Økonomiplan tiltakene er gjennomført.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	3,60 %	8,04 %	11,65 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	3,60 %	8,04 %	11,65 %

Virksomheten har et høyt sykefravær. Det er flere langtidssykemeldte i de ulike avdelingene. Fraværet skyldes kroniske helseutfordringer, somatiske plager, belastningsplager og behandling/rehabilitering etter planlagte operasjoner. Det høye sykefraværet er årsaken til merforbruket i virksomheten. Virksomheten jobber med mennesker med psykiske utfordringer og avhengighetsproblematikk i ulike forløp. Arbeidsoppgavene er mange, sammensatte og krevende. Det fordrer at ansatte er bevisst sin rolle som hjelper, har god forståelse og kunnskap om fag- og tjenesteutøvelsen.

I 2017 har virksomheten satt inn kompetansemobiliserende, psykososiale og organisatoriske tiltak i avdelingen som:

- Alle avdelingene får fast veiledning av psykolog
- Internundervisning
- Tatt i bruk «Jeg gjør forskjellen» i regi av Ifokus
- Tatt i bruk GAT analyse som gir oversikt over mønstre og sammenhenger i sykefraværet

Larvik helsehus

Virksomheten består av

Driftes sammen med Fellesfunksjoner - kommuneoverlege i 2017:

- Legevakt
- Leger i institusjon
- Leger i helsestasjon
- Fengselshelsetjeneste
- Migrasjonshelse og vaksinasjonskontor
- Ambulant sykepleieteam
- Psykososialt kriseteam

Driftes sammen med virksomhet Sykehjem i 2017:

- Byskogen sykehjem: Kommunale akutte døgnplasser (KAD)
- Byskogen sykehjem: Avklaringsavdeling
- Byskogen sykehjem: Lindrende avdeling
- Byskogen sykehjem: Korttidsavdeling

Driftes sammen med virksomhet Hjemmetjenester i 2017:

- Presteløkka rehabiliteringssenter
- Presteløkka forebyggende helsearbeid og gruppeaktiviteter
- Presteløkka "Trygghet og trening"

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
35-Larvik helsehus Netto	22 348	22 941	-593	-2,7 %	83 099	-1 500
Sum	22 348	22 941	-593	-2,7 %	83 099	-1 500

Virksomheten har et merforbruk på ca kr 600 000 pr 1. kvartal. Vurderingen av årsresultat er usikkert, men det ligger an til et merforbruk på 1,5-2 mill kr.

Larvik Helsehus - spesialiserte sykehjemsplasser, Byskogen: Beregnet merforbruk anslås til 1,5-2 mill kr. Merforbruket skyldes økte lønnskostnader. Dette har sin årsak i flere konkrete pasientbehov med 1:1 oppfølging gjennom hele døgnet over lengere tid. Det er avgjørende å ta imot utskrivningsklare pasienter fra Sykehuset i Vestfold så raskt som mulig. Dette gjøres så snart det er faglig forsvarlig på kommunalt nivå, og ressursbehovet knyttet til denne pasientgruppen er i denne sammenheng markant økende.

Avdelingene har et høyt samlet sykefravær. Dette jobbes aktivt med å redusere fraværet gjennom individuell sykemeldingsoppfølging og vil være et viktig tiltak for å redusere merforbruket på lønn.

Legevakt og andre legetjenester: Beregnes å gå mot balanse på årsbasis. Det ble tilført kr 500 000 til bemanning på legevakten av den økte rammen til Helse og omsorgstjenesten (sak 14/17 i helse og omsorgskomiteen).

Driften av Nødnettet kan komme til å bli noe høyere enn beregnet.

Presteløkka rehabiliteringssenter: rapporteres å gå i balanse på årsbasis, forutsatt at det ikke kommer brukere som krever store ressurser utover oppsatt budsjett. Det ble tilført kr 350 000 til bemanning av den økte rammen til Helse og omsorgstjenesten (sak 14/17 i helse og omsorgskomiteen).

Larvik Helsehus - spesialiserte sykehjemsplasser: Det jobbes systematisk med å redusere merforbruket knyttet til økte lønnskostnader. Dette er utfordrende da kompleksiteten i oppfølging er spesielt ressurskrevende i overgangen mellom sykehus og kommune. Pasientsikkerheten må ivaretas. Det jobbes med å redusere sykefravær og overtid.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Videreutvikle kompetanse om riktig bruk av KAD plasser og avklaringsplasser.	Det er konkret fokus på samarbeid og oppfølging av etablerte samhandlingsrutiner i bruk av KAD (Kommunale øyeblikkelig hjelp plasser). Dette synes allerede å gi en mer hensiktsmessig bruk. Styrking av kompetanse knyttet til bruk av KAD - og avklaringsplasser er systematisert og jobbes konkret ut i praksis.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Videreutvikle kompetanse om riktig bruk av KAD plasser og avklaringsplasser.	Økt bruk av KAD-plasser mot målgruppe	Antall belagte plasser	28,0 %	60,0 %	50,0 %	Økt samhandling mellom kommunens fastleger, legevakt, tjenestekontor og lege om disponering av KAD-tilbudet, har gitt en økt bruk av plassene, større sirkulasjon og hensiktsmessig bruk av plassene. En tilsiktet konsekvens av dette er færre pasienter innlagt sykehus, færre overliggerdøgn, og med et mindre press på avklaringsavdelingen.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	Statsbud. 2017: Øyeblikkelig hjelp rus	728	728	0	Ferdig		
Nye tiltak	Statsbud. 2017: Rehabilitering/rehabilitering, opptrappingsplan	818	818	0	Ferdig		
Sum nye tiltak		1 546	1 546	0			

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	2,60 %	5,18 %	7,78 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	2,60 %	5,18 %	7,78 %

Sykefraværet for Helsehusets avdelinger på Byskogen har fra årsskiftet vært høyt, men er nå vei ned ved utgangen av mars. Det er ikke rapportert om arbeidsrelatert sykefravær i denne rapporteringsperioden.

Det er et stort lederfokus på oppfølging av sykefravær, med fokus på tilrettelegging av arbeidssituasjon for hensiktsmessig arbeidsrelatert kontakt og tilknytning. Det søkes og benyttes tilretteleggingstilskudd fra NAV, for kollegastøtte og tilrettelegging i arbeidshverdagen der det er hensiktsmessig.

Presteløkka rehabiliteringssenter har inn mot slutten av kvartalet en nedgang korttids- og langtidsfravær. Det er ikke rapporter om arbeidsrelatert fravær i avdelingen.

Det jobbes tett med sykefraværsoppfølging i virksomhetens avdelinger fra ledelsesperspektiv.

Oppfølgingsamtaler, individuell tilrettelegging og miljøfokus er viktige tiltak. Gjennom tett oppfølging av sykemeldte, erfares også en økt satsning på nærværarbeid.

Presteløkka rehabiliteringssenter deltar i pilot inn mot Frisk Larvik.

Hjemmetjenester

Virksomheten består av

- Helsetjenester (hjemmesykepleie) i hjemmet dag, kveld og natt
- Sykehjem ved Sjøbakken sykehjem - 12 plasser
- Velferdsteknologi, trygghetsalarmer drift og betjening hele døgnet
- Praktisk bistand
- Praktisk bistand rengjøring
- Omsorgsboliger med heldøgns bemanning
- Dagsenter Bøkeskogen
- Hjelpemiddelsentral,- inkludert syn og hørselskontakt
- Ergoterapitjenester,- barn og voksne
- Fysioterapitjenester,- barn og voksne
- Hverdagsrehabilitering
- Kreftkoordinator
- Tilsynstjenester og bakvakt for andre virksomheter Helse og Omsorg, Natt
- Helsehus - drift av Presteløkka for 2017
  - o Døgnrehabilitering ved Presteløkka rehabiliteringssenter - 23 plasser
  - o Lavterskeltilbud "Trygghet og Trening" - 8 plasser
  - o Forebyggende helsearbeid og gruppeaktiviteter i regi av Presteløkka rehabiliteringssenter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
36- Hjemmetjenester	Netto	51 003	53 711	-2 708	-5,3 %	180 589	-6 000
Sum	Netto	51 003	53 711	-2 708	-5,3 %	180 589	-6 000

Virksomheten har et merforbruk på 2,7 mill kr pr 1. kvartal. Virksomhetens merforbruk på årsbasis anslås å ligge rundt 6 mill kr, dersom dagens tjenesteomfang opprettholdes.

Virksomheten er i en utfordrende situasjon for å klare å ivareta lovpålagte tjenester innenfor budsjettrammen. Dette gjelder både økonomisk og faglig forsvarlig bemanning. Økt press, flere og mer omfattende oppgaver er utfordrende for virksomheten. Dette er krevende mht kompetanse og rekruttering, og medfører økt innleie, overtidsbruk og kjøp av tjenester fra eksterne vikarbyrå.

Virksomheten fikk tilført 5,1 mill kr av den økte rammen til Helse og omsorgstjenesten (sak 14/17 i helse og omsorgskomiteen). Virksomheten er i en endringsprosess som ble iverksatt 10.10.16., og med støtte i forskning vet en at omstilling tar tid.

Virksomheten har etablert en organisasjonsstruktur som er gir grunnlag for fleksibilitet inn mot tjenesteoppgaver og ressursstyring, gjennom fordeling og forskyving av oppgavetyngde. Dette ivaretas i ringsamarbeidet ukentlig, og på virksomhetsnivå inntil 1-2 ganger pr år.

- Kommunenes sentralforbund/ Kommuneforlag har utviklet et styringsverktøy; Fryd. Verktøyet er utviklet for at kommunene internt skal kunne kartlegge sammenhengen mellom aktiviteter og ressurser for hjemmebaserte tjenester. Larvik kommune er pilot for verktøyet, og vi håper å komme i gang med registrering i mai for 4 avdelinger (Ring 1). På sikt mener vi at dette vil gi oss gode styringsparameter for hjemmetjenesten.
- Det gjøres en kontinuerlig vurdering av oppgaver, kvalitet og tidsbruk, og gjennomsnittlig direkte brukertid er ca. 60 % etter faktisk brukte årsverk. Dette ligger høyt og viser en effektiv ressursforvaltning.
- Det er utarbeidet prioriteringsnøkler for tjenesteyting i ergoterapi, fysioterapi og hjelpemiddel tjenesten. Dette for å sikre riktig fordeling av tjenestene til våre innbyggere.
- Det jobbes med kompetansehevende tiltak.
- Det jobbes med nærværstiltak i alle avdelinger, og sykefraværet er redusert jmf. samme periode 2016. Virksomheten har iverksatt tiltak for ansatte med uspesifikke muskel og skjelettplager med mål om reduksjon i fravær.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Videreutvikle en organisasjonsstruktur som ivaretar de tjenester våre innbyggere har vedtak på	Avdelingene som yter sine tjenester i henhold til vedtak. Ny organisering i Virksomheten har pr. 10.04. vært i drift i 6 mnd. Virksomheten er fremdeles i prosess og tilpasning til planlagt omstilling. Virksomheten bruker pr. i dag 15-18 årsverk mer enn budsjettet. I henhold til mål for organisasjonstilpasningen, justeres ressursbruk og fordeling av oppgaver ukentlig i ringene. Overordnet status inn mot en større justering vurderes inn mot etablering av nye arbeidstidsplaner høst 2017.
Innsatsområde 2: Beholde eller øke pasientens egenopplevde livskvalitet	

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Videreutvikle en organisasjonsstruktur som ivaretar de tjenester våre innbyggere har vedtak på	Tjenesten gjennomføres i tråd med vedtak om tjenestens omfang, fattet av tjenestekontor, og kontinuerlig justert iht pasientens reelle behov.	Differansen mellom vedtakstid (tjenestens direkte pasientrettede tidsbruk) og utført tid (oppdraget tidsbruk i arbeidslister) skal ikke være større enn 15%. Rapport fra Profil. Ny måling fra 2017.	0,0 %	15,0 %	3,5 %	Det gjøres et godt arbeid i avdelingene og resultatet er tilfredsstillende.
Innsatsområde 2: Beholde eller øke pasientens egenopplevde livskvalitet	Antall pasienter som tilbys hverdagsrehabilitering som en tidsavgrenset vedtaksbasert tverrfaglig tjeneste økes.	Iplos registrering og egen statistikk.	90	150	41	Hverdagsrehabilitering er kommet godt i gang i alle avdelinger. Det forventes måloppnåelse.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	Styrking hjemmetjenesten, hverdagsmestring og bemanning av fremtidige omsorgsboliger	3 000	3 000	0	I arbeid		
Nye tiltak	Søbakken - konsekvenser av kommunestyre vedtak	3 000	3 000	0	I arbeid		
Sum nye tiltak		6 000	6 000	0			

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	2,66 %	6,63 %	9,29 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	2,66 %	6,63 %	9,29 %

Sykefraværet i første kvartal er gått ned sammenlignet med første kvartal 2016. Fraværet er varierende i avdelingene, og vi ser at noen har 0 i langtidsfravær, mens andre er oppe i høye prosenter. Dette grunnes i svangerskapsrelaterte plager, eldre arbeidstagere som er helt eller delvis langtidssykemeldt, operative inngrep, og noe fravær meldes som direkte jobbrelatert.

Virksomheten har p.t. 2 avdelingsledere i hel og delvis sykemelding. Dette er jobbrelatert.

1. Virksomhetens avdelingsledere jobber kontinuerlig med tett sykefraværsoppfølging og fokus på nærværarbeid.
2. Virksomhetene har startet opp et pilotsamarbeid med Frisk Larvik. Dette innebærer veiledning/oppfølging av ledere og tilbud om veiledning og oppfølging av sykemeldte ansatte som har lette muskel/skjellet plager og/eller lette psykiske plager. Målet er å få sykemeldte raskt tilbake i jobb.
3. Det jobbes kontinuerlig for å rekruttere fagkompetanse, og med innleie av vikarer, slik at virksomheten har tilstrekkelig bemanning for å løse tjenesteoppgavene.
4. Det jobbes med trivselstiltak i alle avdelinger.
5. Det gjennomføres interne opplæringer og kurs for å øke kompetanse og trygghet inn mot arbeidsoppgaver.
6. Det gjennomføres kontinuerlig kurs og veiledning inn mot tunge oppgaver og forflytning.
7. TQM er implementert, og tas i bruk i økende grad. Dette er et støtteverktøy for de ansatte inn mot tjenesteyting og forståelse av arbeidsoppgaver.

Fellesfunksjoner

Rapporteringsområdet består av

- Boligkontoret
- Tjenestekontoret
- Miljørettet helsevern
- Koordinering av kommunens folkehelsearbeid
- Kommuneoverlege
- Fastleger - turnusleger
- Fellesfunksjoner drifter alle legetjenester, legevakt, psykososialt kriseteam og migrasjon/vaksinasjonskontor som ligger på virksomhet Helsehus i 2017
- Kvalitetsrådgiver
- Friskliv/mestring/SØK
- Det Nasjonale aldersmenn for sjømenn, økonomi og oppfølging
- Forsking og utvikling
- Velferdsteknologi
- Biladministrasjon
- Ikt og administrative støttefunksjoner
- Ressurscenter/vikarpool
- Utviklingsprosjekter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
37- Fellesfunksjoner	Netto	28 672	29 302	-631	-2,2 %	110 192	-3 000
Sum	Netto	28 672	29 302	-631	-2,2 %	110 192	-3 000

Fellesfunksjoner har samlet pr 1 kvartal et merforbruk på kr 620 000. Årsprognosen er på ca 3 mill kr i merforbruk.

I strategidokumentet ble det vedtatt å tilføre virksomheten kr 800 000 som knyttet seg til økte driftsutgifter av Det nasjonale aldershjem for sjømenn (DNAS). Det ble opplyst at anslaget var foreløpig, og evt justering ville bli innarbeidet i 1. kvartal 2017. Gjennomgangen av timer for utførte hjemmetjenester, og dermed avtalt tilskudd i hht kontrakt er nå ferdigstilt og medfører ytterligere økte driftsutgifter på 1,1 mill kr årlig. Utviklingen følges månedlig.

Utfordringene fra 2016 med et betydelig antall utskrivningsklare pasienter, med påfølgende høyt antall overliggedøgn, er redusert men er fortsatt utfordrende i 2017. Det er flere grunner til overliggedøgn. Sykehuset i Vestfold (SIV) har en stor økning i antall behandlede pasienter og SIV har samtidig den laveste liggetiden i landet på 3 døgn. Dette stiller store krav til kommunens mottaksapparat. Antall pasienter som meldes til kommunen har økt. For å håndtere dette gjøres det en intensiv innsats i alle ledd for å ta imot pasientene den dagen de meldes utskrivningsklare. Overliggedøgn 1. kvartal er redusert med ca 30 % sammenlignet med 2016. Antall utskrivningsklare pasienter varierer mye, og det er vanskelig å planlegge

nødvendig kapasitet for mottak av disse. Antall pasientene som venter på kommunalt tiltak (overliggerdøgn) varierer fra dag til dag.

Virksomheten har for 2017 budsjettert med lavere beløp til overliggerdøgn. Begrunnelsen for dette var at man i 2016 vedtok en tiltakspakke for å redusere overliggerdøgn. Det viktigste tiltaket var å åpne 7 nye plasser på Presteløkka Rehabiliteringssenter. En høyere andel pasienter skrives nå direkte ut fra Sykehus til Presteløkka, og tiltaket 1. kvartal har bidratt til å redusere overliggerdøgn sammenlignet med 1. kvartal i 2016. Presteløkka har pr i dag venteliste på plassene. Tiltakene i sum kan likevel ikke sies å ha oppnådd full effekt. Merforbruker pr. mars knyttet til overliggerdøgn er på ca. 1,1 mill kr og årsprognose anslås til 2 mill kr.

Avdelinger i Helse og Omsorg har overbelegg for å løse kapasitetsutfordringene. Se forøvrig kommentarer under virksomhetene Sykehjem, Larvik Helsehus og Hjemmetjenester.

Som avbøtende tiltak mot merforbruket, holdes stillinger vakante, og det leies ikke inn ved sykefravær.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Sikre helhetlige og trygge pasientforløp og helhetlig dokumentasjonssystem som er knyttet opp mot pasientens kjernejournal.	Pågangen av utskrivningsklare pasienter har vært betydelig i årets første måneder. Manglende kapasitet til å ta i mot utskrivningsklare pasienter med behov for døgnopphold i institusjon har i årets første kvartal medført et høyt antall overliggerdøgn.
Innsatsområde 4: Planlegge for en god sammenslåing innenfor Helse og omsorg mellom Lardal og Larvik kommune	Helse og Omsorg følger fremdrift for kommunesammenslåing. Det er god dialog mellom kommunene.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Sikre helhetlige og trygge pasientforløp og helhetlig dokumentasjonssystem som er knyttet opp mot pasientens kjernejournal.	Antallet overliggerdøgn på sykehuset halveres med utgangspunkt fra prognose overliggerdøgn 2016	Antall overliggerdøgn. Hentes fra sykehus statistikk.	1 208	600	342	Per første kvartal var beregnet antall overliggerdøgn 342. Dersom trenden fortsetter, vil måltallet ikke bli nådd i 2017. Se forøvrig økonomi kommentarer.
Innsatsområde 3: Bidra til en bærekraftig helse og omsorgstjeneste ved satsing på tidlig intervensjon og tilrettelegging for et trygt og verdig liv i egen bolig.	Bostedsløse skal ikke vente mer enn 3 mnd. på tildeling av fast bolig	Antall bostedsløse som har ventet mer enn 3 mnd på tildeling av fast bolig. Hentes fra internstatistikk.	10	0	0	Hittil i år har ingen vært bostedsløse i mer enn 3 måneder.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose prognose	Avvik i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd Kultur og omsorg	100	100	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd trivselstiltak for eldre	100	100	0	Ikke startet		
Nye tiltak	DNAS økte driftsutgifter	800	800	0	Ferdig		
Nye tiltak	KST 280/16 Økt ramme	6 750	6 750	0	Ferdig		
Sum nye tiltak		7 750	7 750	0			

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,79 %	5,33 %	7,12 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,79 %	5,33 %	7,12 %

Sykefraværet følges nøye.

Kultur og oppvekst

Tjenesteområdet består av

- Skole
- Barnehage
- Barne- og ungdomstjenester
- Larvik læringssenter
- Kultur, idrett og fritid
- Stab Kultur og oppvekst

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
01-Skole	Netto	118 895	120 612	-1 717	-1,4 %	469 202	0
02-Barnehage	Netto	67 047	71 873	-4 826	-7,2 %	282 102	-5 990
03-Barne- og ungdomstjenester	Netto	39 661	41 771	-2 110	-5,3 %	106 769	0
04-Larvik læringssenter	Netto	1 695	289	1 406	82,9 %	18 454	0
05-Kultur, idrett og fritid	Netto	23 333	23 319	14	0,1 %	68 685	0
06-Stab Kultur og oppvekst	Netto	1 150	1 085	65	5,6 %	4 290	0
Sum	Netto	251 781	258 949	-7 168	-2,8 %	949 501	-5 990

Kultur og oppvekst har et samlet periodisert merforbruk på 7,2 mill kr sammenlignet med budsjett per første kvartal 2017. Dette resultatet tilskrives i hovedsak et merforbruk i virksomhetene Barnehage, Barne- og ungdomstjenester samt virksomheten Skole.

Førstnevnte, har et periodisert merforbruk på 4,8 mill kr som tilskrives høyere tilskudd til private barnehager enn estimert. Det er utfordrende å estimere størrelsen på dette tilskuddet og det er store årlige endringer. Virksomhetenes øvrige drift er i balanse, men som følge av tilskuddet rapporterer virksomheten om et forventet merforbruk ved årets slutt på totalt 6 mill kr for 2017.

2,1 mill kr av det periodiserte merforbruket i Kultur og oppvekst er knyttet til virksomheten Barne- og ungdomstjenester. Dette er ikke et reelt merforbruk da avviket er knyttet til budsjettjusteringer og korrigeres innen den tildelte økonomiske rammen. Virksomheten Skole rapporterer om et periodisert merforbruk på 1,7 mill kr, men det er likevel forventet en drift i balanse for 2017. Virksomheten Larvik læringssenter leverer et positivt resultat på 1,4 mill kr per første kvartal. Dette er først og fremst knyttet til høyere inntekter enn forventet i første kvartal, men årsprognosen er forventet i balanse. Virksomheten Kultur, idrett og fritid samt Stab kultur og oppvekst rapporterer begge om en drift i balanse per første kvartal.

Deler av Frostvedt skole er vedtatt revet og deler av skolen står uten aktivitet etter at Fagerli skole er tatt i bruk. Rådmannen foreslår nå å ta i bruk de tomme lokalene til kontor/base for PP-tjenesten. I dag er PP-tjenesten lokalisert til Feyersgate i sentrum. Dette er ingen optimal plassering for denne tjenesten som ved

en flytting vil få beliggenhet sammen med Frøy skole og videre få løst parkeringsproblemene knyttet til ansatte og besøkende. Dette er positivt for PP-tjenesten og vil gi bedre arbeidsforhold med større plass og en mer optimal beliggenhet.

Ved en flytting vil dagens lokaler bli overtatt av barnevernstjenesten. Barnevernet er i dag lokalisert delvis i andre og delvis i tredje etasje i Feyersgate 7. Lokalene tilfredsstillende ikke de kravene som må stilles til en tjeneste av denne typen. Det er bl.a. slik i dag at mange kontorer deles av flere saksbehandlere i barnevernet. Dette fører til en lite tilfredsstillende arbeidssituasjon fordi saksbehandlernes samtaler med barn, foreldre og andre faginstanser ofte skjer på en måte der kravene til personvern og anonymitet ikke er godt nok ivaretatt. Ved å ta i bruk lokalene til PP-tjenesten i 3. etasje i Feyersgate vil barnevernet kunne fjerne en del av den problematikken som i dag er der i forhold til personvern og anonymitet.

Ved en flytting av PP-tjenesten til Frostvedt vil barnevernet flytte inn i PP-tjenestens tidligere lokaler og en del av Barnevernets lokaler vil bli frigjort. Dette gir en ytterligere positiv effekt i Feyersgate fordi noen andre administrative funksjoner da vil kunne overta deler av barnevernets lokaler. Det er pr i dag betydelige utfordringer knyttet til plasseringen av de ansatte i bl.a. sentraladministrasjonen. Det fysiske arbeidsmiljøet er enkelte steder slik at det nærmer seg grensen for hva som er forsvarlig i forhold til et daglig arbeidsmiljø. Dette er heller ikke optimalt i forhold til produktiviteten, noe som blir poengtert av mange ansatte i medarbeidersamtalene. Vi har også eksempler på kandidater som i ansettelsesprosessen uttrykker skepsis til kommunen som arbeidsgiver fordi de fysiske arbeidsbetingelsene som tilbys ikke oppfattes som akseptable etter dagens mål.

Rådmannens forslag fremmes med utgangspunkt både i de positive effektene dette vil ha for PP-tjenesten og de positive følgeeffektene en flytting vil ha for barnevernet og videre for enkelte deler av den øvrige administrative bemanningen som i dag er lokalisert til Feyersgate 7. Det er har også positive effekter i seg selv at tomme lokaler tas i bruk. Bruk hindrer forfall og sammen med Frøy skole blir PP-tjenesten et sentrum for denne typen tjenester i kommunen. En klargjøring/oppussing av lokalene ved Frostvedt skole kan gjøres innenfor en forholdsvis beskjeden kostnadsramme. Eiendom har anslått kostnadene ved oppussing av ca 20 kontorer, felleslokaler og besøksfasiliteter til å være på ca 3 mill kr. Kostnadene til denne flyttingen foreslås dekket over de ekstraordinære midlene som ble bevilget til vedlikehold gjennom kommunestyrets disponering av det regnskapsmessige overskuddet for 2016. Ved å vedlikeholde lokalene på Frostvedt og i tillegg ta disse i bruk oppnås etter rådmannens vurdering en rekke fordeler.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Flere over 16 år skal ha høyere utdanning og faglig kompetanse	Tjenesteområdet har et helhetlig fokus på at flere over 16 år skal ha faglig kompetanse og det jobbes med dette på flere ulike nivåer. Sikre god omsorg og helse for barn og unge er en av de viktigste enkeltfaktorene for å forhindre frafall i skolen og vektlegges en tidlig innsats med kraftfulle tiltak for å forhindre problemer i skolealder. Barnehagene har fokus på språk- og sosial kompetanse, at barna skal lære seg å bli gode medmennesker og at de fra tidlig alder lærer seg å tilegne seg kunnskap. Det er etablert en LOS funksjon som gjennom koordinering av hjelpeinstanser skal sikre at barn og unge som har falt ut, eller står i fare for å falle ut av ordinær skole, skal fullføre grunnskole og videregående. Oppfølging av unge i boliger og bofellesskap har et helhetlig fokus på gjennomføring av skole og gode skolerestater. Barnevern barn som mottar ettervern får støtte til å fullføre videregående skole og ta høyere utdanning. Elever fra Larvikskolen som gikk ut av 10. klasse våren 2016 hadde gjennomsnittlig 41,47 grunnskolepoeng. Resultatene elevene tok med seg ut av Larvikskolen gir godt grunnlag for videre utdanning og yrkesliv. Larvik ligger over landsgjennomsnittet og har hatt en meget positiv utvikling de siste årene. Dette viser kvalitet i skolen og er et resultat av målrettet arbeid over flere år.

Målsetting

Status måloppnåelse

	Flyktninger og asylsøkere mellom 16 og 20 år får et tilbud om plass i kombinasjonsklassen (KK-klassen) på Thor Heyerdahl for en innføring før de begynner på vanlig videregående løp. Etter flere års drift av KK-klassen viser erfaringene at målgruppen fullfører videregående, og at det nesten ikke er frafall (kun 1-2 elever pr år.) Dette fører til at de aller fleste elevene fortsetter med høyere utdanning. Larvik kulturskole har utarbeidet en lokal fagplan med utgangspunkt i den nye nasjonale rammeplanen for kulturskoler: «Mangfold og fordypning» som bidrar til økt faglig kompetanse i estetiske fag med store synergier til basisfagene. Det jobbes systematisk med å styrke kulturskolen som en sosial møteplass. Dette gjøres gjennom økt fokusering på ensembler og gruppeundervisning. Videre så bidrar virksomheten Kultur, idrett og fritid til viktig tilførsel av faglig og sosial kompetanse som grunnlag for et trygge og gode oppvekstvilkår i Larvik.
I 2020 skal andelen barn og unge med psykiske lidelser og symptomer reduseres	Kultur og oppvekst jobber målrettet med at barn og unge med psykiske lidelser og symptomer reduseres innen 2020 med en rekke tiltak. Det har vært gjennomført flere kompetansehevingstiltak i tjenesteområdet. Blant annet så har barnehagens ansatte fått opplæring i profesjonell relasjonskompetanse med fokus på å bygge gode relasjoner mellom voksne og barn og innen temaet "stille barn". Sistnevnte er en gruppe barn som står i risiko for relasjonell og emosjonell skjevutvikling, eksempelvis angst og depresjon. Formålet med kompetansehevingen er å øke bevissthet og forståelse rundt stille barn og hvordan møte og ivareta dem. Barne- og ungdomstjenesten er i gang med å innføre metoder som fremmer barn og unges tilhørighet, identitet og myndiggjøring gjennom å bidra til at barn og unge får et språk for følelser og seksualitet som for eksempel psykologisk førstehjelp. Dette er grunnleggende for barn og unges affektbevissthet som gjør dem i stand til å regulere følelser men også søke hjelp tidlig når det er behov. Videre så vektlegges metoder som mobiliserer barn og unges familie, slekt og utvidet nettverk ved å systematisk gjøre bruk av familieråd og andre nettverksmetoder. Skole gjennomfører programmet "psykologisk førstehjelp" på flere trinn i grunnskolen og Helsesøster skal i løpet av året gjennomgå programmet i skolens personalgrupper. Det har også blitt startet opp en barnehageversjonen av Psykologisk Førstehjelp; Grønne tanker – Glade barn, som er en metode for tematisering av hverdagslige tanker og følelser. Effekten av regelmessig fysisk aktivitet som forebygging- og behandlingsmetode er vitenskapelig godt dokumentert ved enkelte former for psykiske problemer og lidelser. Virksomheten Kultur, idrett og fritid bidrar med lavterskel tilbud innen fysisk for barn og unge i Larvik aktivitet via «Aktiv Larvik.»
Mobbing og opplevd ensomhet blant barn og unge reduseres innen 2020	Kultur og oppvekst jobber med tiltak som sikrer et inkluderende oppvekstmiljø uten mobbing og trakassering. Spesielt nevnes VIS - Vennskap, Inkludering og Sosial kompetanse, et prosjekt som skal arbeide for at alle barn og unge blir inkludert og føler seg verdsatt. Det arbeides kontinuerlig og forankret i VIS med å redusere mobbing og opplevd ensomhet i skole og barnehager. Det jobbes også med å etablere et systematisk samarbeid med lag og organisasjoner for å sikre deltakelse og inkludering i tråd med VIS prosjektet. Larvik kulturskole jobber med å styrke skolen som en sosial møteplass gjennom økt fokusering på ensembler og gruppeundervisning. Tjenesteområdet har også etablert et eget beredskapsteam mot mobbing. Barne- og ungdomstjenesten reduserer ensomhet ved å samarbeide med barn og unge, deres familie, slekt og utvidede nettverk for å sikre medvirkning, innflytelse og utnyttelse av ressurser og kompetanse som igjen vil styrke opplevelsen av tilhørighet og mestring. Barn og unge skal oppleve at deres følelsesmessige identitet blir støttet. Det gjelder blant annet krysskulturell-, religiøs- og kjønnsidentitet. Det tilbys også foreldrestøttende tiltak etter behov.
Sikre trygge og gode oppvekst- og levkår for barn og unge	Tjenesteområdet har en overordnet plan for helhetlig oppvekst som skal sikre gode oppvekst- og levkår for barn og unge. Alle virksomhetene har planer som er knyttet opp mot denne,

Målsetting**Status måloppnåelse**

---

noe som sikrer en helhetlig og samordnet innsats. Sikre trygge og gode oppvekst- og levekår for barn og unge er hovedmålet for all aktivitet som foregår i Barne- og ungdomstjenestene. Det er et fokus på helheten rundt barn og unge og deres nettverk. Det legges også vekt på en tidlig og samordnet innsats og tett oppfølging av familier med stort hjelpebehov for barn i aldergruppen 0-3 år ved å videreutvikle programmet Trygg start.

Virksomhet skole følger opp ambisjonene til plan for helhetlig oppvekst med å implementere planene Kvalitet i skolen og Kvalitet i SFO hvor det vektlegges et trygt skolemiljø for alle elever med fokus på læring og mestring. Barnehage har også utarbeidet eget planverk i tråd med den overordnede strategien og planen Kvalitet i barnehagen ble vedtatt i KST 057/17. Plan for helhetlig oppvekst følges opp, med særlig fokus på helsefremmende arbeid.

I tillegg til dette så jobbes det med å styrke samarbeidet mellom NAV, Kultur og oppvekst og Helse og omsorgstjenestene om tiltak for ungdom i fare for utvikling av psykiske helseproblemer og /eller rusproblemer. Det lages samarbeidsstrukturer som sikrer at barn og unge deltar i fysisk aktivitet over tid samt spres kunnskap om sunt kosthold og legge til rette for sunne valg på de arenaene der barn og unge oppholder seg. Kultur, idrett og fritid følger også opp det overordnede planverket ved å jobbe med å skape gode møteplasser og kultur- og fritidstilbud med rom for samvær, utfoldelse og vennskap.

Skole

Virksomheten består av

- 10 barneskoler
- 4 barne- og ungdomsskoler
- 4 ungdomsskoler
- Verdensmesteren (introduksjonstilbud for minoritetsspråklige barn i grunnskolealder)
- 14 Skole Fritidsordninger (SFO) knyttet til skoler med barnetrinn
- Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT)
- Fellesområde for grunnskole

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
01-Skole	Netto	118 895	120 612	-1 717	-1,4 %	469 202	0
Sum	Netto	118 895	120 612	-1 717	-1,4 %	469 202	0

Skole

Virksomheten videreførte i 2017 fokus på veiledning til avdelingslederne, for å øke deres kompetanse i budsjettplanlegging og eierskap til egne budsjetter. Omstilling med stor andel av budsjetter til lønnskostnader, tar likevel tid. Flere skoler hadde i 2016 store utfordringer med å overholde sine budsjetter, men dette er under kontroll for 2017. Virksomheten fortsetter sin høye fokus på veiledning og balanse. Status pr 1. kvartal er et periodisert merforbruk på totalt 1,7 mill kr for Skole og SFO, men dette vil korrigere seg inn i løpet av året. Det forventes ikke overskridelse på total rammen for virksomheten.

SFO

SFO skal være foreldrefinansiert. Foreldreinntektene til SFO fordeles ut til SFO enhetene i sin helhet. Alle kostnader til graderte satser, søskenmoderasjon, og særskilte behov er kommunal kostnad. Mellomværende, mellom tildelte kommunale midler og faktiske kostnader 2,25 mill kr, ble i 2016 dekket av grunnskolenes ramme. Det er også i 2017 en utfordring at disse kostnadene til kommunens sosiale profil i sin helhet dekkes av grunnskolenes ramme.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Ledelse i skolen	Ledelse av endring: 22 teamledere skal videreføre studiet med ytterligere 15 studiepoeng i «Ledelse av endring», med oppstart i mai. Kommunenes Sentralforbund (KS) finansierer 75 % av studieavgiften. Hovedmålet med lederutvikling for teamledere, er å øke elevens læring. Ledelse av læring: Skoleeier og skolens ledergruppe vil videreføre oppfølging av hovedområdene i «Ledelse av læring». Felles planleggingsdag i august, avdelingsledermøter og høstens ledersamling for skole har implementering av arbeidsmåter i «Ledelse av læring» som tema. I skoleeiers skolevurdering vil skoleledelsens oppfølging være et av temaene. Målet for lederutdanningen er at teamledere tilegner seg kompetanse på ferdigheter knyttet til ledelse av læring i skolen. Lederutviklingen har til hensikt at teamledere skal øke sin ledelseskapasitet, har god og effektiv kommunikasjon og samarbeid i lederrollen i teamet og bygger kapasitet for forbedring og utvikling i skolen.
Innsatsområde 3: Vennskap, inkludering og sosial kompetanse (VIS)	Larvikskolen forebygger mobbing og krenkende atferd med tydelige holdninger og standardiserte rutiner når mobbing og/eller krenkende atferd oppdages. Det er nulltoleranse mot mobbing. Det jobbes hele tiden med fokus på økt kompetanse og gode, forebyggende holdninger og handlinger ute i skolene. Flere skoler har gjennomført kurs i nettvett med elever og foreldre. Arbeid med oppfølging av tiltak i handlingsplanen for et godt psykososialt skolemiljø er gjennomført. Forberedelseskjema for foreldrene til foreldresamtalen er endret. Det er påført to nye punkter om trivsel og tilhørighet/venner. Rektorene på barneskolene og teamleder 1.- 4.trinn har fått opplæring av bruken av kartleggingsverktøyet Spekter. Hedrum barneskole og Kvelde skole er deltagere i et nytt Læringsmiljøprosjekt i regi av Utdanningsdirektoratet. Dette er kunnskap som skoleeier vil overføre også til de andre skolene i Larvik.
Innsatsområde 4: Realfagskommune	Ny leder for realfagsprosjektet er ansatt. Nettverksamlinger er videreført og det er gjennomført kompetanseheving hos deltagende skoler og barnehager i prosjektet. Det er gjennomført en samling med deltagere fra barnehage til videregående skole med kompetanseheving fra Matematikksenteret i Trondheim med utgangspunkt i Regional plan for helhetlig opplæringsløp. Her er fylkeskommunen inne med veiledning. Det er også etablert et profesjonsnettverk i matematikk med lærere fra barnehage til videregående skole. Flere lærere har meldt seg på videreutdanning i matematikk, 30 studiepoeng med start høsten 2017. Farris naturskole har startet med undervisning i praktisk matematikk for skoler som legger inn en undervisningsdag på naturskolen.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elever i Larvikskolen opplever at vurdering av prestasjoner og arbeid brukes som grunnlag for videre læring og for å utvikle kompetanse.	Alle skoler i Larvik har grønt nivå på indikatoren for vurdering (PULS), noe som betyr at man har tilfredsstillende oppfølging av vurderingsforskriften.	Grønn	Grønn	Grønn	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 5. trinn engelsk har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	33,6 %	28,6 %	26,7 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 5. trinn lesing har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	32,6 %	27,6 %	32,9 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 5. trinn regning har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	29,2 %	24,2 %	28,5 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 8. trinn engelsk har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	13,6 %	8,6 %	10,2 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 8. trinn lesing har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	10,5 %	5,5 %	8,1 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 8. trinn regning har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	12,7 %	7,7 %	7,4 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 9. trinn lesing har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	6,3 %	1,3 %	8,2 %	
Innsatsområde 1: Økt læring med digitale verktøy	Elevenes resultater på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk har progresjon.	Nasjonale prøver på 9. trinn regning har 5 prosentpoeng færre elever på laveste mestringsnivå.	7,1 %	2,1 %	7,3 %	
Innsatsområde 3: Vennskap, inkludering og sosial kompetanse (VIS)	Elever i Larvikskolen trives på skolen og opplever trygghet og sosial tilhørighet.	Alle skoler i Larvik har grønt nivå på indikatoren for trivsel (PULS), noe som	Grønn	Grønn	Grønn	

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
		betyr at man har tilfredsstillende oppfølging av læringsmiljøet.				

Status økonomiplantiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Skole. SIKT 3 drift	0	0	0	I arbeid	🟢	
Nye tiltak	KST 280/16 Skole. Økt antall lærere ungdomstrinn	523	523	0	I arbeid	🟢	
Nye tiltak	Statsbudsjett 2017: Ny naturfagstime (helårsvirkning)	963	963	0	Ferdig	🟢	
Nye tiltak	Statsbudsjett 2017: Tidlig innsats skole 2017	1 195	1 195	0	Ferdig	🟢	
Nye tiltak	Strat.dok. 2017-2020 Grunnskole SIKT 3 - Drift	3 000	3 000	0	I arbeid	🟢	
Sum nye tiltak		5 681	5 681	0			

Alle tiltak i økonomiplan er implementert i virksomhetens budsjetttramme, og fordelt til avdelingene.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	2,53 %	5,58 %	8,11 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	2,53 %	5,58 %	8,11 %

Sykefraværet på skole i 1. kvartal er 2,53 % på korttidsfravær og 5,58 % på langtidsfravær. Samlet er fraværet på 8,11 %. Fraværet på skole representerer 21 avdelinger og det er forskjeller mellom avdelingene. Skolene følger opp sine ansatte i henhold til rutiner ved sykefravær. Skole har etablert et samarbeid med HR og spesiell oppfølging i enkelte tilfeller. Dette tiltaket fra HR er nytt og en ressurs skole ser stor nytte i.

Barnehage

Virksomheten består av

- 16 kommunale barnehager
- Tilskudd til 21 ikke- kommunale barnehager

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
02-Barnehage	Netto	67 047	71 873	-4 826	-7,2 %	282 102	-5 990
Sum	Netto	67 047	71 873	-4 826	-7,2 %	282 102	-5 990

Kommunale barnehager

Virksomheten videreførte i 2017 fokus på veiledning til avdelingslederne, for å øke deres kompetanse i budsjettplanlegging og eierskap til egne budsjetter. Status på nåværende tidspunkt tilsier at budsjettet til de kommunale barnehagene vil balansere i 2017.

Tilskudd til private barnehager

Tilskudd til private barnehager estimeres i oktober, før rammene for strategidokumentet skal avklares. Da beregnes budsjett for tilskudd etter beste estimat på antall barn, og andre kjente faktorer. Det er årlig store endringer i tildelt budsjett for tilskudd til private barnehager. I strategidokument for 2017-2020 utgjorde reduksjon i budsjett til tilskudd 2,5 mill kr. I februar 2017, da faktiske enkeltvedtak om tilskudd ble fattet, ble det meldt om forventet merforbruk 6 mill kr. Det skulle derfor ikke vært en reduksjon i budsjettet med 2,5 mill kr, men en økning på 4 mill kr. Virksomheten melder om store utfordringer knyttet til å dekke opp forventet merforbruk i private barnehager gjennom redusert budsjett til kommunale barnehager.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: De yngste i barnehagen	Det har vært avholdt kurskvelder for ansatte i både private og kommunale barnehager, med temaene: «Profesjonell relasjonskompetanse». Gode relasjoner mellom voksne og barn oppstår ikke i forbifarten, det krever at de voksne er sensitive og forstår betydningen av positive følelser, og kan uttrykke disse følelsene gjennom engasjement, anerkjennelse og glede, spill – relasjon; emosjonell og atferdsmessig støtte. «Stille barn». De blir ofte oversett i en hektisk hverdag i barnehagen. Deres innadvendte og lite selvhverdende atferd fører til at de ikke blir lagt merke til, og de kan selv også avvise andre til tross for behovet for å bli sett og anerkjent. Stille barn står i risiko for relasjonell og emosjonell skjevutvikling, eksempelvis angst og depresjon. Formålet med kompetansehevingen er å øke bevissthet og forståelse rundt stille barn og hvordan møte og ivareta dem.
Innsatsområde 2: VIS vennskap, inkludering og sosial kompetanse	VIS er et av hovedtemaene i barnehagen; Vennskap, Inkludering og Sosial kompetanse. I vårhalvåret har det vært fokus på «Å snakke med barn om følelser». Følelser er hensiktsmessige signaler på hva som er bra eller dårlig for barna her og nå. Hvordan barn lærer å forholde seg til egne og andres følelser påvirker hvordan de håndterer dagligdagse hendelser nå og senere. Barn i barnehagen lærer hele tiden, og er avhengig av trygge voksne for å lære å forholde seg til sine egne følelser. Det har blitt startet opp med barnehageversjonen av Psykologisk Førstehjelp; Grønne tanker – Glade barn, som er en metode for tematisering av hverdagslige tanker og følelser i samlingsstund med alle/noen barn. Det gjøres forberedelser til Bøkeskogdagen som er et samarbeidsprosjekt mellom barnehage, skole og Kulturskolen.
Innsatsområde 3: Tett på realfag og teknologi	Solstad barnehage, Helgeroa barnehage, Fagerli barnehage, og Sentrumssatellitten barnehage er med i prosjektet realfagskommune sammen med flere av kommunens skoler. Barnehagene er ivrig opptatt i prosjektet og alle barna i barnehagene er involvert. De arbeider med alle deler av realfaget, altså både matematikk, naturfag, kjemi og fysikk. Barnehagene deltar i samlinger og nettverk og felles kompetanseheving sammen med skolene i prosjektet. Alle 5 åringene i de kommunale barnehagene har/skal i løpet av vårhalvåret være 4 dager i PI parken for å oppleve mer realfag. Dette har vært både et spennende og lærerikt samarbeid mellom kommunen og iFokus som barn og voksne i barnehagene har hatt stort utbytte av.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: De yngste i barnehagen	Barn starter tidligere i barnehage enn før og det er viktig at de voksne har spesiell kompetanse på barnas utvikling og spesielle behov.	Alle ansatte som arbeider med de yngste i barnehagen skal gjennomføre en kursrekke på tre kvelder .	60,0 %	80,0 %	100,0 %	Det har vært avholdt kurskvelder i 2 omganger. Alle ansatte har hatt mulighet til å delta.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	3,50 %	7,78 %	11,28 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	3,50 %	7,78 %	11,28 %

Sykefraværet i virksomhetsområdet barnehage er fremdeles svært høyt. Særlig gjelder dette langtidsfraværet som ligger på 7,78 %. Dette til tross for at ledergruppa barnehage har et spesielt fokus på å redusere sykefraværet. Barnehagene er en kvinnedominert arbeidsplass og kvinner har generelt et mye høyere sykefravær enn menn. Sykefraværet ligger omtrent likt med landsgjennomsnittet for barnehagesektoren.

Virksomheten vil fremdeles sammen med NAV ha et sterkt fokus på reduksjon av fraværet. Et så høyt fravær i enkeltbarnehager reduserer kvaliteten på de tjenestene som ytes og det går også utover de som er på jobb.

Barne- og ungdomstjenester

Virksomheten består av

- Jordmortjeneste
- Helsestasjonstjeneste, 0 – 5 år
- Skolehelsetjeneste i barneskoler, ungdomsskoler og videregående skole
- Helsestasjon for ungdom, 13 – 23 år
- Åpen barnehage
- Smittevern
- Home-Start familiekontakten Larvik
- Psykologtjenester
- Mødregrupper
- Barneverntjeneste – tjenester til barn og unge i hjemmet, 0 – 18 år
- Barneverntjeneste – tjenester til barn og unge utenfor hjemmet, 0 – 18 år
- Barneverntjeneste – tjenester til ungdom i ettervern, 18 - 23 år
- Gyda ressurscenter med Lille Gyda
- Boliger til enslige mindreårige flyktninger (15 - 18 år)
- Vertskommune for barneverntjenester i Lardal kommune

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
03-Barne- og ungdomstjenester	Netto	39 661	41 771	-2 110	-5,3 %	106 769	0
Sum	Netto	39 661	41 771	-2 110	-5,3 %	106 769	0

Virksomheten Barne- og ungdomstjenester har pr 1. kvartal et periodisert merforbruk på 2,1 mill kr. Dette er ikke et reelt merforbruk da avviket er knyttet til periodisering av budsjettet. Avviket korrigeres innen den tildelte økonomiske rammen og ved en mer presis periodisering av inntekter og kostnader. Justert for dette så rapporterer virksomheten samlet sett å holde budsjettrammen for 2017. Det er noe usikkerhet knyttet til barneverntjenesten. Per 1. kvartal har avdelingen noe lavere kostnader knyttet til omsorgsovertagelser enn budsjettert, men barneverntjenesten vil fortsatt holde fokus på kostnadsbesparende tiltak. Avdeling Gyda ressurscenter rapporterer om en balansert drift og vil holde rammen for 2017. Avdeling bolig for enslig mindreårige flyktninger rapporterer også om en drift i balanse. På grunn av en omlegging av statlige refusjon og tilskuddsordninger er det forventet høyere inntekter i 2017 enn foregående år. Helsetjenester og familiesenter har en drift i balanse, men rapporterer om noe underforbruk knyttet til vakante helsesøsterstillinger. Det jobbes med å rekruttere til disse. Psykologtjenester og selektive tiltak rapporterer å holde rammen for 2017.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Fremme barn og unges psykiske helse.	Det gjennomføres kompetanseheving (PYK) i barnevernstjeneste på foreldreveiledning hos ressursvake foreldre. Virksomheten har økt fokus om tiltak og å informere om fritidsaktivitet som igjen vil fremme barns psykiske helse. Søkt midler til "barn som pårørende" grupper. Det er satt i gang en arbeidsgruppe for å kartlegge psykisk helse og traume i barneverntjenesten. Barne- og ungdomstjenesten har lagt inn rutiner for å sikre at barnets stemme kommer tydelig frem. Ungdata ved ungdomsskolene viser en negativ utvikling sett opp mot barn og unges psykiske helse. Tiltak på dette innsatsområde må virke over tid før vi kan se effekt. Resultatene fra Ungdata undersøkelsen for de videregående skolene er ikke publisert ennå.
Innsatsområde 4: Identifisere tidstyver (Lean)	Det er planlagt flere Lean prosesser for å identifisere tidstyver i Barne og ungdomstjenesten. Noen er gjennomført, men det gjenstår fortsatt noen prosesser pr. 1. kvartal.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Fremme barn og unges psykiske helse.	Reduksjon i andel unge med depressivt stemningsleie.	Andel unge med depressivt stemningsleie (Ungdata)	14,0 %	12,0 %	17,0 %	I følge Ungdata for 2017 har andelen unge med depressivt stemningsleie økt.
Innsatsområde 2: Fremme barn og unges psykiske helse.	Reduksjon i andel unge som rapporterer på ensomhet.	Andel unge som rapporterer på ensomhet (Ungdata)	21,0 %	19,0 %	22,0 %	I følge Ungdata for 2017 har andelen unge som rapporterer om ensomhet gått opp.
Innsatsområde 3: Samarbeid med utvidede nettverk	Familieråd i familiesentrene (FIF) med reflekterende team som metode benyttes ved sammensatt problematikk hvor mål og tiltak er uklart.	Antall familieråd (FIF) pr år	0	60	31	Det er gjennomført 31 familierådsråd på rapporteringstidspunktet.
Innsatsområde 3: Samarbeid med utvidede nettverk	Familieråd benytte som metode for å sikre medvirkning og samarbeid med barn og unges familie og sosiale nettverk.	Antall familieråd i Barne- og ungdomstjenester.	9	15	14	Det er startet opp 6 familieråd i barneverntjensten. 2 familieråd i FS 6 nettverksmøter i barneverntjenester. Totalt 14 nettverksmøter.
Innsatsområde 3: Samarbeid med utvidede nettverk	Startmøter benyttes som metode for å sikre medvirkning og effektivitet i undersøkelsessaker i barneverntjenesten.	Antall startmøter i barneverntjeneste n pr. år.	90	95	26	Det er gjennomført 26 startmøter så langt i år. Ligger an til å nå årsmålet men må ta høyde for ferieavvikling.
Innsatsområde 4: Identifisere tidstyver (Lean)	Helseundersøkelser i helsestasjonen er et tilbud til alle barn.	Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	93	94		Skal i gang med Leanprosess innen 1.september

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 4: Identifisere tidstyver (Lean)	Barneverntjenesten løses sine oppgaver innen lovpålagt frist.	Antall fristbrudd i barneverntjenesten (BLD)	9	5	3	Det er kjøpt inn bærbare PC-er for å effektivisere dokumentasjon ved å kunne skrive direkte inn i fagsystem. Effektivisering av samhandlingsrutiner mellom team. Opplæring i fagsystemet for mer effektiv bruk. Forventet effekt i 2018. Gjennomføre Leanprosess på merkantil.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 BUT. Home-Start 0,5 stilling	300	300	0	I		arbeid
Nye tiltak	KST 280/16 BUT. Barne- og ungdomsarbeid	500	500	0	I		arbeid
Sum nye tiltak		800	800	0			

Alle økonomiplan tiltak for virksomheten er iverksatt eller gjennomført.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,44 %	7,31 %	8,76 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,44 %	7,31 %	8,76 %

Barne- og ungdomstjenestene har et samlet sykefravær på 8,76 % hvor 1,44 % er korttidssykefravær og 7,31 % er knyttet til langtidsfravær. Det samlede sykefraværet vurderes som høyt spesielt i barnevernstjenesten og helse og familiesentrene.

Det har vært iverksatt flere ulike tiltak. Barnevernstjenesten har satt inn ekstra ressurser for å lette arbeidsbelastningen i en kortere periode. I tillegg til dette så gjennomføres det dialogmøter samt fokus på tilrettelegging der det er mulig.

Larvik læringscenter

Virksomheten består av

- Norskskolen
- Voksenopplæringa med Kombinasjonsklassen
- Verket

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
04-Larvik læringscenter	Netto	1 695	289	1 406	82,9 %	18 454	0
Sum	Netto	1 695	289	1 406	82,9 %	18 454	0

Larvik læringscenter (LLS) har samlet pr mars 2017 et positivt avvik på 1,4 mill kr. Lønnskostnadene er i tråd med periodisert budsjett. Det er merutgifter utover periodisert budsjett på drift utenom lønn . Dette skyldes i hovedsak at husleiekostnader på Voksenopplæringa for 2. kvartal er regnskapsført mars, mens det er budsjettert i april. I tillegg er det et avvik på utgifter i forbindelse med innføring av digital plattform i undervisningen på Norskskolen og Voksenopplæringa da hovedtyngden av innkjøp (Ipad m.m.) er gjort tidlig på året.

Inntektene er vesentlig høyere enn periodisert budsjett noe som i hovedsak skyldes pr. capita tilskudd for norskopplæring utbetalt i 1. kvartal. Det er usikkert hvordan inntektene blir ıla året. En mer treffsikker prognose vil kunne gis i løpet av halvårsrapporten.

Vurderingen er at LLS har kontroll på utgiftene. Når det gjelder inntektene er det mer usikkert. Foreløpig årsprognose er balanse.

Status målsettinger

Målsetting

Status måloppnåelse

Innsatsområde 1: Digital hver dag. En satsing på grunnleggende digitale ferdigheter i LLS

- Grunnleggende opplæring av ansatte er gjennomført

- Nødvendig oppjustering av infrastruktur er gjennomført

- I løpet av året vil alle deltakere bruke digitale verktøy i opplæringen

Innsatsområde 2: Styrke innsatsen for voksne som ikke er i arbeid eller utdanning

- Det er etablert nye kurs i grunnleggende ferdigheter på Voksenopplæringa

- Norskskolens tilbud utvides fortløpende på bakgrunn av etterspørsel.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: Styrke innsatsen for voksne som ikke er i arbeid eller utdanning	Redusere venteliste på Verket og sikre overgang til arbeid og utdanning for brukere av tjenesten.	Innmelding og registrering på tilbud på Verket.	60	40	60	Ventelistene på Verket er ikke redusert da lokalene i Kongegata 1 ikke gir rom for flere deltakere.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	0,59 %	2,83 %	3,43 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	0,59 %	2,83 %	3,43 %

Virksomheten har forholdsvis lavt sykefravær. Langtidsfraværet følges opp etter gjeldene rutiner.

Kultur, idrett og fritid

Virksomheten består av

- Bibliotek
- Kulturskole
- Idrett
- Fritid
- Kulturavdeling

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
05-Kultur, idrett og fritid	Netto	23 333	23 319	14	0,1 %	68 685	0
Sum	Netto	23 333	23 319	14	0,1 %	68 685	0

Virksomheten Kultur, idrett og fritid rapporterer samlet sett å holde budsjettrammen for 2017. Kulturavdelingen forventer å holde tildelt økonomiske rammen, men rapporterer om noe høyere utgifter en budsjettert per 1. kvartal. Kulturskolen rapporterer om en drift i balanse og vil holde rammen for 2017. Biblioteket har hatt noen større innkjøp i perioden, men dette er i tråd med årsbudsjett og vil holde seg innenfor tildelt økonomiske ramme. Avdelingen idrett og fritid rapporterer om en drift i balanse.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Utvikling og implementering av tjenester	Kultur, idrett og fritid utvikler stadig nye tilbud som treffer godt i målgruppene. Det vektlegges tilbud både med faglig og sosialt fokus, med en kontekst der målgruppene opplever trygge og gode rammer. Flere av tilbudene som utvikles ligger på tvers av virksomhetsområdet slik at barn og ungdom blir introdusert for flere muligheter i forhold til interesse og motivasjon. Det er igangsatt flere kort- og langsiktige tiltak i forhold til målgruppene
Innsatsområde 3: Tilpassing av aktivitet og anlegg	Avdeling Idrett har fulgt opp Agnes vel og Stavern vel angående etablering av grusbane på Agnes samt treningspark på Kaken og oppstart bygging av nye Stavernhallen i samarbeid med Eiendom. Det er også startet et samarbeid om nytt frisbeegolf anlegg på Fagerli i samarbeid med Nanset IF .
Innsatsområde 5: Styrke lag og foreninger	Det er opprettet et anleggsfond med retningslinjer for søknader om kommunal garantier for idrettslag. Kulturavdelingen fordeler tilskuddsmidler til lag og foreninger og forsøker å imøtekomme nye foreninger med driftsmidler. Kulturavdelingen jobber for å tilrettelegge for flere arenaer for foreninger å delta på og vise seg frem.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 3: Tilpassing av aktivitet og anlegg	Sikre at aktivitet og anlegg er tilpasset de ulike grupperes behov og ønsker, særlig de som i dag driver lite idrett og friluftsliv.	Aktiv Larvik: Deltakere i ulike aktiviteter og alder.	100	150	120	Aktiv Larvik videreutvikler sitt konsept via prosjektmidler fra departementet. Nye aktiviteter har blitt lagt til i aktivitetskalenderen, og et samarbeid med blant annet NAV er opprettet.
Innsatsområde 5: Styrke lag og foreninger	Styrke frivillige lag og foreninger, utvikle organisasjonsform og øke aktivitet og deltagelse.	Økning i % av tilskuddsrammen til lag og foreninger. Utgangspunkt er 9,6 mill kr.	0,0 %	1,0 %	0,0 %	Tilskuddsrammen er den samme som foregående år.

Status økonomiplaniltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 KIF. Styrking handicapidretten	50	50	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd Tiki festival	80	80	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 262/16 ur. Fleksibel tilskuddsordning	100	100	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd Kaupang-prosjektet	100	100	0	Ferdig		
Nye tiltak	KST 280/16 Tilskudd Larvik Barokk	285	285	0	Ferdig		
Sum nye tiltak		615	615	0			

Alle økonomiplaniltak for virksomheten er igangsatt eller gjennomført.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,18 %	4,11 %	5,29 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,18 %	4,11 %	5,29 %

Sykefraværet i virksomheten for første kvartal er 5,3 prosent, noe som er lavt og på et tilfredsstillende nivå.

Stab Kultur og oppvekst

Virksomheten består av

- Barnehagemyndighet
- Funksjon for kvalitetssikring
- SLT-koordinator
- Rådgiver/Oppvekstkoordinator
- Beredskapsteam mot mobbing
- Barnetalsperson
- Økonomi team

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
06-Stab Kultur og oppvekst	Netto	1 150	1 085	65	5,6 %	4 290	0
Sum	Netto	1 150	1 085	65	5,6 %	4 290	0

Virksomheten Stab Kultur og oppvekst rapporterer å holde rammen for 2017. Regnskapet viser et mindre avvik fra periodisert budsjett. Det er noe lavere driftskostnader enn budsjettet per første kvartal, men driften sett under ett for året er i balanse.

Areal og teknikk

Tjenesteområdet består av

- Larvik Brannvesen
- Landbruk
- Arealplan
- KMT-Forvaltning
- KMT Øya
- Byggesak
- Geodata
- Stab areal og teknikk

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
51-Larvik Brannvesen	Netto	7 790	7 658	132	1,7 %	27 439	0
52-Landbruk	Netto	929	806	123	13,3 %	3 403	0
53-Arealplan	Netto	2 537	1 236	1 301	51,3 %	9 244	0
54-KMT-Forvaltning	Netto	-22 903	-28 118	5 215	22,8 %	-66 067	0
55-KMT Øya	Netto	10 780	7 652	3 127	29,0 %	33 919	0
56-Byggesak	Netto	503	-420	923	183,6 %	617	0
57-Geodata	Netto	1 198	-226	1 425	118,9 %	3 952	0
58-Stab areal og teknikk	Netto	1 847	1 120	727	39,4 %	6 860	0
Sum	Netto	2 682	-10 292	12 974	483,8 %	19 368	0

Areal og teknikk leverer en mengde tjenester til innbyggerne i Larvik hver dag. Situasjonen i første kvartal er at tjenestene leveres som planlagt og innenfor de frister som er satt. En del av virksomheten er å være i beredskap for å håndtere uforutsette situasjoner og holde infrastrukturen i orden.

Aktivitetsnivået i Areal og teknikk følges løpende opp i forhold til samlet økonomisk ramme for hele tjenesteområdet. Alle virksomhetene ligger svært godt an økonomisk etter første kvartal, se hver virksomhet for nærmere omtale.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Arealplan - Fullføre «Planer under arbeid»	Innsatsområdet refererer seg til den vedtatte kommunale planstrategien for perioden 2017 - 2020. 5 områdeplaner er i prosess. Områdeplan Kaupang har høyest framdrift og det forventes en vedtatt plan i løpet av året. Områdeplanen for Indre havn ligger på vent da planressursene er omdisponert til arbeidet med regulering av gjestehavna. Kommunedelplan for jernbanen Tønsberg - Farriseidet er startet opp. Planprogrammets høringsperiode er avsluttet. Rullering av bestemmelsene til kommuneplanens arealdel pågår. Ny begrenset høring knyttet til innsigelse til kontor langs E18. Forventer vedtak av bestemmelsene i september 2017.
Innsatsområde 1: Byggesak - Kvalitet saksbehandling	Det er i perioden gitt totalt 27 dispensasjoner, noe som er innenfor ønsket resultat.
Innsatsområde 1: Geodata - Oppmålingssaker	Fortsette utviklingen av effektive og forutsigbare prosesser for oppmålingsaker, adressetildelinger, seksjoneringer og leveranser til Infoland. Fokus på dialog og tempo. Under prosess.
Innsatsområde 1: KMT F - Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Arbeidet med rehabilitering følger planlagt fremdrift. De største prosjektene er: Solstad, Herregården - Karistranda, Ula, Brannvaktsgate, Nevlunghavn og Helgeroa.
Innsatsområde 1: KMT Øya - Forebygge oversvømmelser	Virksomheten arbeider med kartlegging av fareområder og flaskehals. Det er byttet bekkerist under Holmejordet veien og sjekkliste for rensing av bekkerister blir nitidig fulgt opp.
Innsatsområde 1: Landbruk - Frister saksbehandling	Statens frister for saksbehandling er overholdt.
Innsatsområde 1: Larvik Brannvesen - Samarbeid brannvesen	Brann og ulykkesberedskap på stasjonene Larvik, Sandefjord og Stokke utnyttes som en samlet ressurs for Larvik og Sandefjord.
Innsatsområde 1: Stab-støtte - Klima- og energiplan	Klima- og energiplanen ble vedtatt i KST 29.03.17 nesten fire måneder etter oppsatt plan. Tiltakene i planen er følgelig ikke igangsatt.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Arealplan - Fullføre «Planer under arbeid»	Rapportere kvartalsvis på den enkelte plans fremdrift og måloppnåelse.		0,0 %	100,0 %	50,0 %	Se beskrivelse under "Status målsettinger".
Innsatsområde 1: Byggesak - Kvalitet saksbehandling	Antall dispensasjoner skal i perioden reduseres til samme nivå som sammenlignbare kommuner.		200	150	27	Antall dispensasjoner ligger innenfor ønsket resultat for 2017.
Innsatsområde 1: Geodata - Oppmålingsaker	Overholde 16 ukers fristen for oppmålingsaker, 6 ukers fristen for krav om sammenslåing og seksjoneringssaker.		16	16	12	Oppnådd også for 6 ukers saker.
Innsatsområde 1: KMT F - Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Alle prøver av drikkevannet skal oppfylle krav til vannkvalitet. Utbygging og drift av avløpsvann skal ligge godt innenfor myndighetenes krav til fjerning av fosfor med minimum 90 %.		0,0 %	90,0 %	100,0 %	Alle prøver ligger innenfor gjeldende krav.
Innsatsområde 1: KMT Øya - Forebygge oversvømmelser	Alle kommunens om lag 15.000 veisluk skal tømmes og vedlikeholdes i løpet av perioden.		0	5 000	100	Sesongen er nettopp startet.
Innsatsområde 1: Landbruk - Frister saksbehandling	Alle søknader om produksjonstilskudd er behandlet innen statens fastsatte frister.		100,0 %	100,0 %	100,0 %	Det er behandlet 78 søknader. Søknadsfrist var 20. januar.
Innsatsområde 1: Larvik Brannvesen - Samarbeid brannvesen	Ferdigstille og implementere felles ROS for Larvik og Sandefjord ila 2017.		0,0 %	100,0 %	100,0 %	Det er utarbeidet risikoanalyser av hendelser.
Innsatsområde 1: Stab-støtte - Klima- og energiplan	Bevisstgjøre tjenesteområdene gjennom kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid innenfor temaplan Klima- og energi. Måles i antall igangsatte tiltak i handlingsprogrammet. Innen utgangen av 2017 skal 15 tiltak være igangsatt.		0	15	0	Planen ble vedtatt i KST 29.03.17 nesten fire måneder etter oppsatt plan. Tiltakene i planen er følgelig ikke igangsatt.

Larvik Brannvesen

Virksomheten består av

- Brann- og ulykkesberedskap
- Forebyggende brannvern og tilsyn
- Feiing av fyringsanlegg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
51-Larvik Brannvesen	Netto	7 790	7 658	132	1,7 %	27 439	0
Sum	Netto	7 790	7 658	132	1,7 %	27 439	0

Driftsbudsjett totalt sett ut mars er innenfor budsjett. Et merforbruk for feiertjenesten skyldes oppstartskostnader av tjenesten. Dette forventes å jevne seg ut i løpet av året. Beredskapsavdelingen, forebyggende avdeling og alarmsentralen er innenfor budsjett.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samarbeid brannvesen	Brann og ulykkesberedskap på stasjonene Larvik, Sandefjord og Stokke utnyttes som en samlet ressurs for Larvik og Sandefjord.
Innsatsområde 2: Forebyggende brannvern	Arbeid opp mot utsatte grupper prioriteres. Det er etablert arbeidsgruppe sammen med Helse og omsorgssektoren som vurderer risikoreduserende tiltak.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Samarbeid brannvesen	Ferdigstille og implementere felles ROS for Larvik og Sandefjord ila 2017.		0,0 %	100,0 %	100,0 %	Det er utarbeidet risikoanalyser av hendelser
Innsatsområde 2: Forebyggende brannvern	Etablere eget kompetansemiljø for feiing og boligtilsyn innen 2018.		50,0 %	80,0 %	80,0 %	3 nye feiere er ansatt slik at avdelingen feiing og boligtilsyn totalt har 5 ansatte.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 259/16 Brannvesenet. Dykkerberedskap	1 460	1 460	0	Ikke startet		
Sum nye tiltak		1 460	1 460	0			

Alle tiltak er lagt inn i virksomhetens ramme.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	0,58 %	2,45 %	3,04 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	0,58 %	2,45 %	3,04 %

Sykefraværet er lavt. Langtidssykefraværet følges opp etter gjeldene rutiner.

Landbruk

Virksomheten består av

- Lovforvaltning
- Tilskuddsforvaltning
- Tjenesteyting
- Viltforvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
52-Landbruk	Netto	929	806	123	13,3 %	3 403	0
Sum	Netto	929	806	123	13,3 %	3 403	0

Landbruk, viltforvaltning og viltfond - innenfor budsjett og i henhold til oppsatte planer.

Regnskapet viser ingen avvik som krever spesiell oppmerksomhet. På årsbasis vurderes regnskapet å ville gå med et lite overskudd.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Frister saksbehandling	Statens frister for saksbehandling er overholdt.
Innsatsområde 2: Økt bruk av SMIL-ordningen	I forhold til tidligere år er det kommet inn søknader som gjør det mulig å nå målet om økt bruk av SMIL-ordningen.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Frister saksbehandling	Alle søknader om produksjonstilskudd er behandlet innen statens fastsatte frister.		100,0 %	100,0 %	100,0 %	Det er behandlet 78 søknader. Søknadsfrist var 20. januar.
Innsatsområde 2: Økt bruk av SMIL-ordningen	Øke innvilgningen av SMIL-tilskudd med ca 10 % per år. I 2016 ble det innvilget kr 500 000.	Tilskudd etter søknad.	500 000	550 000	78 852	Det er behandlet 5 søknader. Søknadene behandles fortløpende.

Arealplan

Virksomheten består av

- Utarbeidelse av kommunens arealplaner med tilhørende utredninger
- Behandling av private planforslag
- Utarbeidelse og behandling av områdeplaner og detaljerte reguleringsplaner

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
53-Arealplan	Netto	2 537	1 236	1 301	51,3 %	9 244	0
Sum	Netto	2 537	1 236	1 301	51,3 %	9 244	0

Arealplan, detaljplanlegging ligger noe under periodisert budsjett med hensyn til lønn, 95,7 %. Andre utgifter ligger også under periodisert budsjett, 54,8 %. Inntektsmålet pr. mnd. for detaljplanlegging er kr. 117.000,-. Ved utgangen av mars har virksomheten fått inn kr. 1.665.000,- i gebyrinntekter. Vi har da allerede nådd inntektsmålet for året som er 1 400 000 kr.

Anslått årsprognose gebyrinntekter på detaljplanlegging er 2,0 mill. kr.

Prosjektene på planavdelingen:

Martineåsen/Tenvik (prosjekt 08126):

Lønnsmidler kr. 800.000,- er bevilget i 2017.

Kr. 610.000,- er i tillegg overført fra 2016.

Prosjektet løper ut 2017 og midlene skal også benyttes inn i arbeidet med områdeplanen for Tenvik boligområde.

Indre havn (prosjekt 07756):

Lønnsmidler kr. 800.000,- er bevilget i 2017.

Kr. 870.000,- er i tillegg overført fra 2016 til 2017. Prosjektet løper til sommeren 2018.

Prosjektet har fått en tilleggsbevilgning i kommunestyrets sak 016/17 - 2.100.000,- til grunnundersøkelser i Indre havnebasseng. Dette er satt på investering og følger planlagt fremdriftsplan.

Sentrumsutvikling og høyder i Larvik sentrum (prosjekt 08427):

Kr. 100.000,- er overført fra 2016 til 2017. Midlene kommer fra Vestfold fylkeskommune. Midlene er brukt til gjennomføring av verksted med Gehl den 14.02.17. Videreføring av dette arbeidet pågår.

Grønnstruktur (prosjekt 08372):

Kr. 35.000,- er overført fra 2016 til 2017. Midlene kommer fra Fylkesmannen.

Bevaringsplan og byggeskikkveileder for Nevlunghavn (prosjekt 08344):

Kr. 10.000,- er overført fra 2016 - 2017. Midlene kommer fra Vestfold fylkeskommune. Utarbeidelsen av dokumentene er i slutfasen og det forventes klargjøring for trykking før sommeren.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Fullføre "Planer under arbeid"	Innsatsområdet refererer seg til den vedtatte kommunale planstrategien for perioden 2017 - 2020. 5 områdeplaner er i prosess. Områdeplan Kaupang har høyest framdrift og det forventes en vedtatt plan i løpet av året. Områdeplanen for Indre havn ligger på vent da planressursene er omdisponert til arbeidet med regulering av gjestehavna. Kommunedelplan for jernbanen Tønsberg - Farriseidet er startet opp. Planprogrammets høringsperiode er avsluttet. Rullering av bestemmelsene til kommuneplanens arealdel pågår. Ny begrenset høring knyttet til innsigelse til kontor langs E18. Forventer vedtak av bestemmelsene i september 2017.
Innsatsområde 2: Iverksette nye utredninger og planoppgaver	Det er ikke bevilget midler i 2017 til nye utredninger og planoppgaver. Det arbeides målrettet videre med reguleringsplanen for gjestehavn i Larvik Indre havn. Ubrukte midler overføres fra 2016. Arbeidet med utredning av høyder i Larvik sentrum skal startes opp.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Fullføre "Planer under arbeid"	Rapportere kvartalsvis på den enkelte plans fremdrift og måloppnåelse.		0,0 %	100,0 %	50,0 %	Se beskrivelsen under "Status målsettinger".
Innsatsområde 2: Iverksette nye utredninger og planoppgaver	Rapportere kvartalsvis på den enkelte oppgaves fremdrift og måloppnåelse.		0,0 %	100,0 %	0,0 %	Det er ikke bevilget midler til utredninger i 2017.
Innsatsområde 3: Planressurser	Rapportere på den enkelte plans fremdrift og hvilket vekstpotensial som ligger i planen.		0,0 %	100,0 %	0,0 %	Mangler ressurser.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	Martineåsen og Tenvik områdeplan.	800	800	0	I arbeid		
Nye tiltak	Indre Havn områdeplan	800	800	0	I arbeid		
Sum nye tiltak		1 600	1 600	0			

Alle tiltak er fordelt til virksomhetens rammer.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	2,68 %	0,00 %	2,68 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	2,68 %	0,00 %	2,68 %

Det er lavt sykefravær.

KMT-Forvaltning

Virksomheten består av

- Vann, avløp og renovasjon (VAR)
- Vei, trafikk
- Park og friområder
- Prosjekt

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
54-KMT- Forvaltning	Netto	-22 903	-28 118	5 215	22,8 %	-66 067	0
Sum	Netto	-22 903	-28 118	5 215	22,8 %	-66 067	0

Utgiftene er 5,9 mill kr mindre enn det periodiserte budsjettet. Inntektene er 0,7 mill kr mindre enn periodisert budsjett. Netto avvik blir da positivt med 5,2 mill kr etter de tre første månedene av 2017. Størst avvik i utgifter er det på VAR. Vann har 0,4 mill kr mindreforbruk, avløp 2,0 mill kr mindreforbruk og renovasjon 1,6 mill kr mindreforbruk.

Vei og park har et mindreforbruk i forhold til periodisert budsjett på 0,9 mill kr. Fellesområdene (administrasjon) har et mindreforbruk i forhold til periodisert budsjett på 0,1 mill kr.

Netto budsjettet innenfor vann har et negativt avvik på 2,1 mill kr som følge av at tidligere avsatte fondsmidler, som er budsjettet inn i 2017, ble brukt til å dekke underdekning i 2016. Renovasjon har et positivt avvik på 4,3 mill kr det meste av beløpet gjelder en ekstraordinær inntekt i januar på ca 2,5 mill kr. Begge avvikene vil bli foreslått justert i 2. kvartalsrapport. Det kan bli aktuelt øke vanngebyrene og redusere renovasjonsgebyrene i 2017.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Arbeidet med rehabilitering følger planlagt fremdrift. De største prosjektene er: Solstad, Herregården - Karistranda, Ula, Brannvaktsgate, Nevlunghavn og Helgeroa.
Innsatsområde 2: Trafikksikkerhet	Det største trafikksikkerhetstiltaket i 2017 er nytt fortau langs Gamle Stavernsvei forbi Lysheim barnehage. I tillegg til dette tiltaket gjennomføres det en rekke mindre tiltak som intensivlys, fartshumper o.l.
Innsatsområde 3: Ivaretagelse av lekeplasser	Lekeplass på Fagerli er ferdig etablert. Det er planlagt renovering av flere lekeplasser. Herunder nevnes spesielt lekeplassen Skolehaven i Nevlunghavn, som skal totalrenoveres i løpet av året i samarbeid med Nevlunghavn Vel. I tillegg jobbes det kontinuerlig med tilsyn/vedlikehold av alle lekeplassene der kommunen er grunneier.
Innsatsområde 4: Gjenvinningsgrad avfall	Foreligger ikke tall pr. 1. kvartal

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Rehabilitering vann- og avløpsledninger	Alle prøver av drikkevannet skal oppfylle krav til vannkvalitet. Utbygging og drift av avløpsvann skal ligge godt innenfor myndighetenes krav til fjerning av fosfor med minimum 90 %.		0,0 %	90,0 %	100,0 %	Alle prøver ligger innenfor gjeldende krav.
Innsatsområde 2: Trafikksikkerhet	Søke om tilskudd til og gjennomføre min. 2 trafikksikkerhetstiltak pr. år. Brøyting av gang- og sykkelveier skal skje ved 1 cm snø. Rydding og strøing skal intensiveres slik at det er trygg framkommelighet på prioriterte gang- og sykkelveier og fortau hele vinteren.		0	3	1	Ett større trafikksikkerhetstiltak på Gamle Stavernsvei gjennomføres i 2017. Fremkommeligheten har vært god på gang- og sykkelveiene i vinter.
Innsatsområde 3: Ivaretagelse av lekeplasser	Kontrollere minimum 50 lekeplasser pr år og oppgradere minimum 10 pr. år til godkjent standard. Dokumentasjon på standard og utført kontroll skal være samlet og søkbar i en egen database.		0	50	0	Sesongen for kontroll av lekeplassene starter etter 1. kvartal.
Innsatsområde 4: Gjenvinningsgrad avfall	Gjenvinningsgrad skal være større enn 60,4%, som var 2015-nivå.		0,0 %	60,5 %		Foreligger ikke tall pr. 1. kvartal.

Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 KMT. Vedlikehold private veier	200	200	0	Ikke startet		
Nye tiltak	KST 280/16 KMT. Regulering gang- og sykkelveier	1 000	1 000	0	Ikke startet		
Sum nye tiltak		1 200	1 200	0			

Alle tiltak er innarbeidet i virksomhetens ramme.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,20 %	4,14 %	5,34 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,20 %	4,14 %	5,34 %

Sykefraværet er forholdsvis lavt. Langtidssykemeldte følges opp etter gjeldende rutiner.

KMT Øya

Virksomheten består av

- Vei
- Vann og avløp
- Parker, friområder og lekeplasser
- Skjærgårdstjeneste

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
55-KMT Øya	Netto	10 780	7 652	3 127	29,0 %	33 919	0
Sum	Netto	10 780	7 652	3 127	29,0 %	33 919	0

Prognose for året er lik budsjett. Virksomhetens resultat viser et positivt avvik på 3,1 mill kr pr 1. kvartal. Det meste av beløpet gjelder mindre forbruk til brøyting på ca. 2,5 mill kr. I april vil det bli utbetalt ca. 1,5 mill kr for brøyting i mars måned. Samlet kostnad til brøyting i 2017, som er utført av private entreprenører, blir ca. 2,0 mill kr.

Vei har et positivt avvik på 2,5 mill kr. Park er i tilnærmet balanse i forhold til budsjett etter tre måneder. Vann har et positivt avvik på 0,4 mill kr. Avløp har et positivt avvik på 0,2 mill kr.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Forebygge oversvømmelser	Slukrister er byttet og ettersees etter en plan. Det er anlagt ny større kulvert under Møllebakken for unngå gjentakelse av oversvømmelsen som inntraff i 2015.
Innsatsområde 2: Vintervedlikehold gang- og sykkelstier	Gang- og sykkelveiene har hatt god fremkommelighet i vinter.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Forebygge oversvømmelser	Alle kommunens om lag 15.000 veisluk skal tømmes og vedlikeholdes i løpet av perioden. Med 5 000 pr år vil det innebære hvert 3. år for alle. På lang sikt skal alle tømmes/vedlikeholdes årlig.		100	5 000	0	Sesongen startet etter vinteren.
Innsatsområde 2: Vintervedlikehold gang- og sykkelstier	Utvide brøyte- og strøkapasiteten på prioriterte gang- og sykkelveier gjennom å etablere flere brøytelag og investere i nytt materiell i 2017.		0	4	4	Gang- og sykkelveiene har hatt god fremkommelighet i vinter.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	3,45 %	3,37 %	6,82 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	3,45 %	3,37 %	6,82 %

Sykefraværet er forholdsvis lavt. Alle langtidssykemeldte følges opp etter gjeldende rutiner.

Byggesak

Virksomheten består av

- Saksbehandling etter Plan- og bygningsloven
- Saksbehandling etter Friluftsløven
- Saksbehandling etter Forurensningsloven

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
56-Byggesak	Netto	503	-420	923	183,6 %	617	0
Sum	Netto	503	-420	923	183,6 %	617	0

Inntektene ligger over periodisert budsjett og er vesentlig høyere enn samme periode i fjor.

Sammenlignet med tidligere år ligger virksomheten veldig godt an. Inntektskravet er redusert noe fra tidligere og forutsetningene er gode for å kunne nå inntektsmålet. Likevel vil virksomheten være avhengig av en del større byggeprosjekter som genererer store inntekter, noe som er svært usikkert.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Kvalitet saksbehandling	Det er i perioden gitt totalt 27 dispensasjoner som er innenfor ønsket resultat.
Innsatsområde 2: Saksbehandlingstid	Saksbehandlingstiden er i tråd med måltallene for 3-ukerssaker (2,9 uker) og noe under måltallet for 12-ukerssaker (6,5 uker).
Innsatsområde 3: Tilsyn byggesaker	Det er utarbeidet en tilsynsplan som legger føringer for prioritering og tilsynsarbeidet. I tillegg er det utarbeidet flere rutiner for tilsyn og saksbehandling knyttet til ulovlighetsoppfølging.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Kvalitet saksbehandling	Antall dispensasjoner skal i perioden reduseres til samme nivå som sammenlignbare kommuner.	Hente tall fra Kostra.	200	150	27	Antallet dispensasjoner ligger innenfor ønsket resultat 2017.
Innsatsområde 2: Saksbehandlingstid	3-ukers saker skal behandles innen 3 uker.	KOSTRA. Gj. snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist. Kalenderdager	17	3	3	Saksbehandlingstiden er i tråd med måltall
Innsatsområde 2: Saksbehandlingstid	12-ukerssaker skal behandles innen 8 uker.	KOSTRA. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	42	8	7	Saksbehandlingstiden er noe lavere enn måltall
Innsatsområde 3: Tilsyn byggesaker	Det skal utarbeides en tilsynsplan som legger føringer for prioritering av oppgaver og som fastsetter mål for gjennomføring av tilsyn.	Opptelling.	0,0 %	100,0 %	50,0 %	Tilsynsplanen er utarbeidet. Man har kommet godt på vei med rutiner.

Geodata

Virksomheten består av

- Landmålingstjenester – herunder kundeveiledning
- Lokal matrikkelmyndighet
- Eierseksjonering
- Behandling av egenerklæringer om konsesjonsfrihet
- Sammenslåing
- Adressering
- Distribuering av eiendomsinformasjon og kart
- Geografiske informasjonssystemer

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
57-Geodata	Netto	1 198	-226	1 425	118,9 %	3 952	0
Sum	Netto	1 198	-226	1 425	118,9 %	3 952	0

Regnskapet viser et positivt avvik på 1,4 mill kr pr 1. kvartal. Inntektene er høyere enn periodisert budsjett. Årsaken til dette er stort sakstiltfang i slutten av 2016. Saksmengden i 2017 er som gjennomsnittet av tidligere år.

Det forventes at inntektene blir høyere enn budsjettet på årsbasis.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Oppmålingssaker	Fortsette utviklingen av effektive og forutsigbare prosesser for oppmålingssaker, adressetildelinger, seksjoneringer og leveranser til Infoland. Fokus på dialog og tempo. Under prosess.
Innsatsområde 2: Oppdatert kartgrunnlag	Forvalte og videreutvikle kart, registre, temakart til nytte for kommunens publikum, utbyggere og saksbehandlere. Kontinuerlig under utførelse.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Oppmålingssaker	Overholde 16 ukers fristen for oppmålingssaker.	Internstatistikk 16	16	16	12	Oppnådd
Innsatsområde 1: Oppmålingssaker	Overholde 6 ukers fristen for krav om sammenslåing og seksjoneringsaker.	Internstatistikk 6	6	6	6	Oppnådd
Innsatsområde 2: Oppdatert kartgrunnlag	Effekten av innsatsområdet kommer først til syne når og ved at sluttbrukerne hele tiden har et oppdatert kartgrunnlag.			100,0 %	100,0 %	Under prosess
Innsatsområde 3: Kvalitet på matrikkelføringen	Overholde tidsfristene for føring i matrikkelen. For føring av bygg gjelder 5 virkedager, forøvrig er tidsfristene i innsatsområde 1 også omfattet av matrikkelføringen.	Internstatistikk 5	5	5	76	76 saker ført innenfor frist. 1 sak oversittet frist.

Stab areal og teknikk

Virksomheten består av

- Funksjon for implementering av kvalitetssystemet TQM
- Stab-støtte funksjoner
- Forvaltning og saksbehandling etter særlovverket
- Bindeledd og ressurs for strategisk satsning innenfor miljøarbeidet i Larvik kommune
- Miljøforvaltning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
58-Stab areal og teknikk	Netto	1 847	1 120	727	39,4 %	6 860	0
Sum	Netto	1 847	1 120	727	39,4 %	6 860	0

Miljøforvaltning ligger noe lavere i forhold til periodisert budsjett med hensyn til lønnsutgifter. Andre utgifter ligger vesentlig under periodisert budsjett da oppfølging av handlingsprogrammet tilknyttet Klima- og energiplanen er vesentlig forsinket grunnet utsatt behandling av ny Klima- og energiplan. Planen er nylig vedtatt og oppfølging av handlingsprogrammet vil bli iverksatt. Totalt sett har Miljøforvaltning et mindreforbruk på om lag kr 510 000 pr mars.

Stab ligger i henhold til periodisert budsjett med hensyn til lønnsutgifter og noe lavere enn periodisert budsjett med hensyn til andre utgifter. Utgifter knyttet til oppfølging av virksomhetene i Areal og teknikk er vanskelige å periodisere, og avvik vil derfor forekomme. Totalt sett har stab et mindreforbruk på om lag kr 220 000 pr mars.

Både miljøforvaltning og stab forventer balanse på året.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Klima- og energiplan	Klima- og energiplanen ble vedtatt i KST 29.03.17 nesten fire måneder etter oppsatt plan. Tiltakene i planen er følgelig ikke igangsatt.
Innsatsområde 2: Situasjonssenteret	Det utarbeides spørreundersøkelse vedrørende ansattes kjennskap til organisasjonens mål. Spørreundersøkelsen planlegges gjennomført tre ganger - første gang for å finne nå-situasjonen og eventuelt iverksette tiltak før undersøkelse nummer to og tre. Alle ansatte blir bedt om å svare på undersøkelsen.
Innsatsområde 3: Kvalitetssystem TQM	I prosess.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Klima- og energiplan	Bevisstgjøre tjenesteområdene gjennom kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeid innenfor temaplan Klima og energi. Måles i antall igangsatte tiltak i handlingsprogrammet. Innen utgangen av 2017 skal 15 tiltak være igangsatt.	Opptelling.	0	15	0	Planen ble vedtatt i KST 29.03.17 nesten fire måneder etter oppsatt plan. Tiltakene i planen er følgelig ikke igangsatt.
Innsatsområde 2: Situasjonssenteret	Alle medarbeidere i Areal og organisasjonens mål.	Questback.	0,0 %	100,0 %	20,0 %	Ikke gjennomført pr 1. kvartal. Spørreundersøkelsen er sendt til ledergruppen for godkjenning før utsending.
Innsatsområde 3: Kvalitetssystem TQM	Alle virksomheter og Støtte har tatt dette i bruk.	Opptelling.	0,0 %	100,0 %	20,0 %	I prosess.

Eiendom

Tjenesteområdet består av

- Renhold
- Prosjekt, drift og vedlikehold
- Utvikling og forvaltning
- Stab eiendom

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
62-Renhold	Netto	-1 553	1 233	-2 786	-179,4 %	194	0
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	Netto	2 738	2 496	242	8,9 %	15 166	0
64-Utvikling og forvaltning	Netto	3 879	5 548	-1 669	-43,0 %	8 211	0
65-Stab eiendom	Netto	1 090	1 087	4	0,3 %	6 642	0
Sum	Netto	6 154	10 363	-4 210	-68,4 %	30 213	0

Tjenesteområdet har i 1. kvartal hatt stor aktivitet. Det har i perioden vært jobbet med ca. 100 større og mindre investeringsprosjekter. Året startet med at Fagerli skole ble tatt i bruk. Bygget er nå i prøvedrift og denne vil pågå ut året. Hittil har en kun møtt på mindre utfordringer i driften av skolen. Eiendom har også deltatt i forberedelsen til sammenslåingen med Lardal og utviklingen av skolebruksplanen. Området har hittil god kontroll på økonomien. Regnskapet viser avvik fra budsjett, men dette skyldes kun manglende periodisering av budsjettet i f.m. overgangen til Framsikt som rapporteringsverktøy. Prognose for året er lik balanse.

Status målsettinger

Målsetting

Eiendom skal utvikle, forvalte og drifte attraktive og fremtidsrettede bygg og eiendommer.

Status måloppnåelse

Renhold

Virksomheten består av

- Daglig og periodisk renhold av egne og innleide bygg
- Verdibevarende renhold/vedlikehold
- Hovedrent
- Byggvask
- Samarbeid med andre enheter i LK for å finne nye leveransemuligheter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
62-Renhold	Netto	-1 553	1 233	-2 786	-179,4 %	194	0
Sum	Netto	-1 553	1 233	-2 786	-179,4 %	194	0

Virksomheten har fokus på samarbeid på tvers av virksomheter innenfor de ulike tjenesteområdene. God koordinering av renholderne viser en effektivisering av tjenesteleveransen. Det ambulerende teamet har fokus på kurs og kompetanseheving og bidrar til at virksomheten kan levere utvidede og nye tjenester innenfor renhold. Der virksomheten leverer tjenester har det også blitt inngått serviceavtaler som bidrar til mer effektiv drift. Avvik skyldes manglende periodisering av interne overføringer. Det er god kontroll på økonomi og prognosen for året er lik budsjett.

Det jobbes kontinuerlig med å redusere sykefravær og det viser en positiv nedgang for første kvartal 2017. Samtidig er virksomheten bevisst på å benytte seg av ulike tilskuddsordninger, det er alt fra tilrettelegging/kollegastøtte samt tilskudd til maskiner. Det pågår et norskkurs for de med minoritetsbakgrunn, dette finansieres ved hjelp av BKA midler i samarbeid med Voksenopplæringen. Flere renholdere deltar på datakurs slik at de også blir trygge på å bruke kommunens fagsystemer som Agresso og Outlook. Dette bidrar også til at informasjon lettere kan kommuniseres begge veier.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: God oversikt over renholdsarealene	Planlagt gjennomført når ny versjon FDV - systemet er på plass. I mellomtiden holdes det god kontroll over arealer i virksomhetens egen oversikt i henhold til tegninger
Innsatsområde 2: INSTA 800 kontroller	Pr første kvartal er det gjennomført kontroller av 73 brukersteder og det ble avdekket 4 avvik som er fulgt opp og lukket/utbedret
Innsatsområde 3: Sykefravær	Sykefraværet viser en nedgang i perioden
Innsatsområde 4: Kjønnbalanse	Det arbeides med å få en ny kandidat til prosjektet " menn i renhold" i perioden

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 2: INSTA 800 kontroller	Gjennomføre to årlige INSTA800 kontroller på de enkelte brukerstedene.	Antall kontroller	2,0	2,0	1,0	En kontroll er gjennomført hittil i år.
Innsatsområde 3: Sykefravær	Redusere sykefraværet til 9 % i perioden.	Kommunens fraværstatistikk	11,9 %	10,0 %	10,6 %	Pr. 31.3 så er sykefraværet på 10,6 %
Innsatsområde 4: Kjønnbalanse	Flere menn innenfor renhold.	Antall menn rekruttert.	5,0	6,0		Det arbeides med å få flere menn rekruttert.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,43 %	8,56 %	9,99 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,43 %	8,56 %	9,99 %

I 1. kvartal 2017 har fraværet i snitt vært på 9,99 %. Dette er en nedgang fra samme tid i fjor nesten 4 % Det jobbes kontinuerlig med tiltak, så som nye maskiner og kollegastøtte, for å holde sykefraværet nede.

Prosjekt, drift og vedlikehold

Virksomheten består av

- Teknisk drift
- Egne boliger
- Stiftelsesboliger
- Drift av bioenergianlegg
- Håndverk
- Inneha byggherrefunksjonen for Larvik kommune i bygge- og utviklingsprosjekter
- Være prosjektansvarlig og byggherrens prosjektleder i byggeprosjekter

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
63-Prosjekt, drift og vedlikehold	Netto	2 738	2 496	242	8,9 %	15 166	0
Sum	Netto	2 738	2 496	242	8,9 %	15 166	0

Det har i 1. kvartal vært høy aktivitet på boligsiden med mange beboerutskiftninger med dertil høye kostnader får å få til minstestandard. Aktiviteten på formålsbygg med inneklime problemer og nødvendig vedlikehold for å holde byggende åpne har og vært høyt 1.kvartal. Aktiviteten på investeringer er og høy, en prosjektleder sagt opp og ny person inn på 1 års engasjement fra mai. Prognose forventes i henhold til budsjett.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Vedlikehold	Virksomheten har ikke helt nådd målet om å redusere økningen i vedlikeholdsetterslepet. For 2017 har tjenesteområdet budsjettert med ca 14,4 mill kr til vedlikehold av formålsbygg. Ved behandlingen av regnskapsoverskuddet for 2016 ble det satt av ytterligere 10 mill kr for å følge opp den vedlikeholdsplanen som er under utarbeidelse.
Innsatsområde 2: Energiforbruk i kommunale bygg	EPC kontrakten er undertegnet og kartlegging av tiltak i flere formålsbygg er i gang.
Innsatsområde 3: Brannforebyggende tiltak	Prosjektet planlegges startet på i 2. halvår 2017.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Vedlikehold	Redusere økningen i eiendomsmassens vedlikeholdsetterslep. I 2014 var etterslepet kr 225 mill. I 2016 er etterslepet kr 266 mill. D.v.s ca. 10 % økning hvert år. Målet er å redusere dette til 0 % i perioden.	Egen rapport på vedlikeholdsetterslep.	10,0 %	8,0 %		Måles ved årsslutt.
Innsatsområde 1: Vedlikehold	Øke vedlikeholdsmidler til kr 100 pr m2 i perioden.	Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr m2	80	80		Måles ved årsslutt.
Innsatsområde 2: Energiforbruk i kommunale bygg	Installere komfyrvakter i alle boliger ved leietakerskifter.	Fra oversikt i FDV system, alt. skjema 13 til SSB.	0,0 %	80,0 %		Måles ved årsslutt.
Innsatsområde 2: Energiforbruk i kommunale bygg	Redusere energiforbruket i byggene med 30 % i perioden. Tar utgangspunkt i 2014 tall på 180 kWh pr m2.	Skjema 35 A delt på areal formålsbygg. (Pr d.d. så er innrapporterte tall usikre, det foregår i sammenheng med EPC prosjektet en kvalitetssikring av tallene)	165	175		Måles ved årsslutt.
Innsatsområde 3: Brannforebyggende tiltak	Kartlegge behov for brannforebyggende tiltak i alle kommunens boliger i løpet av perioden.	Tall fra FDV systemet Plania.	0,0	30,0		Måles ved årsslutt.

Status økonomiplaniltak

Nye tiltak

Beløp i 1000		Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Type								
Nye tiltak		Frostvedt skole - riving av gammel del iht KST-vedtak	2 000	2 000	0	Ikke startet		
Nye tiltak		KST 280/16 Eiendom. Vedlikehold etter omprioriteringer 2016	2 000	2 000	0	I arbeid		
Sum nye tiltak			4 000	4 000	0			

Med unntak av riving av gymsal på Frostvedt skole så er alle tiltak i økonomiplan er implementert i virksomhetens budsjettramme, og fordelt til områdene.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2017	1,85 %	1,72 %	3,57 %
Sykefravær 1.kvartal 2017	1,85 %	1,72 %	3,57 %

Sykefraværet første kvartal 2017 er lavt og vel 3 % lavere en tilsvarende periode i fjor. Virksomheten fortsetter med tiltak som gir gode resultater på sykefraværet, trygge det gode arbeidsmiljø, åpen dialog og tilstedeværelse.

Utvikling og forvaltning

Virksomheten består av

- Eiendomsutvikling
  - Salg og kjøp av eiendom
  - Effektiv utnyttelse av eksisterende eiendom
  - Strategisk vurdering av kortsiktige og langsiktige behov for bygg og tomteareal
- Eiendomsforvaltning
  - Utleieforvaltning av egne bygg
  - Innleie av bygg og lokaler
  - Utleie og innleie av grunn
  - Være kommunens representant som grunneier

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
64-Utvikling og forvaltning	Netto	3 879	5 548	-1 669	-43,0 %	8 211	0
Sum	Netto	3 879	5 548	-1 669	-43,0 %	8 211	0

Virksomheten har i 1. kvartal drevet som planlagt. Det har i perioden vært arbeidet mye med anskaffelse av bestilte boliger, rullering av skolestrukturplanen samt med diverse lokasjonsprosjekter. Årsprognosen er i samsvar med budsjett. Avviket p.t. skyldes manglende periodisering.

Innsparingstiltak: Det arbeides kontinuerlig med avvikling av uutnyttede eiendommer. Både Rødbøl skoledel og Stein gård er solgt i 1. kvartal, med økonomisk oppgjør i 2. kvartal.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Effektivisere arealbruk	Det arbeides kontinuerlig med å bidra til at kommunens arealbruk blir så effektiv som mulig. Prosesser med blant annet salg av ubenyttede eiendommer er lange, og resultatoppnåelse tar av den grunn tid.
Innsatsområde 2: Anskaffelse av boliger	Anskaffelsen av brukte boliger til flyktninger og økonomisk vanskeligstilte har vært meget god i 1. kvartal. Ferdigstillelse av prosjekterte boliger til de samme gruppene nærmer seg også.
Innsatsområde 3: Kontroll på leie- og festeavtaler	FDVprogrammets forvaltningsmodul er fortsatt ikke klargjort for innleggelse av leie- og festeavtaler. Det er god kontroll i dag men innleggelse i modulen vil lette dette arbeidet.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Effektivisere arealbruk	Redusere antall m2 formålsbygg pr. innbygger til 3,8 m2.	Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger	4	4		Måles ved årsslutt.
Innsatsområde 2: Anskaffelse av boliger	Gjennomføre boligbehovsmøter en gang pr. måned.	Egen måling.	0,0	11,0	0,0	Hittil i år så har boligbehovet blitt tatt opp direkte, i forbindelse med møter med Boligkontoret og NAV.
Innsatsområde 3: Kontroll på leie- og festeavtaler	Alle avtaler skal være registrert i FDV programmets forvaltningsmodul innen utgangen av 2017.	Egen måling.	0,0 %	100,0 %		Måles ved årsslutt.

Stab eiendom

Virksomheten består av

- Økonomisk støtte og rådgivning
- HR, arkiv og arkivrutiner
- Videreutvikling av fagsystemer
- Prosjektutvikling, mulighetsstudier og strategi i tidlig fase i utviklingsprosjekter
- Administrering og gjennomføring vedrørende brukeravklaringer

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområde		Rev.budsjett hiå.	Regnskap hiå 2017	Avvik i kr hiå	Avvik i % hiå.	Siste budsjett 2017	Avvik prognose i kr 2017
65-Stab eiendom	Netto	1 090	1 087	4	0,3 %	6 642	0
Sum	Netto	1 090	1 087	4	0,3 %	6 642	0

Det er i perioden jobbet med å få inn tilbud på utarbeidelse av en tilstandsanalyse på alle bygg. Tilbudene forventes inn i april måned.

Staben har god kontroll på økonomien og prognose for året er lik budsjett.

Status målsettinger

Målsetting	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Sykefravær	Sykefraværet i 1. kvartal er vel 3 % lavere en tilsvarende periode i fjor.
Innsatsområde 2: TQM	Det jobbes nå med å få godkjent de siste prosedyrene. Etter det vil systemet bli tatt i bruk.
Innsatsområde 3: Plania (FDV)	Ny versjon av Plania er installert. Det vil i perioden fremover foregå opplæring av nye brukere.

Status resultatmål

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 1: Sykefravær	Redusere sykefraværet på Eiendom til 8,5 %	Sykefraværstatistikken	9,5 %	9,3 %	7,6 %	Per 1. kvartal er sykefraværet til tjeneseområde Eiendom 7,63 %. Innenfor målet.
Innsatsområde 2: TQM	Alle ledere skal ta i bruk kvalitetssystemet i sitt daglige virke i 2017.	Egen måling.	10,0 %	100,0 %	75,0 %	Under arbeid.
Innsatsområde 2: TQM	Alle ansatte skal ha kunnskap om kvalitetssystemet i løpet av 2017.	Egen måling.	10,0 %	100,0 %		Måles ved årsslutt.

Målsetting	Resultatmål	Indikator	Siste resultat	Mål	Oppnådd resultat	Status måloppnåelse
Innsatsområde 3: Plania (FDV)	Implementere forvaltnings- og renholdsmodulen i 2017.	Egen måling.	0,0 %	100,0 %		Ny versjon er installert og opplæring er i gang. Måles ved årsslutt.

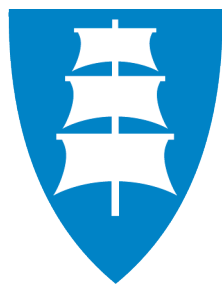
Status økonomiplan tiltak

Nye tiltak

Beløp i 1000

Type	Tiltak	Vedtatt budsjett 2017	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Risiko	Statusbeskrivelse
Nye tiltak	KST 280/16 Eiendom. Anskaffelser, kompetanseutvikling, livsløpsanalyser og BREEAM	200	200	0	I arbeid		
Nye tiltak	KST 280/16 Eiendom. Tilstandsanalyse vedlikeholdsplan	2 000	2 000	0	I arbeid		
Sum nye tiltak		2 200	2 200	0			

Det jobbes kontinuerlig med tiltakene som er i arbeid.

Larvik kommune

www.larvik.kommune.no

www.larvik.no